

A 10935/V.V.

Handwritten notes and scribbles on the book cover, including the number 4 and various illegible markings.

1. Bonit. (s)
**EMMANU-
ELIS
ALVARI,
SOCIETATE^E
JESU,
PRINCIPIA,
Seu
GRAMMATICARUM
INSTITUTIONUM
LIBER PRIMUS.**

*isten
Boy.*

TYRNAVIAE,
Typis Academicis, per Joan: Andr: Hörmann.
Annus M. DC. XCVIII.

Proverbiorum 10. v. 1.

Filius sapiens lætificat Patrem: Filius verò stultus mœstitia est Matris suæ.

Példa-beszédek, Könyvének 10. részében, 1. versében.

A' Bölcs Fiú örvendezteti az Attyát: A' bolond Fiú pedig szomorusága az Annyának.

Pryslowy 10. Wersty 1.

Syn Mudry obweseluge Otce: Ale Syn Blazniwi Zarumtkem gest Matce swe.

131

PRIMA NOMINUM DECLINATIO.

MUSA Nomen Declinationis primæ, generis fœminini, Numeri Singularis, sic declinabitur.

- N. Hæc Musa, *Ez a' Tudomány, Eto uuent.*
 - G. Musæ, *Ez a' tudományé, tohoto uent.*
 - D. Musæ, *ennek a' tudományak, tomuto uent.*
 - A. Musam, *ezt a' tudományt, toto uent.*
 - V. ô Musa, *ô tudomány, o uenti.*
 - A. à Musa, *ettül a' tudománytúl, od tohoto uent.*
- Numero Plurali.*

- N. Hæ Musæ, *Ezek a' tudományok, Eto uent.*
- G. Musarum, *ezeké a' tudományoké, Eichto uenti.*
- D. Musis, *ezeknek a' tudományoknak, timto uenim.*
- A. Musas, *ezeket a' tudományokat, tito uenti.*
- V. ô Musæ, *ô ti tudományok, o uenti.*
- A. à Musis, *ezeztül a' tudományoktúl, od tich uent.*

Sic hæc Musa jucunda. Hæc Ferula acerba. Paucis post diebus: Hæc Musa dulcis. Hæc Ferula minax, Hic Nauta vigilans. Hic Poëta optimus.

SECUNDA DECLINATIO.

Dominus Nomen Declinationis secundæ, generis Masculini, Numeri singularis, sic declinabitur.

A 2

N. hic

Declinationes

N. Hic Dominus, Ez az Ur, Terto Pani.
 G. Domini, ezé az uré, tohoto pana.
 D. Domino, ennek az Urnak, tomuto panu.
 A. Dominum, ezt az urat: tohoto pana.
 V. o Domine, o te ur vel uram, o pane.
 A. a Domino, ettul az urtul, od tohoto pana.

Pluraliter.

N. Hi Domini, Ezek az Urak, Terto Pani.
 G. dominorum, ezeké az uraké; tichto panum.
 D. dominis, ezeknek az uraknak, timto panum.
 A. dominos, ezeket az urakat, tichto panum.
 V. o domini, o ti urak, o pani.
 A. a dominis, ezektul az uraktul, od tichto panum.

Sic: Hic Dominus justus, Hic Dominus bonus.
 Aliquot post dies: Hic Dominus prudens, Hic
 animus generosior. Hec populus procerissima.

TEMPLUM, Nomen Declinationis secundæ,
 generis Neutrius, numeri Singularis, sic
 declinabitur.

N. Hoc Templum, Ez az Egyház, Terto Kofstel.
 G. templi, ezé az egyházé, tohoto kofstela.
 D. templo, ennek az egyháznak, tomuto kofstela.
 A. templum, ezt az egyházat, tento kofstel.
 V. o templum: o egyház, o kofstole.
 A. a templo, ettul az egyháztul, od tohoto kofstela.

Pluraliter.

N. Hæc templa, Ezek az egyházak, Terto Kofstelowé.
 G. tem-

Nominum.

G. templorum, ezeké az egyházaké, tichto kofstelum.
 D. templis, ezeknek az egyházaknak, timto kofstelum.
 V. o templa, o egyházak, o kofstelowé
 A. a templis, ezektul az egyházaktul, od tichto
 kofstelum.

Sic: Hoc Templum sanctissimum. Hoc in-
 genium eximium. Hoc Scannum illustre.

Neutra habent tres Casus similes. Nomi-
 nandi, Accusandi, & Vocandi, ijque numero
 multitudinis A. litera terminantur.

TERTIA DECLINATIO.

SERMO, Nomen Declinationis tertiæ gene-
 ris Masculini, numeri Singularis, sic decli-
 nabitur.

N. Hic Sermo, Ez a Beszéd, Terto Reç.
 G. sermonis, ezé a beszédé, tego reçi.
 D. sermoni, ennek a beszédnek, tego reçi.
 A. sermonem, ezt a beszédet, tuto reçi.
 V. o sermo, o beszéd, o reçi.
 A. a sermone, ettul a beszédtul, od tego reçi.

Pluraliter.

N. Hi Sermones, Ezek a beszédek, Terto reçi.
 G. sermonum, ezeké a beszédeké, tichto reçi.
 D. sermonibus, ezeknek a beszédeknek, timto
 reçem.

A. sermones, ezeket a beszédekét, tuto reçi.
 V. o sermones, o beszédek, o reçi.

A 3

A. a

A. à sermonibus, ezektül a beszédektül od tich-
to reči.

*Ita: Hic Sermo elegans, quotidianus. Hec
Virtus. Hec Imago admiranda. Hec oratio ele-
gantior. Hec Arundo, &c.*

Tempus Nomen Declinationis tertiæ, ge-
neris Neutrius, Numeri Singularis, sic decli-
nabitur.

N. Hoc Tempus, Ez az idő, Tento Casus.
G. temporis, ezé az időé, tohoto casu.
D. tempori, ennek az időnek, tomuto casu.
A. tempus, ezt az időt, tento cas.
V. ó tempus, ó idő, o case.
A. à tempore, ettül az időtül, od tohoto casu.

Pluraliter.

N. Hæc Tempora, Ezek az időek, Tito casowe.
G. temporum, ezeké az időké, tichto casuw.
D. temporibus, ezeknek az időeknek, timto casum.
A. tempora, ezeket az időket, tito casi.
V. ó tempora, ó időek, o casowe.
A. à temporibus, ezektül az időktül, od tichto
casuw.

*Ita: Hoc Tempus brevius, pretiosum, ve-
lox, &c. Hoc Nomen celebre, Hoc Flumen rapi-
dum, &c.*

PARENS, Nomen Declinationis tertiæ, ge-
neris

neris Communis, numeri singularis, sic decli-
nabitur.

N. Hic, & hæc Parens, Ez a Szülő, Tenko Rodič.
G. Parentis, ezé a szülőé, rodiče.
D. Parenti, ennek a szülőnek, radiču
A. Parentem, ezt a szülöt, rodiče.
V. ó Parens, ó szülő, o rodiče.
A. à Parente, ettül a szülötül, od rodiče.

Pluraliter.

N. Hi, & hæc Parentes, Ezek a szülők, Rodiče.
G. Parentum, ezeké a szülöké, rodičum.
D. Parentibus, ezeknek a szülöknek, rodičum.
A. Parentes, ezeket a szülőket, rodičum.
V. ó Parentes, ó szülők, o rodičowe.
A. à Parentibus, ezektül a szülöktül, od rodičum.

*Sic: Hic, & hæc Hostis, &c. Hic Civis Ro-
manus, Hæc Civis Romana.*

QUARTA DECLINATIO.

SENSUS, Nomen Declinationis quartæ, ge-
neris Masculini, numeri Singularis, sic de-
clinabitur.

N. Hic Sensus, Ez az értelem, Tento Smisl.
G. Sensûs, ezé az értelemé, tohoto smisl.
D. Sensui, ennek az értelemnek, tomuto smisl.
A. Sensum, ezt az értelmet, tento smisl.
V. ó Sensus, ó értelem, o smisl.

Declinationes

A. à sermonibus, ezektül a' beszédektül od tich-
to reči.

*Ita: Hic Sermo elegans, quotidianus. Hec
Virtus. Hec Imago admiranda. Hec oratio ele-
gantior. Hec Arundo, &c.*

Tempus Nomen Declinationis tertiæ, ge-
neris Neutrius, Numeri Singularis, sic decli-
nabitur.

N. Hoc Tempus, Ez az idő, Tento Casus.
G. temporis, ezé az időé, tohoto casu.
D. tempori, ennek az időnek, tomuto casu.
A. tempus, ezt az időt, tento cas.
V. ó tempus, ó idő, o case.
A. à tempore, ettül az időtül, od tohoto casu.

Pluraliter.

N. Hæc Tempora, Ezek az idők, Tinto casowe.
G. temporum, ezeké az időké, tichto casum.
D. temporibus, ezeknek az időnek, timto casum.
A. tempora, ezeket az időket, tito casu.
V. ó tempora, ó idők, o casowe.
A. à temporibus, ezektül az időktül, od tichto
casum.

*Ita: Hoc Tempus brevius, pretiosum, ve-
lox, &c. Hoc Nomen celebre, Hoc Flumen rapi-
dum, &c.*

PARENS, Nomen Declinationis tertiæ, ge-
neris

Nominum.

neris Communis, numeri singularis, sic decli-
nabitur.

N. Hic, & hæc Parens, Ez a' Szülő, Tenko Rodič.
G. Parentis, ezé a' szülőé, rodiče.
D. Parenti, ennek a' szülőnek, radiču
A. Parentem, ezt a' szülöt, rodiče.
V. ó Parens, ó szülő, o rodiče.
A. à Parente, ettül a' szültül, od rodiče.

Pluraliter.

N. Hi, & hæc Parentes, Ezek a' szülők, Rodiče.
G. Parentum, ezeké a' szülöké, rodičum.
D. Parentibus, ezeknek a' szülöknek, rodičum.
A. Parentes, ezeket a' szülőket, rodičum.
V. ó Parentes, ó szülők, o rodičowe.
A. à Parentibus, ezektül a' szülöktül, od rodičum.

*Sic: Hic, & hæc Hostis, &c. Hic Civis Ro-
manus, Hec Civis Romana.*

QUARTA DECLINATIO.

SENSUS, Nomen Declinationis quartæ, ge-
neris Masculini, numeri Singularis, sic de-
clinabitur.

N. Hic Sensus, Ez az értelem, Tento Smisl.
G. Sensûs, ezé az értelemé, tohoto smisl.
D. Sensui, ennek az értelemnek, tomuto smisl.
A. Sensus, ezt az értelmet, tento smisl.
V. ó Sensus, ó értelem, o smisl.

A. à Sensu, ettül az értelemtül, od tohoto smissu.
Pluraliter.

N. Hi Sensus, Ezek az értelmek, Tito smissowe

G. Sensusum, ezeké az értelmeké, tichto smissu.

D. Sensibus, ezeknek az értelmeknek, tinto smissum.

A Sensus, ezeket az értelmeket, tito smissowe.

V. ò Sensus, ò értelmek, o smissowe.

A. à Sensibus, ettül az értelemektül, od smissum.

Ita: Hic Sensus hebes, tardus, Hic Sensus
tenuis, Hac Anus delira, &c.

GENII, Nomen Declinationis quartæ, ge-
neris Neutrius, numeri Singularis, sic declina-
bitur.

N Hoc Genu, Ez a' Térd, Toto Kolenó.

G. Genu, ezé a' térdé, tohoto kolena.

D. Genu, ennek a' térdnek, tomuto kolenu.

A Genu, ezt a' térdet, toto koleno.

V. ò Genu, ò térd, o koleno.

A. à Genu, ettül a' térdtül, od tohoto kolena.

Pluraliter.

N. Hec Genua, Ezek a' térdek, Tito kolena.

G. Genuum, ezeké a' térdeké, tichto kolena.

D. Genibus, ezeknek a' térdeknek, tinto kolenam.

A. Genua, ezeket a' terdekét, tito kolena.

V. o Genua, ò térdek, o kolena.

A. à

A à Genibus, ezektül a' térdektül, od tichto
kolen,

QUINTA DECLINATIO.

DIES, Nomen Declinationis quintæ, ge-
neris dubij, numeri Singularis sic decli-
nabitur.

N Hic, vel hæc Dies, Ez a' Nap, Tinto Den.

G. diei, ezé a' napé, tohoto dne.

D. diei, ennek a' napnak, tomuto dai.

A. diem, ezt a' napot, tento den.

V. ò dies, ò nap, o dne.

A. à die, ettül a' naptül, od tohoto dne.

Pluraliter.

N. Hi, vel hæc Dies, ezek a' napok, Tito dnove.

G. dierum, ezeké a' napoké, tichto dnuro.

D. diebus, ezeknek a' napoknak, tinto dnum.

A. dies, ezeket a' napokat, tito dai.

V. ò dies, ò napok, o dnove.

A. à diebus, ezektül a' napoktül, od tichto dnum.

Ita: Hic Dies letissimus, illustris. Hac res
domestica familiaris, &c.

DE NOMINUM ADJECTIVORUM
Declinationibus directis &
obliquis.

Bonus, bona, bonum, Nomen mobile, de-
clina-

A 5

clina-

clinationis primæ, & secundæ, numeri Singu-
laris, sic declinabitur.

- N. Bonus, bona bonum, *Ez a' Jó, Dobry,*
- G. Boni, bonæ, boni, *ezé a' jóé, dobreho.*
- D. Bono, bonæ, bono, *ennek a' jónak, dobremu.*
- A. Bonum, bonam, bonum, *ezt a' jót, dobreho.*
- V. ó Bone, bona, bonum, *ó jó, o dobri.*
- A. à Bono, bona, bono, *ettül a' jótül, od dobreho.*

Pluraliter.

- N. Boni, bonæ, bona, *Ezek a' Jók, Dobry.*
- G. Bonorum, bonarum, bonorum, *ezeké a' jóké, dobrich.*
- D. Bonis, *ezeknek a' jóknak, dobrym.*
- A. Bonos, bonas, bona, *ezeket a' jókat, dobrich.*
- V. ó Boni, bonæ, bona, *ó jók, o dobry.*
- A. à Bonis, *ezeztül a' jóktül, od dobrich.*

Subiecta nomina eodem modo declinantur,
nisi quod Casus interrogandi, syllabis IUs, Dandi
verò I, literâ terminetur.

Alter, altera	alterum,	alterius,	alteri.
Alius, alia,	aliud,	alius,	alij.
Solus, sola,	solum,	solius,	foli.
Totus, tota,	totum,	totius,	toti.
Unus, una,	unum,	unius,	uni.
Nullus, nulla,	nullum,	nullius,	nulli.
Uter, utra,	utrum,	utrius,	utri

Neu-

Neuter, neutra, neutrum, neutrius, neutri.
Uterque, utraque, utrumque, utriusque,
utrique.

Alteruter, alterutra, alterutrum, alterutrius,
vel alteriusutrius, alterutri.

TERTIA NOMINUM

Adjectivorum Declinatio.

ACER, acris, acre nomen Adjectivum, De-
clinationis tertiæ, numeri Singularis, sic
declinabitur.

- N. Hic Acer, hæc acris, hoc acre, *Ez az Eles,*
- Dstri*
- G. acris, *ezé az élesé,* *ostreho.*
- D. acri, *ennek az élesnek,* *ostremu.*
- A. acrem, & acre, *ezt az élest,* *ostreho.*
- V. ó acer, acris, acre, *ó éles,* *o ostry.*
- A. ab acri, *ettül az élestül,* *od ostreho.*

Pluraliter.

- N. Hi, & hæ Acres, & hæc acria, *ezek az*
- élesék, Dstri.*
- G. acrium, *ezeké az éleséké,* *ostrich.*
- D. acribus, *ezeknek az éleseknek,* *ostrim.*
- A. acres, & acria, *ezeket az éleseket,* *ostre.*
- V. ó acres, & acria, *ó élesék,* *o ostrí.*

A, ab

A. ab acribus, ezektül az élefektül, od ostrich.
*Sic declinabitur Celer, Equester, Volucer,
 Sylvester.*

*Si nomen Adjectivum habuerit tres formas,
 prima erit generis Masculini, altera Fœminini,
 tertia Neutrius.*

BREVIS, & breve nomen Adjectivum, Declinationis tertiæ, numeri Singularis, sic declinabitur.

N. Hic & hæc brevis, & hoc breve, Ez a' rövid, Kratky.

G. brevis, ezé a' rövidé, kratkeho.

D. brevi, ennek a' rövidnek, kratkema

A. brevem, & breve, ezt a' rövidet, kratkeho.

V. ô brevis, & breve, ô rövid, o kratky.

A. à brevi, ettül a' rövidtül, od kratkeho.

Pluraliter.

N. Hi, & hæc Breves, & hæc brevia, Ezek a' rövidek, Kratke.

G. brevium, ezeké a' rövidéké, kratkich.

D. brevibus, ezeknek a' rövideknek, kratkim.

A. breves, & brevia, ezeket a' rövideket, kratke.

V. ô breves, & brevia, ô rövidek, o kratki.

A. à brevibus, ezektül a' rövidektül, od kratkich.

Si Adjectivum nomen duas habuerit formas: prior erit generis Communis, posterior Neutrius.

AU-

AUDAX, nomen Adjectivum Declinationis tertiæ, generis Omnis, numeri Singularis, sic declinabitur:

N. Hic, & hæc, & hoc Audax, Ez a' Mérész, Smeli.

G. audacis, ezé a' mérészé, smeleho.

D. audaci, ennek a' mérésznek, smelemu.

A. audacem, & audax, ezt a' mérészt, smeleho.

V. ô audax, ô mérész, o smely.

A. ab audace, vel audaci, ettül a' mérésztül, od smeleho.

Pluraliter

N. Hi, & hæc audaces, & hæc audacia, Ezek a' mérészek, Smely.

G. audacium, - ezeké a' mérészeké, smelych.

D. audacibus, ezeknek a' mérészeknek, smelyni.

A. audaces, & audacia, ezeket a' mérészeket, smelych.

V. ô audaces, & audacia, ô mérészek, o smely.

A. ab audacibus, ezektül a' mérészektül, od smelych.

Si nomen Adjectivum, unam tantum habuerit formam, erit Omnis generis.

Misceantur nonnunquam omnes gradus: ut Audax, audacior, audacissimus: ita tamen, ut cum aliquo Substantivo conjungantur: ut Poëta bonus, melior, optimus: Doctus, doctior, doctiss.

doctissimus: & simili modo in singulis Adjecti-
vorum formis.

MODUS DECLINANDI

Adjectiva nomina, per tria genera,
& per tres terminationes.

Numero Singulari.

Positivo, Comparativo, & Superlativo.

	Nominativo.		
Hic Doctus,	doctor,	doctissimus.	
Hæc Doctæ,	doctior,	doctissima,	
Hoc Doctum,	doctius,	doctissimum,	
<i>Ez a Bôles,</i>	<i>bôlesebb,</i>	<i>leg-bôlesebb.</i>	
Sento učeny/	učenegssi/	negučenegssi.	
	Genitivo.		
Hujus Docti,	doctioris,	doctissimi.	
Hujus Doctæ,	doctioris,	doctissimæ.	
Hujus Docti,	doctioris,	doctissimi.	
<i>Bôlesé,</i>	<i>bôlesebbé,</i>	<i>leg bôlesebbé.</i>	
Sohoto učeneho/	učenegssiho/	negučenegssiho.	
	Dativo.		
Huic Docto.	doctiori,	doctissimo.	
Huic Doctæ,	doctiori,	doctissimæ.	
Huic Docto,	doctiori,	doctissimo.	
<i>Bôlesnek,</i>	<i>bôlesebnek,</i>	<i>leg-bôlesebnek.</i>	
Somuto učenemu/	učenegssimu/	negučenegssimu.	

Accy.

	Accusativo.		
Hunc Doctum,	doctiorem,	doctissimum.	
Hanc Doctam,	doctiorem,	doctissimam.	
Hoc Doctum,	doctius	doctissimum.	
<i>Bôleset,</i>	<i>bôlesebbet,</i>	<i>leg-bôlesebbet.</i>	
Sohoto učeneho/	učenegssiho/	negučenegssiho/	
	Vocativo.		
ô Docte,	doctior,	doctissime.	
ô Doctæ,	doctior,	doctissima.	
ô Doctum,	doctius,	doctissimum.	
<i>ô Bôles,</i>	<i>bôlesebb,</i>	<i>leg-bôlesebb.</i>	
S učeny/	učenegssi	negučenegssi.	
	Ablativo.		
Hoc Docto,	doctiore,	doctissimo.	
Ab Hæc Doctæ,	vel	doctissima.	
Hoc Docto,	doctiori	doctissimo.	
<i>Bôlesstul,</i>	<i>bôlesebtül,</i>	<i>leg-bôlesebtül.</i>	
Soh učeneho/	učenegssiho/	negučenegssiho.	
	Pluraliter.		
	Nominativo.		
Hi Docti,	doctiores,	doctissimi,	
Hæ Doctæ,	doctiores,	doctissimæ,	
Hæc Doctæ,	doctiora,	doctissima.	
<i>Bôlesek,</i>	<i>bôlesebbek,</i>	<i>leg-bôlesebbek.</i>	
Syto učeni/	učenegssi/	negučenegssi.	

Genl.

Genitivo.

Hórum Doctórum, doctiorum, doctíssimórum.

Harum Doctárum, doctiorum, doctíssimarum.

Horum Doctórum, doctiorum, doctíssimórum.

*Bólseké, bólsebbeké, leg-bólsebbeké.**Tichto učenyč/ učenegšič/ negučenegšič.*

Dativo.

His Doctis, doctioribus, doctíssimis.

*Bólseknék, bólsebbeknék, leg-bólsebbeknék.**Čimto učenič/ učenegšič/ negučenegšič.*

Accusativo.

Hos Doctos, doctiores, doctíssimos.

Has Doctas, doctiores, doctíssimas.

Hæc Doctæ, doctiora, doctíssima.

*Bólseket, bólsebbeket, leg-bólsebbeket.**Tychto učenič/ učenegšič/ negučenegšič.*

Vocativo.

ô Docti, doctiores, doctíssimi.

ô Doctæ, doctiores, doctíssimæ.

ô Doctæ, doctiora, doctíssima.

*ô Bólsek, bólsebbek, leg-bólsebbek.**D učenič/ učenegšič/ negučenegšič.*

Ablativo.

Ab His Doctis, doctioribus, doctíssimis.

*Bólsektúl, bólsebbektúl, leg-bólsebbektúl.**Od učenič/ učenegšič/ negučenegšič.*

MO-

MODUS DECLINANDI

Adjectiva tertiæ Declinationis, per tria genera, & per duas terminationes.

Singulari Numero.

Positivo, Comparativo, Superlativo,

Nominativo.

Hic Fortis, fortior, fortíssimus.

Hæc Fortis, fortior, fortíssima.

Hoc Forte, fortius, fortíssimum.

*Erós, eróssebb, leg-eróssebb.**Čento Sylnič/ sylnegšič/ negsylnegšič.*

Genitivo.

Hujus Fortis, fortioris, fortíssimi.

Hujus Fortis, fortioris, fortíssimæ.

Hujus Fortis, fortioris, fortíssimi.

*Erósé, eróssebbé, leg-eróssebbé.**Čohoto Sylnehoč/ sylnegšičoč/ negsylnegšičoč.*

Dativo.

Huic Forti, fortiori, fortíssimo.

Huic Forti, fortiori, fortíssimæ.

Huic Forti, fortiori, fortíssimo.

*Erósnek, eróssebbnek, leg-eróssebbnek.**Čomuto Sylnemuč/ sylnegšičmuč/ negsylnegšičmuč.*

Accusativo.

Hanc Fortem, fortiolem, fortíssimum.

B

Hanc

Hanc Fortem,	fortiorem,	fortissimam.
Hoc Forte,	fortius,	fortissimum.
<i>Eröfset,</i>	<i>eröfsebbet,</i>	<i>leg-eröfsebbet.</i>
Tohoto Sylneho	sylneffsibo/	negsylvneffsibo.

Vocativo.

ô Fortis,	fortior,	fortissime.
ô Fortis,	fortior,	fortissima.
ô Forte,	fortius,	fortissimum.
ô Erös,	eröfsebb,	leg-eröfsebb.
ô Sylni/	sylneffsi/	negsylvneffsi.

Ablativo.

Hoc Forti,	fortiore,	fortissimo.
Ab Hac Forti,	<i>vel</i>	fortissima.
Hoc Forti,	fortiori,	fortissimo.
<i>Eröftül,</i>	<i>eröfsebtül,</i>	<i>leg-eröfsebtül.</i>
Od tohoto Splneho/	sylvneffsibo/	nagsylvneffsibo.

Pluraliter.

Nominativo.

Hi Fortes,	fortiores,	fortissimi.
Hæ Fortes,	fortiores,	fortissimæ.
Hæc Fortia,	fortiora,	fortissima.
<i>Eröfsek</i>	<i>eröfsebbek.</i>	<i>leg-eröfsebbek.</i>
ô Silni/	sylneffsi/	negsylvneffsi.

Genitivo.

Horum Fortium,	fortiorum,	fortissimorum.
Harum Fortium,	fortiorum,	fortissimarum.

Ho.

Horum Fortium,	fortiorum,	fortissimorum.
<i>Eröfseké,</i>	<i>eröfsebbeké,</i>	<i>leg-eröfsebbeké.</i>
Tichto Silnich/	silneffsich/	negsilneffsich.

Dativo.

His Fortibus,	fortioribus,	fortissimis.
<i>Eröfseknek,</i>	<i>eröfsebbeknek,</i>	<i>leg-eröfsebbeknek</i>
Symto silnim/	silneffsim/	negsilneffsim.

Accusativo.

Hos Fortes,	fortiores,	fortissimos
Has Fortes,	fortiores,	fortissimas.
Hæc Fortia,	fortiora,	fortissima.
<i>Eröfseket,</i>	<i>eröfsebbeket,</i>	<i>leg-eröfsebbeket</i>
Tichto Silnich/	silneffsich/	negsilneffsich.

Vocativo.

ô Fortes,	fortiores,	fortissimi.
ô Fortes,	fortiores,	fortissimæ.
ô Fortia,	fortiora,	fortissima.
ô Eröfsek,	eröfsebbek,	leg-eröfsebbek.
ô Silni/	silneffsi/	negsilneffsi.

Ablativo.

Ab his Fortibus,	fortioribus,	fortissimis.
<i>Eröfsektül,</i>	<i>eröfsebbektül,</i>	<i>leg-eröfsebbektül.</i>
Od tichto Silnich/	silneffsich/	negsilneffsich.

B 2

MO-

MODUS DECLINANDI

Adjectiva Irregularia, per tres terminaciones, & per tria genera.

Numero Singulari.

Positivo, Comparativo, Superlativo.

	Nominativo.	
Hic Bonus,	Melior,	Optimus.
Hæc Bona,	melior,	optima.
Hoc Bonum,	melius,	optimum.
<i>Jó,</i>	<i>jobb,</i>	<i>leg-jobb.</i>
<i>Tohoto dobreho/</i>	<i>lepssi/</i>	<i>neglepssi.</i>
	Genitivo.	
Hujus Boni,	melioris,	optimi.
Hujus Bonæ,	melioris,	optimæ.
Hujus Boni,	melioris,	optimi.
<i>Jóé,</i>	<i>jobbé,</i>	<i>leg-jobbé.</i>
<i>Tohoto dobreho/</i>	<i>lepssiho/</i>	<i>neglepssiho.</i>
	Dativo.	
Huic Bono,	meliori,	optimo.
Huic Bonæ,	meliori,	optimæ.
Huic Bono,	meliori,	optimo.
<i>Jónak,</i>	<i>jobnak,</i>	<i>leg-jobnak.</i>
<i>Tohoto dobrehu/</i>	<i>lepssimu/</i>	<i>neglepssimu.</i>

Accu-

Accusativo.

Hunc Bonum,	meliozem,	optimum.
Hanc Bonam,	meliozem,	optimam.
Hoc Bonum,	melius,	optimum.
<i>Jót,</i>	<i>jobbat,</i>	<i>leg-jobbat.</i>
<i>Tohoto dobreho/</i>	<i>lepssiho/</i>	<i>neglepssiho.</i>

Vocativo.

ó Bone,	melior,	optime.
ó Bona,	melior,	optima.
ó Bonam,	melius,	optimum.
<i>ó Jó,</i>	<i>jobb,</i>	<i>leg-jobb.</i>
<i>Ó dobre/</i>	<i>lepssi/</i>	<i>neglepssi.</i>

Ablativo.

Hoc Bono,	melioze,	optimo.
Ab Hæc Bona,	<i>vel</i>	optima.
Hoc Bono,	meliori,	optimo.
<i>Jótúl,</i>	<i>jobtúl,</i>	<i>leg-jobtúl.</i>
<i>Ód tohoto dobreho/</i>	<i>lepssiho/</i>	<i>neglepssiho.</i>

Numero Plurali.

Nominativo.

Hi Boni,	meliores,	optimi.
Hæ Bonæ,	meliores,	optimæ.
Hæc Bona,	meliora,	optima.
<i>Jók,</i>	<i>jobbak,</i>	<i>leg-jobbak.</i>
<i>Sito dobre/</i>	<i>lepssi/</i>	<i>neglepssi.</i>

B 3

Dati-

Declinationes

	Dativo.	
His Bonis, <i>Jóknak,</i> Sinto dobrim/	melioribus, <i>jobbaknak,</i> lepssim/	optimis. <i>leg-jobbaknak.</i> neglepssim.
	Accusativo.	
Hos Bonos, Has Bonas, Hæc Bona, <i>Jókat,</i> Tichto dobrich/	meliores, meliores, meliora, <i>jobbakat,</i> lepssich/	optimos. optimas. optima. <i>leg-jobbakat.</i> neglepssich.
	Vocativo.	
ô Boni, ô Bonæ, ô Bona, <i>ô Jók,</i> ô dobri/	meliores, meliores, meliora, <i>jobbak,</i> lepssi/	optimi. optimæ. optima. <i>leg-jobbak.</i> neglepssi.
	Ablativo.	
Ab his Bonis, <i>Jóktúl,</i> Od tichto dobrich/	melioribus, <i>jobbaktúl,</i> lepssich/	optimis. <i>leg-jobbaktúl.</i> neglepssich.

MODUS DECLINANDI

Adjectiva purè exeuntia, hoc est, quando
ante US terminationem, vocalis
aliqua ponitur.

Sin.

Nominum.

Singulari Numero.

Nominativo.

Hic Idoneus, Magis idoneus, Maximè Idoneus.
Hæc Idonea, magis idonea, maximè idonea.
Hoc Idoneum, magis idoneum, maximè idoneum.

Alkalmatos, alkalmatosb, leg-alkalmatosb.
Tento spufobui/ spufobnegssi/ negspufobnegssi,
Genitivo.

Hujus Idonei, magis idonei, maximè idonei.
Hujus Idoneæ, magis idoneæ, maximè idoneæ.
Hujus Idonei, magis idonei, maximè idonei.
Alkalmatofsé, alkalmatosbé, leg-alkalmatofsbé.
Tohoto spufobneho/ spufobnegssihó/ negspufobnegssihó.
Dativo.

Huic Idoneo, magis idoneo, maximè idoneo.
Huic Idoneæ, magis idoneæ, maximè idoneæ.
Huic idoneo, magis idoneo, maximè idoneo.
Alkalmatofnak, alkalmatosbnak leg-alkalmatosb:
Tomuto spufobnemu/ spufobnegssimu/ negspufobnegssimu.
Accusativo.

Hunc Idoneum, magis idoneum, maximè idoneum.
Hanc idoneam, magis idoneam, maximè idoneam.
Hoc idoneum, magis idoneum, maximè idoneum.

B 4

Alkal-

Alkalmatofsat, alkalmatosbat, leg-alkalmatosbat
Tohoto spufobneho/ spufobnegffih/ negspufobnegffih.

Vocativo.

ô Idonee, magis idonee, maximè idonee,
 ô Idonea, magis idonea, maximè idonea.
 ô Idoneum, magis idoneum, maximè idoneum.
 ô *Alkalmatos, alkalmatosb, leg-alkalmatosb.*
 D *spufobni/ spufobnegffih/ negspufobnegffih.*

Ablativo.

Hoc Idoneo, magis idoneo, maximè idoneo.
 Ab Hac Idonea, magis idonea, maximè idonea.
 Hoc idoneo, magis idoneo, maximè idoneo.
Alkalmatofstul, alkalmatosbtul, leg-alkal-
matosbtul.
 D *tohoto spufobneho/ spufobnegffih/ negspufobnegffih.*

Numero Plurali.

Nominativo.

Hi Idonei, magis idonei, maximè idonei.
 Hæ Idoneæ, magis idoneæ, maximè idoneæ.
 Hæc Idonea, magis idonea, maximè idonea.
Alkalmatofok, alkalmatosbak, leg-alkalmatosbak.
 Tito *spufobni/ spufobnegffih/ negspufobnegffih.*

Genitivo.

Horum Idoneorum, magis idoneorum, maxi-
 mè idoneorum.

Ha-

Harum Idonearum, magis idonearum, maxi-
 mè idonearum.

Horum Idoneorum, magis idoneorum, maxi-
 mè idoneorum.

Alkalmatofoké, alkalmatosbaké, leg-alkal-
matosbaké.

Tichto *spufobnich/ spufobnegffich/ negspufobnegffich.*

Dativo.

His Idoneis, magis idoneis, maximè idoneis.
Alkalmatofoknak, alkalmatosbaknak, leg-alkal-
matosbaknak.

Timto *spufobnim/ spufobnegffim/ negspufobnegffim.*

Accusativo.

Hos Idoneos, magis idoneos, maximè idoneos.
 Has Idoneas, magis idoneas, maximè idoneas.
 Hæc Idonea, magis idonea, maximè idonea.
Alkalmatofokat, alkalmatosbakat, leg-alkal-
matosbakat.

Tichto *spufobnich/ spufobnegffich/ negspufobnegffich.*

Vocativo.

ô Idonei, magis idonei, maximè idonei.
 ô Idoneæ, magis idoneæ, maximè idoneæ.
 ô Idonea, magis idonea, maximè idonea.
 ô *Alkalmatofok, alkalmatosbak, leg-alkal-*
matosbak.

D *spufobni/ spufobnegffih/ negspufobnegffih.*

B 5

Ab-

Ablativo.

Ab his Idoneis, magis idoneis, maximè idoneis.
Alkalmatosoktúl, alkalmatosbaktúl, leg-alkal-
matosbaktúl.

Od spusobnich/ spusobnegssich/ negspusobnegssich.

NOMINA ANOMALA.

Singulariter.

N. Hæc Domus, *Ez a' Ház, Ténto dum*
 G. Domi, *vel domûs, ezé a' házé, tohoto domu.*
 D. Domui, *ennek a' háznak, tomuto domu.*
 A. Domum, *ezt a' házat, tento dum.*
 V. ô Domus, *ô ház, o dome.*
 A. à Domo, *ettúl a' háztúl, od domu.*
Pluraliter.

N. Hæc Domus, *Ezek a' Házak, Tite domowe.*
 G. Domorum, *vel domum, ezeké a' házaké,*
tichto domûw.

D. Domibus, *ezeknek a' házaknak, timto domum.*
 A. Domos, *vel domus, ezeket a' házakat tito*
domi.

V. ô Dòmûs *ô házak, o domowe.*
 A. à Domibus, *ezektúl a' házaktúl: od domuto.*

DUO

DUO, Numero Plurali.

N Duo, *duæ, duo, Két vagy kettő, Dwa.*
 G Duorum, *duarum, duorum, kettőe, dwuch.*
 D. Duobus, *duabus, duobus, kettőnek, dwum.*
 A. Duos, *vel duo, duas, duo, kettőt, dwa.*
 V. ô Duo, *duæ, duo, ô kettő, o dwa*
 A. à Duobus, *duabus, duobus, kettőtúl, od dwuch.*
 AMBO, *Eodem modo declinatur. Pluraliter.*
 N. Ambo, *ambæ, ambo, Mind kettő, obadwa.*
 G. Amborum, *ambarum, amborum, mind-*
kettőe, obuch.
 D. Ambobus, *ambabus, ambobus, mind ket-*
tőnek, obum.
 A. Ambos, *vel ambo, ambas, ambo, mind-*
kettőt obadwa.
 V. ô Ambo, *ambæ, ambo, ô mindketten, o oba.*
 A. ab Ambobus, *ambabus, ambobus, mind-*
kettőtúl, od obuch.

DE PRONOMINUM
Primitivorum Declinatione.

EGO, Pronomen personæ primæ, Numeri
 Singularis, sic declinabitur.

N. Ego, *En, Ja.*

G. mei,

G. Mei, <i>vel</i> mis,	<i>enyim,</i>	<i>nehó.</i>
D. Mihi, <i>vel</i> mi,	<i>ennékem,</i>	<i>mne.</i>
A. Me,	<i>engemet,</i>	<i>mne.</i>
A. à Me,	<i>én tőlem,</i>	<i>odenne.</i>
<i>Pluraliter.</i>		
N. Nos,	<i>Mi,</i>	<i>My.</i>
G. Nostrum, <i>vel</i> nostri,	<i>miénk,</i>	<i>nassich.</i>
D. Nobis,	<i>minékünk,</i>	<i>nam.</i>
A. Nos,	<i>minket,</i>	<i>nas.</i>
A. à Nobis,	<i>mi tőlünk,</i>	<i>od nas.</i>

TU, Pronomen personæ secundæ, numeri Singularis, sic declinabitur.

Numero Singulari.

N. Tu,	<i>Te:</i>	<i>Ty.</i>
G. Tui, <i>vel</i> tis,	<i>tiéd,</i>	<i>te/ nebo tebe.</i>
D. Tibi,	<i>tenéked,</i>	<i>tobe.</i>
A. Te,	<i>tégedet,</i>	<i>tobe.</i>
V. ô Tu,	<i>ô te,</i>	<i>o ti.</i>
A. à Te,	<i>te tőled,</i>	<i>od tebe.</i>
<i>Pluraliter.</i>		
N. Vos,	<i>Ti,</i>	<i>My.</i>
G. Vestrum, <i>vel</i> vestri,	<i>tiétek</i>	<i>wassich.</i>
D. Vobis,	<i>tinéktek:</i>	<i>wam.</i>
A. Vos,	<i>titeket,</i>	<i>wos.</i>
V. ô Vos,	<i>ô ti,</i>	<i>o mi.</i>
A. à Vobis,	<i>ti tőletek,</i>	<i>od was.</i>

SUI,

SUI, Pronomen personæ tertiæ, numeri utriusque, sic declinabitur.

G. Sui,	<i>Magáé,</i>	<i>Seho.</i>
D. Sibi,	<i>magának,</i>	<i>sobe.</i>
A. Se,	<i>magát,</i>	<i>sobe.</i>
A. à Se,	<i>magátúl,</i>	<i>od sebe.</i>
<i>Pluraliter.</i>		
G. Sui,	<i>magoké,</i>	<i>Sich.</i>
D. Sibi,	<i>magoknak,</i>	<i>gin.</i>
A. Se,	<i>magokat,</i>	<i>gich.</i>
A. à Se,	<i>magoktúl,</i>	<i>od gich.</i>

Pronomina Hic, Iste, Ille, Ipse, Is, Idem, quæ aliqua ex parte primam, & secundam nominum Adjectivorum Declinationem imitantur, sic declinabuntur.

N. Hic, hæc, hoc,	<i>Ez,</i>	<i>Ten/ ta/ to.</i>
G. Hujus,	<i>ezé,</i>	<i>toho.</i>
D. Huic,	<i>ennek,</i>	<i>tomu.</i>
A. Hunc, hanc, hoc,	<i>ezt,</i>	<i>toho.</i>
A. ab Hoc, hac, hoc,	<i>ettúl,</i>	<i>od tohoto.</i>
<i>Pluraliter.</i>		
N. Hi, hæ, hæc,	<i>ezek,</i>	<i>Ty/ ti/ ta.</i>
G. Horum, harum, horum,	<i>ezeké,</i>	<i>tich.</i>
D. His,	<i>ezeknek,</i>	<i>tim.</i>
A. Hos, has, hæc,	<i>ezeket,</i>	<i>tich.</i>
A. ab His,	<i>ezektúl,</i>	<i>od tich.</i>

Sim.

Declinationes

Singulariter.

N. Iste, ista, istud,	Imez,	Tento/ tato/ toto.
G. Istius,	imezé.	tohoto.
D. Isti,	imennek,	tomuto.
A. Istum, istam, istud,	imezt,	tohoto.
A. ab Isto, ista, isto,	imettől,	od tohoto.

Pluraliter.

N. Isti, iste, ista,	Imezek,	Tito.
G. Istorum, istarum, istorum,	imezeké,	tichto.
D. Istis,	imezeknek.	timoto.
A. Istos, istas, ista	imezeket,	tichto.
A. ab Istis,	imezektől,	ob tichto.

Singulariter.

N. Ille, illa, illud,	Amaz,	On/ ona/ ono.
G. Illius,	amazé,	onoho.
D. Illi,	amannak,	onomu.
A. Illum, illam, illud,	amazt,	onoho.
A. ab Illo, illa, illo,	amattól,	od onoho.

Pluraliter.

N. Illi, illæ, illa	Amazok,	Oni.
G. Illorum, illarum, illorum,	amazoké,	onech.
D. Illis,	amazoknak,	onem.
A. Illos, illas, illa,	amazokat,	onech.
A. ab Illis,	amazoktól,	od onech.

Singulariter.

N. Ipse, ipsa, ipsum,	δ	Sam/ sama/ same.
G. Ipsi,	δvék,	sameho.

D. Ipsi,

Nominum.

D. Ipsi,	δnéki,	samemu.
A. Ipsum, ipsam, ipsum,	δtet,	sameho.
A. ab Ipso, ipsa, ipso,	δtöle,	od samehd.

Pluraliter.

N. Ipsi, ipsæ, ipsa,	ök,	Sami.
G. Ipsorum, ipsarum, ipsorum,	δvék,	samich.
D. Iphis,	δ nékik,	samim.
A. Ipsos, ipsas, ipsa,	öket,	samich.
A. ab Iphis,	δtölok,	od samich.

Singulariter.

N. Is, ea, id	Az,	Ten/ ta/ to.
G. Ejus,	azé,	toho.
D. Ei,	annak,	tomu.
A. Eum, eam, id,	azt,	toho.
A. ab Eo, ea, eo,	attól,	od toho.

Pluraliter.

N. Ij, eæ, ea,	Azok,	Ty.
G. Eorum, earum, eorum,	azoké,	tich.
D. Eis,	azoknak,	tum.
A. Eos, eas, ea,	azokat,	ty.
A. ab Eis, velijs.	azoktól,	od tych.

Numero Singulari.

N. Idem, eadem, idem,	Ugyan az, vagy azon,	Ten.
G. Eiusdem,	ugyan azé vagy azoné,	teho.
D. Eidem,	ugyan annak, vagy azonnak,	tomu.
A. Eum.		

A. Eundem, eandem, idem, *ugyan azt vagy azont, teho.*

A. ab Eodem, eadem, eodem, *ugyan attúl, vagy azontúl od teho.*

Pluraliter.

N. Iidem, eadem, eadem, *Ugyan azok, vagy azonok.*

G. Eorundem, earundem, eorundem, *ugyan azoké, vagy azonoké.*

D. Eisdem vel iisdem, *ugyan azoknak, vagy azonoknak.*

A. Eisdem, eisdem, eadem, *ugyan azokat, vagy azonokat.*

A. ab Eisdem, vel iisdem, *ugyan azoktúl, vagy azonoktúl.*

DE PRONOMINUM

Derivatorum Declinatione.

MEU S, mea, meum: Tuus, tua, tuum, Suus, sua, suum: Noster, nostra, nostrum? Vester, vestra, vestrum: declinantur ut Nomina adjectiva primæ, & secundæ declinationis.

Nume-

Numero Singulari.

N. Meus, mea, meum,	<i>Enyim,</i>	<i>Mug.</i>
G. mei, meæ, mei,	<i>Enyimé,</i>	<i>meho.</i>
D. meo, meæ, meo,	<i>enyimnek,</i>	<i>memu.</i>
A. meum, meam, meum,	<i>enyimet,</i>	<i>meho.</i>
V. ô mi, mea, meum,	<i>ô enyim,</i>	<i>o mug.</i>
Ab. à meo, mea, meo,	<i>enyimtúl,</i>	<i>od meho.</i>

Pluraliter.

N. Mei, meæ, mea,	<i>Enyimek,</i>	<i>Mogi.</i>
G. meorum, mearum, meorum,	<i>enyimeké,</i>	<i>mich.</i>
D. meis,	<i>enyimeknek,</i>	<i>mun.</i>
A. meos, meas, mea,	<i>enyimeket,</i>	<i>mich.</i>
V. ô mei, meæ, mea,	<i>ô enyimek,</i>	<i>o mogi.</i>
Ab. à meis,	<i>enyimektúl,</i>	<i>od mich.</i>

Veteres mihi dicebant: unde Vocativo ô mi.

Hæc tria Vocativo carent.

Tuus, tua, tuum,	<i>Tiéd,</i>	<i>Tvug.</i>
Suus, sua, suum,	<i>ôvé,</i>	<i>Geho.</i>
Vester, vestra, vestrum,	<i>Tiétek,</i>	<i>Was.</i>

Nostras, & Vestras, Pronomina derivativa, Omnis generis, declinantur, ut nomina adjectiva tertiæ declinationis.

N. Hic, & hæc, & hoc, Nostras,	<i>Mifélenk,</i>
<i>Naşinec.</i>	
G. Nostratis,	<i>mifélenké,</i>
C	<i>naşinec.</i>
	D. No

D. Nostrati, *mifelérknek*, *nassinci*.
 A. Nostratem, & nostras, *mifelénket*, *nassince*.
 V. ó Nostras, *ó mifelénk*, *ó nassinbe*
 A. à Nostrate vel nostrati, *mifelénktúl*, *od*
nassince.

Pluraliter.

N. Nostrates, & nostratia, *Mifeléink*,
 G. Nostratium, *mifeléinké*, *nassineuto*.
 D. Nostratibus, *mifeléinknek*, *nassincum*.
 A. Nostrates, & nostratia, *mifeléinket*, *nassinci*.
 V. ó Nostrates, & nostratia, *ó mifeléink*, *ó nas*
sinci.

A. à Nostratibus, *mifeléinktúl*, *od nassineuto*.
 Hic, & hæc, & hoc Vestras. *Vocativo caret*,
Tifelétek.

Provocabulum, sive Pronomen relativum,
 Qui, quæ, quod, sic declinabitur.

Numero Singulari.

N. Qui, quæ, quod, *A' ki*, *Steryž*.
 G. Cujus, *a' kié*, *Sterehož*.
 D. Cui, *a' kinék*, *Steremuž*.
 A. Quem, quam, quod, *a' kit*, *Sterehož*.
 A. à Quo, vel qui; qua, vel qui; quo, vel qui,
a' kitúl, *Od Sterehož*.

Plura-

Pluraliter

N. Qui, quæ, quæ, *A' kik*, *Steryž*.
 G. Quorum, quarum, quorum, *a' kiké*, *Sterichž*.
 D. Queis, vel quibus, *a' kiknek*, *Sterimž*.
 A. Quos, quas, quæ, *a' kiket*, *Sterichž*.
 A. à Quæis, vel quibus, *a' kiktúl*, *od Sterichž*.

QUIS, provocabulum, sive pronomen in-
 terrogativum; sive infinitum, sic declinabitur.

Numero Singulari,

N. Quis, vel qui, quæ, quod, vel quid. *Ki*,
Kdo/ neb Steryž.

G. Cujus, *Kie*, *Stereho*.
 D. Cui, *kinék*, *Sterema*.
 A. Quem, quam, quod, vel quid, *kit*, *Stereho*.
 A. à Quo, qua, quo, vel qui, *kiktúl*, *od Stereho*.

Pluraliter.

N. Qui, quæ, quæ, *Kik*, *Sterich*.
 G. Quorum, quarum, quorum, *kiké*, *Sterich*.
 D. Queis vel quibus, *kiknek*, *Sterim*.
 A. Quos, quas, quæ, *kiket*, *Steri*.
 A. à Queis, vel quibus, *kiktúl*, *od Sterich*.

COMPOSITA EX PROVOCABULO

Quis, cum præcedit.

Quisnam, quænam, quodnam, vel quidnam?
 cuiusnam, cuinam, *Vallyon kicjoda*.

C 2

Quis-

Quispiam, quæpiam, quodpiam, *vel* quidpiam, cujuspian, cuipiam. *Egy neminémü.*

Quisquam, quæquam, quodquam, *vel* quidquam, cujusuquam, cuiquam *Egy valaki.*

Quisque, quæque, quodque, *vel* quidque, cuiusque, cuique. *Kiki*

Quisquis, quæquæ, quidquid, cujuscujus, cui-cui, quemquem, quamquam, quidquid, à quoquo. *Valaki.*

Pluraliter.

Quiqui, quorumquorum, quibusquibus, quosquos, à quibusquibus.

COMPOSITA EX QUIS

cùm sequitur.

Aliquis, aliqua, aliquod, *vel* aliquid, alicujus, alicui.

Ecquis, ecqua, *vel* ecquæ, ecquod, *vel* ecquid, eccujus, eccui.

Nequis, nequa, nequod, *vel* nequid, necujus, necui.

Siquis, siqua, siquod, *vel* siquid, sicujus, sicui.

COMPOSITA EX PROVOCABULO QUI.

Quicumque, quæcumque, quodcumque, *vel* quidcumque, cujuscumque, cuicumque.

Qui

Quidam, quædam, quoddam, *vel* quiddam; cujusdam, cuidam.

Quilibet, quælibet, quodlibet, *vel* quidlibet, cujuslibet, cuilibet.

Quivis, quævis, quodvis, *vel* quidvis; cuiusvis, cuivis.

Quædam ex supra dictis rursus componuntur.

Unusquisque, unaquæque, unumquodque, *vel* unumquidque, uniuscujusque, unicuique.

Ecquisnam, ecquænam, ecquodnam, *vel* ecquidnam: eccujusnam, eccuinam.

DE VERBORUM, CONJUGATIONE.

DE VERBI SUBSTANTIVI

Declinatione.

SUM, Verbum Substantivum, modi Indicativi, temporis præsentis, numeri singularis, personæ primæ, sic conjugabitur.

Indicativi modi tempus præsens,

S UM,	es,	est.
<i>Vagyok,</i>	<i>vagy,</i>	<i>vagyon.</i>
<i>Sjem/</i>	<i>gy/</i>	<i>on gest.</i>

C 3

Plu-

Pluraliter.

Sumus, Vagyunk, Ejme /	estis, vadtok, ite /	sunt. vannak. gfu.
------------------------------	----------------------------	--------------------------

Præteritum imperfectum.

Eram, Lök, Bymal sem /	eras, löl, vel lét, bymals /	erat. lön. bymal.
------------------------------	------------------------------------	-------------------------

Pluraliter.

Eramus, Lönk, Bymali sme /	eratis, lörök, bymali ste /	erant. lönck. bymali gfu.
----------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------

Præteritum perfectum.

Fui, Vóltam, Byl sem /	fuisti, vóltál, byl si /	fuit. vólt. byl on.
------------------------------	--------------------------------	---------------------------

Pluraliter.

Fuimus, Vóltunk, Byli sme /	fuistis, vóltatok, byli ste /	fuerunt vel fuère. vóltanak. byli gfu.
-----------------------------------	-------------------------------------	--

Præteritum plusquàmperfectum.

Fueram, Valék, Byl sm dawno /	fueras, valál, byls dawno /	fuerat. vala. bylen dawno.
-------------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------

Plu-

Pluraliter

Fueramus, Valánk, Byli sme dawno /	fueratis, valátok, byli ste dawno /	fuerant. valának. byli su dawno.
--	---	--

Futuram.

Ero, Leszek, Budem /	eris, leszsz, budejs /	erit. leszen. bude.
----------------------------	------------------------------	---------------------------

Pluraliter.

Erimus, Leszünk, Budeme,	eritis, lesztek, budete /	erunt. lesznek. budu.
--------------------------------	---------------------------------	-----------------------------

Imperativi modi tempus præsens.

Es, vel esto, sit.	Légy, legyen.	Bud /
	necht bude.	

Pluraliter.

Simus, este,	vel estote,	sint.
Legyünk,	legyetek,	legyenek.
Budeme /	budete /	necht gfu.

Futurum.

Esto tu, vel eris,	esto ille vel erit.
Legy te jövendőben,	legyen amaz, Bud ty / at gest.

Pluraliter.

Estote, vel eritis,	sunto, vel erunt.
Legyetek,	legyenek amazok.
Budte /	at gfu.

C4

Opta-

Optativi modi tempus praesens, & imperfectum.

Utinam Essem,	esses,	esset.
Vajha vólnék,	vólnál,	vólna.
Obych ga byl/	o bys ty byl/	o by on byl.

Pluraliter.

Utinam Essemus,	essetis,	essent.
Vajha vólnánk,	vólnátok,	vólnának.
Obychom byli.	o byste byli/	o by oni byli.

Praeteritum perfectum.

Utinam Fuerim,	fueris,	fuerit.
Vajha lóttém vólna,	lóttél vólna,	lótt vólna.
Obych bywal/	o bys bywal,	o by on bywal.

Pluraliter.

Utinam Fuërimus,	fueritis,	fuerint
Vajha lóttünk vólna,	lóttetek vólna,	lóttenek vólna.
Obychom byli,	o byste byli/	o by oni byli.

Praeteritum plusquamperfectum.

Utinam Fuissem,	fuissem,	fuisset.
Vajha vóltám vólna,	vóltál vólna,	vólt vólna.
Obych byl dawno/	o bys byl dawno/	o by byl dawno.

Pluraliter.

Utinam Fuissamus,	fuissetis,	fuisissent.
Vajha vóltünk vólna,	vóltatok vólna,	vóltanak vólna.
Obychom byli dawno/	o byste byli dawno/	o by oni bili d.

Futu-

Futurum.

Utinam Sima,	sis,	sit.
Vajha Legyek,	légy	legyen.
Obych byl/	o bys byl/	o by byl.

Pluraliter.

Utinam Simus,	sitis,	sint.
Vajha legyünk,	legyetek,	legyenek.
Obychom byli/	byste byli/	by oni byli.

Coniunctivi modi tempus praesens.

Cum Sim,	sis,	sit.
Mikor vagyok,	vagy,	vagyom.
Obych gsgm/	obych gsh/	obych on gest.

Pluraliter.

Cum Simus	sitis,	sint.
Mikor vagyunk,	vattok,	vannak.
Obych sme/	obych ste/	obych gsu.

Praeteritum imperfectum:

Cum Essem,	esses,	esset.
Mikor valék,	valál,	vala.
Obych sem byl/	foy sy byl/	obych on byl.

Pluraliter.

Cum Essemus,	essetis,	essent.
Mikor valánk,	valátok.	valának.
Obych sme byli/	obych ste byli/	obych oni byli.

C 5

Præ-

Præteritum perfectum.

Cùm Fuerim, fueris, fuerit
Mikor vóltalm, vóltál, vólt,
 Kdýz sem bymal/ Kdýz sy bymal/ Kdýz on bymal.

Pluraliter.

Cùm Fuerimus, fueritis, fuerint.
Mikor vóltánk, vóltatok, vóltanak.
 Kdýz sine bywali/ Kdýz ste bywali/ Kdýz oni bywali.

Præteritum plusquamperfectum.

Cùm Fuissim, fuisses, fuisset.
Mikor Vóltam vólna, vóltál vólna, vólt vólna-
 Kdýz sem byl dawno/ byl dawno/ byl dawno.

Pluraliter.

Cùm Fuissimus, fuissetis, fuissent.
Mikor vóltánk vólna, vóltatok vólna, vólta-
nak vólna.

Kdýz sine byli dawno/ byli ste dawno/ byli oni dawno.

Futurum.

Cùm Fuero, fueris, fuerit.
Mikor léendek, léendesz, leend.
 Kdýz budu/ budeš/ on bude.

Pluraliter.

Cùm Fuerimus, fueritis, fuerint.
Mikor léendünk, léendetek, léendenek.
 Kdýz budeme/ Kdýz budete/ Kdýz budu.

Infi.

Infinitivi præsen, & imperfectum.

Esse, *Lenni,* *Byti.*

Præteritum perfectum, & plusquamperfectum.

Fuisse, *Lóttack lenni,* vel *hogy vóltam,*
dawno byti.

Futurum.

Fore, vel Futurum, futuram, futurum esse.
Léendõ, léendõ, vel *hogy lészek, lészesz, léssen.*

Participium futuri temporis.

Futurus, futura, futurum. *Léendõ, Bubby.*

PRIMA CONJUGATIO.

AMO, Verbum Activum, modi Indicativi, temporis præsentis, numeri Singularis, personæ primæ, sic conjugabitur.

Indicativi modi tempus præsens.

AMO, *amas,* *amat.*
Szeretek, szeretsz, szeret.
Milugi/ mitugeš. miluge.

Plu.

Pluraliter

Amamus,	amatis,	amant.
Szeretünk,	szertetek,	szertnek.
Milugeme/	milugete/	milugi.

Præteritum imperfectum.

Amabam,	amabas,	amabat.
Szeretek vala,	szertsz vala,	szert vala,
Milowal sem/	milowal sp/	milowal gest.

Pluraliter.

Amabamus,	amabatis,	amabant.
Szeretünk vala,	szertetek vala,	szertnek vala.
Milowali sme/	milowali ste/	milowali su.

Amas, s, mutatá in bam, sic Docebam, &c.

Præteritum perfectum.

Amavi,	amavisti,	amavit.
Szerettem,	szerttel,	szertett,
Milowal sem/	milowal sp/	milowal su.

Pluraliter.

Amavimus, amavistis, amaverunt, *vel*
amavêre.

Szerettünk,	szerttetek,	szerttenek.
Milowali sme/	milowali ste/	milowali gsu.

Præteritum pluriâmpfectum.

Amaveram,	amaveras,	amaverat.
Szerettém vala,	szerttel vala,	szertett vala.
Milowal sem dawno/	milowals dawno/	milowal dawno.

Plu-

Pluraliter.

Amaveramus, amaveratis, amaverant.
Szerettünk vala, szerttetek vala, szertte-
nek vala.

Milowali sme dawno/ milowali ste dawno/ milowali
Bju dawno.

*Amavi, i, in e, additâ ram, fit amaveram,
sic in ceteris desinentibus in sem, rim, ro, se.*

Futurum.

Amabo,	amabis,	amabit.
Meg-szeretem,	meg-szereted,	meg-szereti.
Budu milowati/	budes milowati/	bude milowati.

Pluraliter.

Amabimus,	amabitis,	amabunt.
Meg-szerettyük,	meg szertitek,	meg-szeretik.
Budeme milowati/	budete milowati/	buyu milowati.

Amans, s, in bo, fit amabo: sic docebo.

Imperativi modi tempus præsens.

Ama, *vel* amato, amet. Szeress, szereffen,
Milug.

Pluraliter.

Amemus,	amate, <i>vel</i> amatote,	ament.
Szeressünk,	szereffetek,	szereffenek.
Milugme/	milugte/	necht milugi.

Amas, s, ablatâ fit Ama: eodem modo;

Doce, Audi.

Futu-

Futurum, sive modus mandativus.

Amato tu, *vel* amabis, amato ille, *vel* amabit.
 Szeressetek-meg ti, szeressenek amazok,
 Milug ty/ necht on miluge.

Pluraliter.

Amatote, *vel* amabitis, amato *vel* amabunt.
 Szeressetek meg ti, Szeressenek amazok.
 Milugte. necht milugi.

Amat, additâ o, fit Amato: sic in ceteris
 Conjugationibus.

Optativi modi tempus præsens,
& imperfectum.

Utinam Amarem, amares, amaret.
 Vajha szeretnék, szeretnél, szeretne.
 O bych milowal/ o bys milomat/ o by milowal.

Pluraliter.

Utinam Amaremus, amaretis, amarent.
 Vajha szeretnénk, szeretnétek, szerernénck.
 O bysne milowali/ o byste milowali/ o by milowali.
 Ama, additâ rem, fit Amarem: ab eadem perso-
 Imperativi sunt Docerem, Legerem, Audirem.

Præteritum perfectum.

Utinam Amaverim, amaveris, amaverit.
 Vajha szerettem volna, szerethetél volna
 szerethetett volna.
 O bych byl milowal/ o bys byl milowal/ o by on byl
 milowal. Plu-

Pluraliter.

Utinam Amaverimus, amaveritis, amaverint.
 Vajha szerethettünk volna, szerethettetek vol-
 na, szerethettének volna.

O bychom byli milowali/ o byste byli milowali/ o by
 oni byli milowali.

Amavi, i, in e, & additâ rim, sic in ceteris.

Præteritum usquâ perfectum.

Utinam Amavissem, amavissis, amavisset.
 Vajha szerettem volna, szerettel volna, sze-
 retett volna.

O bych milowal damno, o bys milowal damno/ o by
 on byl milowal damno.

Pluraliter.

Utinam Amavissemus, amavissetis, amavif-
 sent.

Vajha szerettünk volna, szerettetek, volna, sze-
 rettenek volna.

O bychom milowali damno/ byste milowali damno/
 by oni milowali damno.

Amavi, additâ s, & sem, sic in ceteris.

Futurum.

Utinam Amem, ames, amet.
 Vajha szeretnék, szeretél, szeretne.
 O bych milowal/ o bys mijowal/ o by milowal.

Plu-

Pluraliter,

Utinam Amemus, ametis, amet
Vajha szeretnénk, szeretnétek, szeretnének.
 D bychme milowali / o bysie milowali / o by ont
 milowali.

Amo, o in em, fit Amem.

Coniunctivi modi tempus praesens.

Cum Amem, ames, amet,
Mikor szeretek, szeretsz, szeret.
 Kdysz milugi / kdysz miluges / kdysz on miluge.

Pluraliter.

Cum Amemus, ametis, ament
Mikor szeretünk, szerettek, szeretnek.
 Kdysz milugeme / kdysz milugete / kdysz milugi.

Præteritum imperfectum.

Cum amarem, amares, amaret.
Mikor szeretnék, szeretnél, szeretne.
 Kdysz sem milowal / kdysz sy milowal / kdysz milowal.

Pluraliter.

Cum Amaremus, amaretis, amarent.
Mikor szeretnénk, szeretnétek szeretnének.
 Kdysz sme milowali / kdysz ste milowali / kdysz milowali

Præteritum perfectum.

Cum Amaverim, amaveris, amaverit,
Mikor szerettem, szeretted, szeretted.
 Kdysz sem byl milowal / kdysz sy byl milowal / kdysz
 on byl milowal. Plu-

Pluraliter.

Cum Amaverimus, amaveritis, amaverint
Mikor szerettünk, szerettetek, szerettenek
 Kdysz sme byl milowali / kdysz ste byl milowali / kdysz
 gu byl milowali.

Præteritum plusquamperfectum.

Cum Amavissem, amavisses, amavisset.
Mikor szerettem volna szerettél volna, szere-
tett volna.
 Kdysz sem dawno byl milowal / kdysz sy dawno byl milo-
 wal / kdysz dawno byl milowal.

Pluraliter.

Cum Amavissemus, amavissetis, amavissent.
Mikor szerettünk volna, szerettetek volna,
szerettenek volna.
 Kdysz sme dawno byli milowali / kdysz ste dawno byli mi-
 lowali / kdysz su dawno byli milowali.

Futurum.

Cum Amavero, amaveris, amaverit.
Mikor szeretendek, szeretendek, szeretendek.
 Kdysz milowati budu / kdysz milowati budeš / kdysz mi-
 lowati bude.

Pluraliter.

Cum Amaverimus, amaveritis, amaverint.
Mikor szeretendünk, szeretédetek, szeretédetek.
 Kdysz milowati budeme / kdysz milowati budete / kdysz milo-
 wati budu. D In-

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Amare, Szeretni, Milowati.

Præteritum perfectum, & plusquam perfectum.

Amavisse. Hogy szerettem, szeretél, szeretett. Milowati dawno.

Futurum infinitum.

Amaturum, amaturam, amaturum esse.

Szerettendeni, vel Hogy szeretni fogok, fogsz, fog.

Dotom milowati.

Gerundia.

Amandi, amando, amandum.

Szeretvén, szeretésre. Milugic.

Amans, amantis. tis in di, do, dum, eodem modo in cæteris Conjugationibus.

Supina.

Amatum, amatu. Szeretni, szeretésre. & milowani.

Participia declinationis activæ, temporis præsentis, & imperfecti.

Amans, amantis. Szeretvén, vel szerető. Milugich.

Amabam, bam, mutata in ns: sic in cæteris.

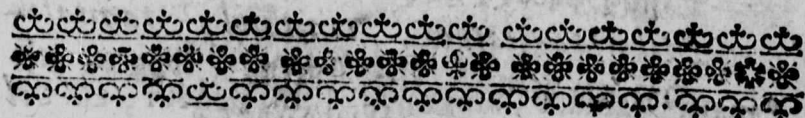
Fu.

Supina

Futuri temporis.

Amaturus, amatura, amaturum, Szerettendő. vel szeretni fogok, Magici milowati.

Amatum, m, mutata in rus: cætera eodem modo.

AMOR VERBUM PASSIVUM

sic conjugabitur.

Indicativi modi tempus præsentis.

AMOR, amaris, vel amâre, amatur.

Szerettetem, szeretettel, szeretetik.

Bywan milowan / bywas milowan / bywa milowan.

Pluraliter.

Ama mur, amamini, amantur.

Szerettetünk, szeretettek, szeretetnek.

Bywame milowani / bywate milowani / bywagu mylowani.

Præteritum imperfectum.

Amabar, amabaris, vel amabare, amabatur.

Szerettetem vala, szeretettel vala, szeretetik vala.

Milowan sem byl / milowans byl / milowan byl.

D a

Plu.

Pluraliter.

Amabamur, amabamini, amabantur.
Szerettettünk vala, szerettettek vala, szerettettek vala.

Milovani sme byli / milovani ste byli / milovani gsu byli.

Præteritum perfectum.

Amatus, amata, amatum, sum vel tui, es vel fuisti, est vel fuit.

Szerettettem, szerettettel, szerettett.

Milowan sem byl / milowan's byl / milowan byl.

Pluraliter.

Amati, amata, amata sumus vel fuimus, estis vel fuistis, sunt, fuerunt vel fuere.

Szerettettünk, szerettettek, szerettettek.

Milovani sme byli, milovani ste byli / milovani gsu byli.

Amatu, additâ s, fit amatus: sic in ceteris.

Præteritum plusquàmperfectum.

Amatus, amata, amatum, eram vel fueram, eras vel fueras, erat vel fuerat.

Szerettettem vala, szerettettel vala, szerettetik vala.

Milowan sem byl dawno / milowan si byl dawno / milowan byl dawno.

Plu-

Pluraliter.

Amati, amata, amata, eramus vel fueramus, eratis vel fueratis, erant vel fuerant.

Szerettettünk vala, szerettettek vala, szerettettek vala.

Milovani sme byl dawno / milovani ste byl dawno / milovani su byl dawno.

Futurum.

Amabor, amaberis, vel amabere, amabitur

Meg-szerettetem, meg-szerettettel, meg-szerettetik.

Milowan budu / milowan bude's / milowan bude.

Pluraliter.

Amabimur, amabimini, amabuntur.

Meg-szerettettünk, meg-szerettettek, meg-szerettettek.

Milovani budeme / milovani budete / milovani budu.

Amabo, additâ r, fit amabor.

Imperativi modi tempus præsens.

Amare, vel amator, ametur.

Szerettesél, vagy szerettettesél, szerettettesék.

Milowan bud / ne' gest milowan.

D 3

Plu-

Pluraliter.

Amemur, amemini, *vel* amaminor, amentur.
Szerettefsünk, szerettefetek, szerettefenek.
 Budme milowani / budte milowani / at su milowani.
Ama, additâ re, fit amare.

Futurum, sive modus mandativus.

Amator tu, amaberis, *vel* amabere, amator ille,
vel amabitur.

Meg-szerettefsél, meg-szerettefsék.
 Bud ty milowani / bud on milowan /

Pluraliter.

Amaminor, *vel* amabimini, amantor *vel* ama-
 buntur.

Szerettefetek ti, szerettefenek amazok.
 Budte wy milowani / at su o ni milowani.
Amato, additâ r, sic in ceteris.

Optativi modi tempus præsens,
& imperfectum.

Utinam Amarer, amareris, *vel* amarêre ama-
 retur.

*Vajha szerettetném, szerettetnél, szeret-
 tetnék.*

*D bych milowan byl / o bys milowan byl / o by
 milowan byl.*

Plu-

Pluraliter.

Utinam amaremur, amaremini, amarentur.
*Vajha szerettetném, szerettetnétek, sze-
 rettetnének.*

*D bychom milowani byli / o byste milowani byli / o by
 milowani byli.*

Præteritum perfectum.

Utinam Amatus, amata, amatum sim *vel* fuerim,
 sis *vel* fueris, sit *vel* fuerit.

*Vajha szerettettem volna, szerettettel volna,
 szerettetett volna.*

*D bych milowan bywal / obys milowan bywal / oby
 milowan bywal.*

Pluraliter.

Utinam Amati, tæ, ta simus *vel* fuerimus, sitis
vel fueritis, sint *vel* fuerint.

*Vajha szerettettünk volna, szerettettetek volna,
 szerettettének volna.*

*D bychom milowani bywali / o byste milowani bywali /
 o by milowani bywali.*

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam Amatus, ta, tum essem *vel* fuissem, esses
vel fuisses, esset *vel* fuisset.

*Vajha szerettetttem volna, szerettettél volna,
 szerettettett volna.*

D bych milowan byl dawno / o bys milowan byl d. 2c.

D 4

Plu-

Pluraliter.

Utinam Amati, *ta, ta* essemus *vel* fuissetis *vel* fuissetis, *vel* fuissetis, essent *vel* fuissent.
Vajha szerettettünk volna, szerettettetek volna, szerettettének volna.

D bychom milowani byli dawno / o byste milowani byli dawno / o by milowani byli dawno.

Futurum.

Utinam Amer, *ameris vel amère, ametur.*
Vajha szeretetném, szeretetnél, szeretetnekjövendőben, vel vajha szerettessem, &c.

D bych milowan byl / o bys milowan byl / o by milowan byl.

Pluraliter.

Utinam Amemur, *amemini, amentur.*
Vajha szerettettünk, szerettettetek, szerettettének.

D bychom milowani byli / o byste milowani byli / o by milowani byli.

Conjunctivi modi tempus praesens.

Cum Amer, *ameris vel amère, ametur.*
Mikor szerettetem, szerettetel, szerettetik.
Když sem milowan / když si milowan / když gest milowan.

Præ-

Pluraliter.

Cum Amemur, *amemini, amentur.*
Mikor szerettettünk, szerettettek, szerettettek.
Když sme milováni když si milovani / když jau milov.
Amem, m, in r. sit Amer.

Præteritum imperfectum.

Cum Amarer, *amareris vel amarère, amaretur.*
Mikor szerettettém, szerettettél, szerettették.
Když sem milowan byl / když si milowan byl / když on milowan byl.

Pluraliter.

Cum Amaremur, *amaremuni, amarentur.*
Mikor szerettettünk, szerettettetek, szerettettének.
Když sme milowan byli / když ste milovani byli / když gus milovani byli.

Præteritum perfectum.

Cum Amatus, *ta, tum, sim vel fuerim, sis vel fueris, sit vel fuerit.*
Mikor szerettettém, szerettettél, szerettettét volt.
Když sem milowan byval / když milowan byval.

Pluraliter.

Cum Amati, *ta, ta, simus vel fuerimus, sitis vel fueritis, sint vel fuerint. (tenek volt.)*
Mikor szerettettünk, szerettettetek, szerettettettek.
Když sme milovani byvali když ste milovani bin.

D 5

Præ

Præteritum plusquam perfectum.

Cum Amatus, amata, tum, essem *vel* fuisset, esses *vel* fuisses, esset *vel* fuisset.

Mikor szerettettem volna, szeretettel volna, szerettetett volna.

Rdyz sem dawno milowan byl / Rdyz si dawno milowan byl / Rdyz on dawno milowan byl.

Pluraliter.

Cum Amati, æ, ta, essemus *vel* fuisset, essetis *vel* fuissetis, essent *vel* fuissent.

Mikor szeretettünk volna, szerettetek volna, szerettetnek volna.

Rdyz sine milowani byli dawno / Rdyz ste milowani byli dawno / Rdyz su milowani byli dawno.

Futurum.

Cum Amatus, amata, tum, ero *vel* fuero, eris *vel* fueris, erit *vel* fuerit.

Mikor meg-szerettem, meg-szerettel, meg-szeretnek.

Rdyz milowan budem / Rdyz milowan budesz / Rdyz m. b. ic /

Pluraliter.

Cum Amati, amata, amata, erimus *vel* fuerimus, eritis *vel* fueritis, erunt *vel* fuerint.

Mikor meg-szerettünk, meg-szerettek meg-szeretnek.

Rdyz milowani budeme / Rdyz milowani budete / ic.

Infi-

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Amari. Szerettetni. Milowanu byti.

Præteritum perfectum, & plusquam perfectum.

Amatum, amatum, amatum esse *vel* fuisse.

Szeretettnek lenni, vel Hogy szerettettem.

Dawno milowanu byti.

Futurum infinitivum.

Amatum iri, *vel* amandum, amandum, amandum esse.

Hogy szeretendő leszek, vel hogy szeretetni fogok.

Potom milowanu byti.

Participium præteriti temporis.

Amatus, amata, amatum. Szeretett.

Milowani.

Amatu, additâ s, cetera eodem modo.

Futurum.

Amandus, amanda, amandum. Meg-szeretendő.

Milowan bity magich.

Amans, amantis, tis, in dus, da, dum, sic in ceteris.

SE-

SECUNDA CONJUGATIO

DOCEO, Verbum activum, modi Indicativi temporis praesentis, numeri Singularis, personae primae, Conjugationis secundae, sic conjugabitur.

Indicativi modi tempus praesens.

D Oceo,	doces,	docet.
<i>Tanitok,</i>	<i>tanitasz,</i>	<i>tanit.</i>
<i>Wcim /</i>	<i>ucisz /</i>	<i>nci</i>

Pluraliter.

Docemus,	docetis,	docent.
<i>Tanitunk,</i>	<i>tanitotok,</i>	<i>tanitanak.</i>
<i>Wcime /</i>	<i>ucite</i>	<i>uca.</i>

Praeteritum imperfectum.

Docebam,	docebas,	docebat.
<i>Tanitok vala,</i>	<i>tanitasz vala,</i>	<i>tanit vala,</i>
<i>Wcival sem /</i>	<i>ucivalss /</i>	<i>ucival.</i>

Pluraliter.

Docebamus,	docebatis,	docebant.
<i>Tanitunk vala,</i>	<i>tanitotok vala,</i>	<i>tanitanak vala.</i>
<i>Wcivali sme /</i>	<i>ncivali ste /</i>	<i>ucivali su.</i>

Præ-

Praeteritum perfectum.

Docui,	docuisti,	docuit.
<i>Tanitottam,</i>	<i>tanitottal,</i>	<i>tanitott.</i>
<i>Wcil sem /</i>	<i>ucils /</i>	<i>ucil.</i>

Pluraliter.

Docuimus,	docuistis,	docuerunt vel docuere.
<i>Tanitottunk,</i>	<i>tanitottatok,</i>	<i>tanitottanak.</i>
<i>Wcili sme /</i>	<i>uciliste /</i>	<i>ucili su.</i>

Praeteritum plusquamperfectum.

Docueram,	docueras,	docuerat.
<i>Tanitottam vala,</i>	<i>tanitottal vala,</i>	<i>tanitott vala.</i>
<i>Wcil sem danno /</i>	<i>ucil si danno /</i>	<i>ucil an danno.</i>

Pluraliter

Docueramus,	docueratis,	docuerant.
<i>Tanitottunk vala,</i>	<i>tanitottatok vala,</i>	<i>tanitottanak vala.</i>
<i>Wcili sme danno /</i>	<i>ucili ste danno /</i>	<i>ucili gsu danno.</i>

Futuram.

Docebo,	docebis,	docebit.
<i>Tanitani fogok,</i>	<i>fogsz,</i>	<i>fogh.</i>
<i>Budu uciti /</i>	<i>budess uciti /</i>	<i>bude uciti.</i>

Pluraliter.

Docebimus,	docebitis,	docebunt.
<i>Tanitani fogunk,</i>	<i>fogtok,</i>	<i>fognak.</i>
<i>Budeme uciti /</i>	<i>budete uciti /</i>	<i>budu uciti.</i>

Impe-

Imperativi modi tempus praesens.

Doce, *vel* docero, doceat. *Tanits, tanitsan.*
Bé.

Pluraliter.

Doceamus, docete *vel* docetote, doceant.
Tanitsunk, tanitsatok, tanitsanak.
Béte / at uci.

Futurum, five modus mandativus.

Doceto tu, *vel* docebis, doceto ille, *vel* docebit.
Tanits te. tanitsan o Bé / at uci.

Pluraliter.

Docetote, *vel* docebitis, docento *vel* doce-
 bunt.
Tanitsatok ti, tanitsanak amazok.
Béte wy / at uci.

Optativi modi tempus praesens,
& imperfectum.

Utinam docerem, doceres, doceret.
Vajha tanitanék, tanitanál, tanitana.
Obych učil / o bys učil / o by učil.

Pluraliter.

Utinam Doceremus, doceretis, docerent.
Vajha tanitanánk, tanitanátok, tanitanának.
Obychom učili / byste učili / by učili.

Præ-

Præteritum perfectum.

Utinam Docuerim, docueris, docuerit.
*Vajha tanitottam vólna, tanitottál vólna, ta-
 nitott vólna.*

Obych byl učil / o bys byl učil. by byl učil.

Pluraliter.

Utinam Docuerimus, docueritis, docuerint.
*Vajha tanitottunk vólna, tanitottatok vólna,
 tanitottanak vólna.*

Obych me byli učili / byste byli učili / by su byli učili.

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam Docuissem, docuisses, docuisset.
*Vajha tanitottam vólna, tanitottál vólna, ta-
 nitott'vólna.*

Obych dawno učil / o bys dawno učil / by dawno učil.

Pluraliter.

Utinam Docuissemus, docuissetis, docuisset.
*Vajha tanitottunk vólna, tanitottatok vólna,
 tanitottanak vólna.*

*Obychom dawno učili / byste dawno učili / by su daw-
 no učili.*

Futurum.

Utinam Doceam, doceas, doceat.
Vajha tanitsák, tanics, tanitsan.
Obych nekdy učil / o bys nekdy učil / by nekdy učil.

Plu-

Pluraliter.

Utinam Doceamus, doceatis, doceant.
Vajha tanitsúnk, tanitsátok, tanitsának.
 D bychom nekdy učili / byste učili / by su učili.
Doceo, o, in am, sic Legam, Audiam.

Coniunctivi modi tempus præsens.

Cùm Doceam, doceas, doceat.
Mikor tanitok, tanitasz, tanit.
 Když učim / učíš / učí.

Pluraliter

Cùm Doceamus, doceatis, doceant.
Mikor tanitúnk, tanitotok, tanitanak.
 Když učíme, učíte / učí / učíte.

Præteritum imperfectum.

Cùm Docerem, doceres, doceret.
Mikor tanitanék, tanitanál, tanitaní.
 Když sem učil / když si učil / když on učil.

Pluraliter,

Cùm Doceremus, doceretis, docerent.
Mikor tanitanánk, tanitanátok, tanitanának.
 Když sme učili / když ste učili / když su učili.

Præteritum perfectum.

Cùm Docuerim, docueris, docuerit.
Mikor tanitottam, tanitottál, tanitott.
 Když sem učil / když jsem učil / když on učil.

Plu.

Pluraliter.

Cùm Docuerimus, docueritis, docuerint.
Mikor tanitottúnk, tanitottatok, tanitottanak.
 Když sme učili / když ste učili / když sú učili.

Præteritum p usquàm perfectum.

Cùm Docuissem: docuisses, docuisset.
Mikor tanitottám vólna, tanitottál vólna, tanitottott vólna.

Když sem dávno učil / dávno si učil / dávno učil.

Pluraliter.

Cùm Docuissemus, docuissetis, docuissent.
Mikor tanitottúnk vólna, tanitottatok vólna, tanitottanak vólna.

Když sme učili dávno / ste učili / sú učili.

Futurum.

Cùm Docuero, docueris, docuerit.
Mikor tanitandok, tanitandasz, tanitand.
 Když budu učiti / budeš učiti / bude učiti.

Pluraliter.

Cùm Docuerimus, docueritis, docuerint.
Mikor tanitandúnk, tanitandotok, tanitandanak.

Když budeme učiti / budete učiti / budou učiti.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Docere, *Tanítani, Učiti.*
 E *Præ-*

Præteritum perfectum, & plusquam perfectum.

Docuisse. *Hogy tanitottam.* *Dawno*
uicit.

Futurum.

Docturum, docturam; docturum.
Hogy tanitani fogok, *Mage uiciti.*

Gerundia.

Docendi, docendo, docendam.
Tanitáfnak, tanitván, tanitáfra. *Œ uiceni*
uicit.

Supina.

Doctum, doctum. *Tanitani, tanitáfra.*
Œ uiceni.

Participium præsentis, & imperfecti temporis.

Docens, docentis, *Tanitván, tanitó.*
uicicp.

Futuri temporis.

Docturus, doctura, docturum.
Tanitandó, vagy tanitani fogok.
Budeme uiciti magicy.

DO-

DOCEOR VERBUM PAS-
 sivum, sic conjugabitur.

Indicativi modi tempus præsens.

DOceor, doceris, *vel* docere, docetur.
Tanittatom, tanittatol, tanittatik.
Učen bywam / učen bywas / učen bywa.

Pluraliter.

Doemur, docemini, docentur.
Tanittatunk, tanittatok, tanittatnak.
Učeni bywame / bywate / bywagi.

Præteritum imperfectum.

Docebar, docebaris, *vel* docebare, docebatur.
Tanittatom vala, tanittatol vala, tanittatik vala.
Učen sem bywal / učen si bywal / učen gest bywal.

Pluraliter.

Docebamur, docebamini, docebantur.
Tanittatunk vala, tanittatok vala, tanittatnak
vala.

Učeni sme bywali / učeni ste bywali / učeni gsu bywali.

Præteritum perfectum.

Doctus, docta, doctum sum *vel* fui, es *vel* fui-
 sti, est *vel* fuit.

Tanittatom, tanittatol, tanittatott.
Učen sem byl / učens byl / učen byl.

E a

Plu-

Pluraliter.

Docti, tz, tā, sumus *vel* fuimus, 'estis *vel* fuistis,
sunt fuerunt *vel* fuere.

Tanitattünk, tanitattatok, tanittattanak.
Bčeni sme byli / učeni ste byli / učene su byli.

Præteritum plusquamperfectum.

Doctus, ta, tum, eram, *vel* fueram, eras *vel* fue-
ras, erat, *vel* fuerat.

Tanitattam vala, tanitattálvala, tanitatott
vala.

Bčen sem byl dawno / učens byl dawno / učen byl
dawno.

Pluraliter.

Docti, tz, ta, eramus *vel* fueramus, eratis *vel*
fueratis, erant *vel* fuerant.

Tanitattünk vala, tanitattatok vala, tanittat-
tanak vala.

Bčeni sme byli dawno / učeni ste byli dawno / učeni gsu
byli dawno.

Futurum.

Docebor, doceberis, *vel* docebere, doce-
bitur.

Tanittatom, tanittatol, tanittatik jöven-
döben.

Bčen budu / učen budeš / učen bude.

Plu-

Pluraliter.

Docemur, docebimini, docebuntur.
Tanitattünk, tanitattok, tanitatnak.
Budem učeni / budete učeni / budu učeni.

Imperativi modi tempus præsens.

Docere, *vel* docetor doceatur.
Tanitassál, tanitassék. Bud učeni / at gest učeni.

Pluraliter.

Doceamur, doceamini, *vel* doceminor, do-
ceantur.
Tanitassunk, tanitassatok, tanitassanak.
Budem učeni / at su učeni.

Futurum, sive modus mandativus.

Docetor tu, doceberis *vel* docebere, docetor ille
vel docebitur.

Tanitassál te, tanitassék amaz.
Bud ty učeni / at gest on učeni.

Pluraliter.

Doceminor, *vel* docebimini, docentor, *vel*
docebuntur.
Tanitassatok ti, tanitassanak amazok.
Budte wy učeni / at su oni učeni.

E 3

Opta-

Optativi modi tempus praesens,
& imperfectum.Utinam Doceres, doceris, *vel* docerere,
doceretur.Vajha tanitatnám, tanitatnál, tanitatnék.
D bych ga učen byl / o bys ty učen byl / o by on
učen byl.

Pluraliter:

Utinam Doceremur, doceremini docerentur.

Vajha tanitatnánk, tanitatnátok, tanitat-
nának.D bychme mi učeni byli / o byste učeni byli / o by so
oni učeni byli.

Præteritum perfectum.

Utinam Doctus, cta, ctum, sim *vel* fuerim, sis
vel fueris, sit *vel* fuerit.

Vajha tanitatott vólnék, vólnál, vólna.

D bych učen byval / o bys učen byval / o by on učen
byval.

Pluraliter.

Utinam Docti, cta, cta, simus *vel* fuerimus, sitis
vel fueritis, sint *vel* fuerint.Vajha tanitatottak vólnánk, vólnátok, vóln-
nának.D bychme učeni byvali / o byste učeni byvali / o by so
oni učeni byvali.

Præ-

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam Doctus, cta, ctum, essem *vel* fuisset,
esses *vel* fuisses, esset *vel* fuisset.Vajha tanitatott vóltam, *vel* tanitattam
vólna.

D bych učen byl dawno / o bys učen byl dawno.

Pluraliter.

Utinam Docti, cta, cta, essemus *vel* fuissetus,
essetis *vel* fuissetis, essent *vel* fuissent.Vajha tanitattak vóltánk, vóltatok vólna,
vóltanak vólna.

D bychom učeni byli dawno / o byste učeni byli dawno.

Futurum.

Utinam Docear, docearis, *vel* doceare, do-
ceatur.Vajha tanitatnám, tanitatnál, tanitatnék jove-
dóben, *vel* tanitassam.

D bych potem učen byl / o bys ty byl / o by on byl.

Pluraliter.

Utinam Doceamur, doceamini, doceantur.

Vajha tanitatnánk, tanitatnátok, tanitatná-
nak.D bychom potom učeni byli / o byste učeni byli / o by so
učeni byli.

Doceam. m, in r, sic Audiar.

E 4

Con-

Coniunctivi modi tempus praesens.

Cum Docear, docearis, vel doceare doceatur.

Mikor tanitatom, tanitatol, tanitatik.

Kdyz sem učen / kdyz si učen / kdyz on gest učen.

Pluraliter.

Cum Doceamur, doceamini, doceantur.

Mikor tanitatunk, tanitatok, tanitatnak.

Kdyz sme učeni / kdyz ste / kdyz gsu oni.

Praeteritum imperfectum.

Cum Docerer, docereris, vel docerere, doceretur.

Mikor tanitatnám, tanitatnál, tanitatnék.

Kdyz sem učen byl / kdyz si učen byl / kdyz on učen byl.

Pluraliter.

Cum Doceremur, doceremini, docerentur.

Mikor tanittatnánk, tanittatnátok, tanittatnának.

Kdyz sme učeni byli / kdyz ste učeni byli / kdyz gsu učeni byli.

Praeteritum perfectum.

Cum Doctus, eta, etum sim vel fuerim, sis vel fueris, sit vel fuerit.

Mikor tanittattam vólt, tanittattál vólt, tanittattott vólt.

Kdyz sem učen byval / kdyz si učen byval / kdyz on učen byval.

Plu

Pluraliter.

Cum Docti, eta, eta, simus vel fuerimus, sitis vel fueritis, sint vel fuerint.

Mikor tanittattunk vólt, tanittattatok vólt, tanittattak vólt.

Kdyz sme učeni bywali / kdyz ste / kdyz su.

Praeteritum plusquam perfectum.

Cum Doctus, eta, etum, essem vel fuisset, es-les vel fuisses, esset vel fuisset.

Mikor tanittattam vólna, tanittattál vólna, tanittattott vólna.

Kdyz sem učen byl dawno / kdyz si učen byl dawno / kdyz on učen byl dawno.

Pluraliter.

Cum Docti, eta, eta, essemus, vel fuisset, essetis vel fuisset, essent vel fuissent.

Mikor tanittattunk vólna, tanittattatok vólna, tanittattanak vólna.

Kdyz sme učeni byli dawno / kdyz ste / kdyz gsu / zc.

Futurum.

Cum Doctus, eta, etum, ero vel fuero, eris vel fueris, erit vel fuerit.

Mikor tanittattott leszek, vel tanittatni fogok.

Kdyz učen budu / kdyz učen budes / kdyz učen bude.

E s

Plu

Pluraliter.

Cum Docti, &c, &a, erimus *vel* fuerimus, eritis *vel* fueritis, erant *vel* fuerint.

Mikor tanittatottak leszünk, lesztek, lesznek.
Když učeni budeme / když učeni budete / když učeni budu.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Doceri, Tanittatni. Učenu býti.

Præteritum perfectum, & plusquamperfectum.

Doctum, doctam, doctum, esse, *vel* fuisse.
Tanittatottnak leni, *vel* hogy tanittattam.
Davno učenu býti.

Futurum.

Doctumiri, *vel* docendum, docendam, docendum esse.

Hogy tanittatni fogok, fogsz.
Potom učenu býti.

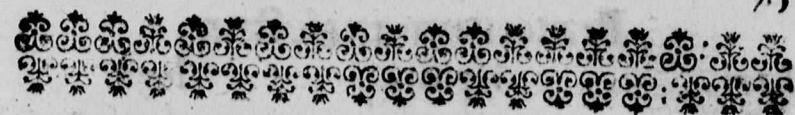
Participia præteriti temporis.

Doctus, docta, doctum.
Tanittatott. Bceni.

Futuri temporis.

Docendus, docenda, docendum.
Tanittando. Magicy učenu býti.

TER-

TERTIA CONJUGATIO.

LEGO, Verbum Activum, modi indicativi, temporis præsentis, (numeri Singularis, personæ primæ, Conjugationis tertiæ, sic conjugabitur.)

Indicativi modi tempus præsens.

L Ego,	legis,	legit.
Olvasok,	olvassz,	olvas.
Éjtem /	ti cztets /	on czte.

Pluraliter.

Legimus,	legitis,	legunt.
Olvasunk,	olvastok,	olvasnak.
Éjtene /	cztete /	cztu.

Præteritum imperfectum.

Legobam,	legebas,	legebat.
Olvasok vala,	olvassz vala,	olvas vala.
Éjtaval sem /	cztavals /	cztaval.

Pluraliter.

Legebamus,	legebatis,	legebant.
Olvasunk vala,	olvastok vala,	olvasnak vala.
Éjtavali sine /	cztavali ste /	cztavali su.

Præ.

Præteritum perfectum.

Legi,	legisti,	legit.
Olvasam,	olvastál,	olvastott.
Czital sem /	czitalás /	czitalon.

Pluraliter.

Legimus,	legistis,	legerunt vel legéro.
Olvasunk,	olvastatok,	olvastanak.
Czitali sme /	czitali ste	czitali su.

Præteritum plusquam perfectum.

Legeram,	legeras,	legerat.
Olvasam vala,	olvastál vala,	olvastott vala.
Czital sem dawno /	czital si dawno /	lçital on dawno.

Pluraliter.

Legeramus,	legeratis,	legerant.
Olvasunk vala,	olvastatok vala,	olvastanak vala.

Czitali sme dawno / czitali ste dawno / czitali su dawno.

Futurum.

Legam,	leges,	leget.
Olvasni fogok,	fogsz,	fog.
Budu czitat /	budess czitat /	bude czitat.

Pluraliter.

Legemus,	legetis,	legent.
Olvasni fogunk,	fogtok,	fognak.
Budeme czitat /	budete czitat /	budu oni czitat.

Leges, o, in am, sic Audiam.

Impe-

Imperativi modi tempus præsens.

Legè, vel legito, legat. Olvas, olvasson.
Czitag / at czita.

Pluraliter.

Legamus, legite, vel legitote, legant,
Olvassunk, olvassatok ti, olvassanak amazok.
Cziteme / czitete / at czitu.

Legis, is in e, sit Lege.

Futurum, sive modus mandativus.

Legito tu, vel leges, legito ille vel leger.
Olvass te, olvasson amaz. Cziti ty / at czite.

Pluraliter.

Legitote, vel legetis, legunto, vel legent.
Olvassatok ti, olvassanak amaz. Czete /
at czitu.

Optativi modi tempus præsens,

& imperfectum.

Utinam Legerem,	legeres,	legeret.
Vajha olvasnék,	olvassnál,	olvassna.
O bych'czitel /	o bys czitel /	o by on czitel.

Pluraliter

Utinam Legeremus,	legetetis,	legerent.
Vajha olvasnánk,	olvassnátok,	olvassnának.
O bychom cziteli /	bysse ny /	by ju oni / se.

Præ-

Præteritum perfectum.

Utinam Legerim, legeris, legerit.
Vajha olvastam vólna, olvastál vólna, olvastott vólna.

o bych byl cztel / o bys byl cztel / o by on cztel.

Pluraliter.

Utinam Legerimus legeritis, legerint.
Vajha olvastunk vólna, olvastatok vólna, olvastanak vólna.

o bych me byli czteli / byste / bysú / zc.

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam legissem, legisset, legisset.
Vajha olvastam vólna, olvastál vólna, olvastott vólna.

o bych dávno cztel / o bys dávno cztel / o by on dávno / zc.

Pluraliter.

Utinam Legissemus, legissetis, legisset.
Vajha olvastunk vólna, olvastatok vólna, olvastanak vólna.

o bychom czteli dávno / o byste czteti d. o by oni czteli d.

Futurum.

Utinam Legam, legas, legat.
Vajha olvasnék; olvasnál, olvasna jövendőben, vel olvaslak.

o bych ga cztel / o bys te cztel / o by on cztel.

Plu-

Pluraliter.

Utinam Legamus legatis, legant.
Vajha olvasnánk, olvasnátok, olvasnának.
 o bychom mi czteli / byste mi czteli / by oni czteli

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum Legam, legas, legat.
Mikor olvasok, olvasz, olvas.
 Kdnyz ga cztu / kdnyz ty ctes / kdnyz on cte.

Pluraliter.

Cum Legamus, legatis, legant.
Mikor olvasunk, olvasatok, olvasnak.
 Kdnyz my cteme / kdnyz wy ctece / kdnyz oni ctm.

Præteritum imperfectum.

Cum Legerem, legeres, legeret.
Mikor olvasnék, olvasnál, olvasna.
 Kdnyz sem cztal / kdnyz si cztal / kdnyz on cztal.

Pluraliter.

Cum Legeremus, legeretis, legerent.
Mikor olvasnánk, olvasnátok, olvasnának.
 Kdnyz sme cztali / kdnyz ste cztali / kdnyz si oni cztali.

Præteritum perfectum.

Cum Legerim, legeris, legerit.
Mikor olvastam, olvastal, olvastott.

Kdnyz sem byl cztal:

Plu-

Conjugationes.

Pluraliter,

Cum Legerimus, legeritis, legerint.
 Mikor olvastunk, olvastatok, olvastanak.
 Když sme čítali.

Præteritum plusquamperfectum.

Cum Legissem, legisses, legisset.
 Mikor olvastam volna, olvastál volna, olvastott volna.

Když sem čítal dávno / ič.

Pluraliter

Cum Legissemus, legissetis, legissent.
 Mikor olvastunk volna, olvastatok volna, olvastanak volna.

Když sme čítali dávno / ze.

Futuram.

Cum Legero, legeris, legerit.
 Mikor olvasandok, olvasandasz, olvasand.
 Když budu čítati / když budeš čítati / když budu čítati.

Pluraliter.

Cum Legerimus, legeritis, legerint.
 Mikor olvasandunk, olvasandotok, olvasandanak.

Když budeme čítati / když budete čítati / když budu čítati.

Infi-

Verborum.

Infinitivi modi tempus præsens.

Legere. olvasni. Cízati.
 Præteritum perfectum, & plusquamperfectum.

Legisse. Hogy olvastam, tal, olvastott.
 Dávno cízati.

Futurum.

Lecturum, lecturam, lecturum esse.
 Olvasandani, vel hogy olvasni fogok.
 Budeme cízati.

Gerundia.

Legendi, legendo, legendum.
 Olvasásnak, olvasván, olvasáskor.
 Kézteni / cízni.

Supina.

Lectum, lectu. Olvasni, olvasáskor.
 Kézteni. / od cízni.

Participia declinationis activæ, temporis præsentis, & imperfecti.

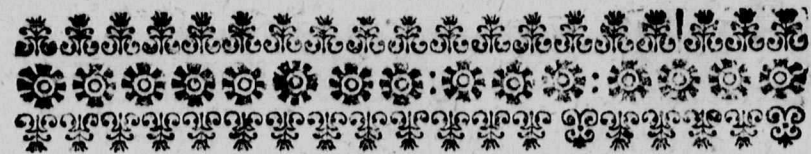
Legens, legentis. Olvasóan, olvasó, olvasóé.
 Cízatiagya.

Futuri temporis.

Lecturus, lectura, lecturum.
 Olvasandó, vel olvasni fogok.
 Maga cízati.

F

LE.

LEGOR VERBUM PASSIVUM, sic conjugabitur.

Indicativi modi tempus praesens.

Legor, legeris, vel legere, legitur.
Olvaſtatom, olvaſtatol, olvaſtatik.
 Eſten bywam / eſten bywaſ / eſten bywa.

Pluraliter.

Legimur, legimini, leguntur.
Olvaſtatunk, olvaſtattok, olvaſtatnak.
 Eſteni bywame / 2c.

Präteritum imperfectum.

Legebar, legebaris, vel legebare, legebatur.
Olvaſtatom wala, olvaſtatol wala, olvaſtatik wala.

Bywal ſem eſitan / bywal ſi eſitan / bywal on eſitan.

Pluraliter.

Legebamur, legebamini, legebantur.
Olvaſtatunk wala, olvaſtattok wala, olvaſtatnak wala.

Bywali ſme eſtent / bywalifte / bywali ſu oni.
 Prae-

Präteritum perfectum.

Lectus, cta, ctum, sum vel fui, es vel fuisti, est
 vel fuit.

Olvaſtattam, olvaſtattal, olvaſtatott.
 Ga ſem eſten / 2c.

Pluraliter.

Lecti, ctæ, cta, sumus vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt vel fuere.

Olvaſtattunk, olvaſtattatok, olvaſtattanak.
 Wy ſme eſteni / 2c.

Präteritum plusquamperfectum.

Lectus, cta, ctum, eram vel fueram, eras vel fueras, erat vel fuerat.

Olvaſtattam wala, olvaſtattal wala, olvaſtatott wala.

Byſ ſem dawno eſten byl / 2c.

Pluraliter.

Lecti, ctæ, cta, eramus vel fueramus, eratis vel fueratis, erant, vel fuerant.

Olvaſtattunk wala, olvaſtattok wala, olvaſtatnak wala.

Byli ſme eſteni dawno / byli ſte / byli ſu.

Futurum.

Legar, legeris vel legere, legatur.

Olvaſtatni fogok, fogſz, fog.

Budu eſten. 2c.

F

Plu

Pluraliter.

Legemur, legemini, legentur.

Olvastatni fogunk, fogtok, fognak.

Budem ežten / ez

Legam, m, in r. sic audiar.

Imperativi modi tempus praesens.

Legere, vel legitor, legatur.

Olvastassál, olvastassék. Bud ežten / at ge ežten.

Pluraliter.

Legamur, legimini, vel legimur, legantur.

Olvastassúnk, olvastassatok, olvastassanak.

Budme ežteni / at ju ežteni.

Futurum, sive modus mandativus.

Legitor tu, legeris vel legere, legitor illo, vel legatur.

Olvastassal te, olvastassék amaz:

Bud ty ežten / at gesti on ežten.

Pluraliter.

Legimur, vel legimini, leguntur, vel legentur.

Olvastassatok ti, olvastassanak amazok.

Budte wy ežteni.

Opta-

Optativi modi tempus praesens, & imperfectum.

Utinam Legerer, legereris, vel legerere, legeretur.

Vajha olvastatnám, olvastatnál, olvastatnék.

D bych ežten byl / ic.

Pluraliter.

Utinam Legeremur, legeremini, legerentur;

Vajha olvastatnánk, olvastatnátok, olvastatnának.

D bychom ežteni byli / o byste ežteni byli, o by oni ežteni byli.

Præteritum perfectum.

Utinam Lectus, eta, etum, sim, vel fuerim, sis vel fueris, sit vel fuerit.

Vajha olvastattam vólna, olvastattál vólna, olvastatott vólna.

D bych byl ežten / ic.

Pluraliter.

Utinam Lecti, eta, eta, simus vel fuerimus, sitis vel fueritis, sint vel fuerint.

Vajha olvastattúnk vólna, tatok vólna, tanak vólna.

D bychom byli ežteni / o byste byli / o by oni byli.

Præteritum plusquàm perfectum.

Utinam Lectus, cta, ctum, essem *vel* fuissena, esses
vel fuisses, esset *vel* fuisset.

Vajha olvastattam vólna, olvastattál vólna, ol-
vastatott vólna.

Q by guž byl cžten dawno / o bys byl / o by on byl.

Pluraliter.

Utinam Lecti, ctae, cta, essemus *vel* fuissemus,
essetis, *vel* fuissetis, essent *vel* fuissent.

Vajha olvastattúnk vólna, tattatok vólna, tatta-
nak vólna.

Q bychom guž dawno cžteni byli, byste byli / by su byli.

Futurum.

Utinam Legar, legaris *vel* legare, legatur.

Vajha olvastatnám jóvendoben, *vel* olvastassam

Q bych cžten byl / o bys cžten byl / o by on cžten byl.

Pluraliter.

Utinam Legamur, legamini, legantur.

Vajha olvastatnánk, olvastatnátok, olvastat-
nának.

Q bychme cžteni byli / byste, by su.

Conjunctivi modi tempus praesens.

Cùm Legar, legaris *vel* legare, legatur.

Mikor olvastatom, olvastatol, olvastatik.

Rdyž cžten bywam / cžten bywajs / cžten bywa.

Plu-

Pluraliter.

Cùm Legamur, legamini, legantur.

Mikor olvastatúnk, olvastatok, olvastanak.

Rdyž cžteni bywame / ic.

Præteritum imperfectum.

Cùm Legerer, legereris, *vel* legerere, lego-
retur.

Mikor olvastatnám, olvastatnál, olvastatnék.

Rdyž sem bywal cžten / bywals cžten / bywal cžten.

Pluraliter.

Cùm Legeremur, legeremini, legerentur.

Mikor olvastatnánk, olvastatnátok, olvastat-
nának.

Rdyž sme bywali cžteni / Rdyž ste bywali / Rdyž bywali.

Præteritum perfectum.

Cùm Lectus, cta, ctum, sim *vel* fuerim, sis *vel*
fueris, sit *vel* fuerit.

Mikor olvastattam, olvastattál, olvastatott.

Rdyž sem cžten byl / ic.

Pluraliter.

Cùm Lecti, ctae, cta, simus *vel* fuerimus, sitis
vel fueritis, sint *vel* fuerint.

Mikor olvastattúnk, olvastattatok, olvastat-
tanak.

Rdyž sme cžteni byli / ic.

F 4

Præ

Præteritum plusquàm perfectum.

Cùm Lectus, et, etum, essem vel fuisset,
esses vel fuisses, esset vel fuisset.

Mikor olvastattam vólna, olvastattál vólna, olvastatott vólna.

Ídýj sem gíz davnó cztén byl / ídýj si gíz davnó / zc.

Pluraliter.

Cùm Lecti, et, et, essemus vel fuissetis,
essetis vel fuissetis, essent vel fuissent.

Mikor olvastattink vólna, olvastattatok vólna, olvastattanak vólna.

Ídýj sme davnó czténi byli / ídýj sie / ídýj su / zc.

Futurum.

Cùm Lectus, et, etum, ero vel fuero, eris vel fueris, erit vel fuerit.

Mikor olvastandom vel olvastatom, jóvendöben.
Ídýj cztén budu / zc.

Pluraliter:

Cùm Lecti, et, et, erimus vel fuerimus, eritis vel fueritis, erunt vel fuerint.

Mikor olvastatink, olvastatok, olvastanak.

Ídýj czténi budeme / zc.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Legi. *Olvastatni.* *Cztenu byti.*

Legere, ere in i, sit legi.

Præ-

Præteritum perfectum, & plusquàm perfectum.

Lectum, lectam, lectum, esse, vel fuisse.
Olvastatnak lenni, vel hogy olvastattam.

Davnó cztenu byti.

Futurum infinitivum.

Lectumiri, vel legendum, dam, dum esse.
Olvastatni jóvendöben, vel hogy fogok olvastatni,
Mage cztenu byti.

Participium præteriti temporis.

Lectus, lecta, lectum.
Olvastatott. *Cztény.*

Futuri temporis.

Legendus, legenda, legendum.
Olvastandó. *Mage cztén byti.*

QUARTA CONJUGATIO.

AUDIO, Verbum Activum, modi indicativi, temporis præsentis, numeri Singularis, personæ primæ, Conjugationis quartæ, sic conjugabitur.

F §

Indi-

Indicativi modi tempus præsens.

A ldio,	audis,	audit.
Hallok,	hallasz,	hall.
Slyssim /	slyssis /	on slyssy

Pluraliter.

Audimus,	auditis,	audiunt.
Hallunk,	hallotok,	hallanak.
Slyssime /	slyssite /	slyssa.

Præteritum imperfectum.

Audiebam,	audiebas,	audiebat.
Hallok vala,	hallasz vala,	hall vala
Slyssel sem /	slyssel sy /	slyssel on.

Pluraliter.

Audiebamus,	audiebatis,	audiebant.
Hallunk vala,	hallotok vala,	hallanak vala.
Slyssime / &c.		

Præteritum perfectum.

Audivi,	audivisti,	audivit.
Hallottam,	hallottál,	hallott.
Slyssel sem /	slyssel si /	on slyssel.

Pluraliter.

Audivimus,	audivistis,	audiverunt [vel au-
		divere.

Hallottunk,	hallottatok,	hallottanak.
Slysseli sme / &c.		

Præ-

Præteritum plusquam perfectum.

Audiveram,	audiveras,	audiverat.
Hallottam vala	hallottál vala,	hallott vala.
Slyssel sem dawno / &c.		

Pluraliter.

Adiveramus,	audiveratis,	audiverant.
Hallottunk vala,	hallottatok vala,	hallottanak
	vala.	

Slysseli sme dawno /	slysseli sie dawno /	slysseli su dawno.
----------------------	----------------------	--------------------

Futurum.

Audiam,	audies,	audiet.
Hallani fogok,	fogsz,	fog.
Budu slysseti /	budess slysseti /	bude slysseti.

Pluraliter.

Audiemus,	audietis,	audient.
Hallani fogunk,	fogtok,	fognak.
Budeme slysseti /	budete /	budu.

Imperativi modi tempus præsens.

Audi,	vel	audito,	audiat
Hally,	hallyon.	Slyss.	

Pluraliter.

Audiamus,	audite vel	auditote,	audiant.
Hallyunk,	hallyatok,	hallyanak.	Slyssime / &c.

Futurum, sive modus mandativus.

Auditotu,	vel	audies,	audito ille	vel	audiet.
Hally te,	hallyon amaz,	Slyss ty /	at	on slyssi.	

Plu-

Pluraliter.

Auditore, *vel* audietis, audiunto, *vel* audient.

Hallyatok ti, hallyanak amazok.

Slisse my / re.

Optativi modi tempus praesens,
& imperfectum.

Utinam Audirem, audires, audiret.

Vajha hallanék, hallanál, hallana.

O bych slýffel / re.

Pluraliter.

Utinam Audiremus, audiretis, audirent.

Vajha hallanánk, hallanátok, hallanának.

O bychom slýffeli / re.

Praeteritum perfectum.

Utinam Audiverim, audiveris, audiverit.

Vajha hallottam vólna, hallottál vólna, hallott vólna.

O bych slýffel / o bysi slýffel / o by on slýffel.

Pluraliter.

Utinam Audiverimus, audiveritis, audiverint.

Vajha hallottünk vólna, hallottatok vólna, hallottanak vólna.

O bychom slýffeli / o byste slýffeli / o by oni slýffeli.

Præ-

Praeteritum plusquam perfectum,

Utinam Audivissem, audivisses, audivisset.

Vajha hallottam vólna, hallottál vólna, hallott vólna.

O bych slýffel dawno / o by si slýffel dawno / o by on slýffel dawno.

Pluraliter.

Utinam Audiverimus, audiveritis, audiverint.

Vajha hallottünk vólna, hallottatok vólna, hallottanak vólna.

O bychme mi slýffeli dawno / byste / by su oni / re.

Futurum.

Utinam Audiam, audias, audiat.

Vajha hallanék, hallanál, hallana, *vel* hogy hallyak.

O bych slýffel / re.

Pluraliter.

Utinam Audiamus: audiatís, audiant.

Vajha hallanánk, hallanátok, hallanának.

O bychom slýffeli / o byste slýffeli / o by si slýffeli.

Conjunctivi modi tempus praesens.

Cum Audiam, audias, audiat.

Mikor hallok, hallasz, hall.

Obyi ga slýffim / re.

Plura-

Cùm Audiamus, audiatis, audiant.
 Mikor hallúnk, hallotok, hallanak.

Rdyž my slyšyme / 2c.

Præteritum imperfectum.

Cùm Audirem, audires, audiret.
 Mikor hallanék, hallanál, hallana.

Rdyž sem slyšel / 2c.

Pluraliter.

Cùm Audiremus, audiretis, audirent.
 Mikor hallanánk, hallanátok, hallanának.

Rdyž sme slyšeli / 2c.

Præteritum perfectum.

Cùm Audiverim, audiveris, audiverit.
 Mikor hallottam, hallottál, hallott.

Rdyž sem slychal / Rdyž sy slychal / Rdyž on slychal.

Pluraliter.

Cùm Audiverimus, audiveritis, audiverint.
 Mikor hallottúnk, hallottatok, hallottak.

Rdyž sme slychali / Rdyž ste slychali / Rdyž oni slychali.

Præteritum plusquam perfectum.

Cùm Audivissem, audivisses, audivisset.
 Mikor hallottam vólna, hallottál vólna, hallott
 vólna.

Rdyž sem slyšel dawno / Rdyž si slyšel dawno / Rdyž on
 slyšel dawno.

Plu-

Cùm Audivissemus, audivissetis, audivissent.
 Mikor hallottúnk vólna, tatok vólna, tanak
 vólna.

Rdyž sme slyšeli dawno / Rdyž ste slyšeli dawno / 2c.

Futurum.

Cùm Audivero, Audiveris, audiverit.
 Mikor hallandok, hallandasz, halland.

Rdyž slyšeti budu / Rdyž slyšeti budes / 2c.

Pluraliter.

Cùm Audiverimus, audiveritis, audiverint.
 Mikor hallandúnk, hallandotok, hallandanak.
 Rdyž slyšeti budeme / Rdyž budete / Rdyž budu.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Audire. Hallani. Slyšeti.

Præteritum perfectum, & plusquam per-
 fectum.

Audivisse. Hogy halottam. Dawno slyšeti.

Futurum infinitivum.

Auditorium, auditoriam, auditorum esse.

Hallandani, vel hogy hallani fogok.

Slyšenu bpti.

Gerundia.

Audiendi, audiendo, audiendum.

Hallásnak, halván, hallásra.

R slyšeni / slyšic.

Supr.

Supina.

Auditum, auditu. *Hallani, halláfra. R stýsseni.*

Participium præsentis, & imperfecti temporis.

Audiens, audientis. *Halvæn, halló hallóe. Slyfici.*

Futuri temporis.

Audicurus, auditura, auditorum. *Hallandó, vel hallani fogok. Magney stýsseti.*

AUDIOR VERBUM PASSIVUM sic conjugabitur.

Indicativi modi tempus præsens.

AUdior, audiris, vel audire, auditur.
Hallatom, hallatol, hallatik.

Slyssan bywam / stýssan bywass / on stýssan bywa.
Pluraliter.

Audimur, audimini, audiuntur.
Hallatúnk, hallattok, hallatnak.

Slyssani bywame.

Præ-

Præteritum imperfectum.

Audiebar, audiebaris, vel audiebare, audiebatur.

Hallatom vala, hallatol vala, hallatik vala.

Slyssan sem byl / stýssan si byl / stýssan on byl.

Pluraliter.

Audiebamur, audiebamini, audiebantur.

Hallatúnk vala, hallattok vala, hallatnak vala.

Slyssanl sme bywali / stýsseni ste bywali / stýssen su bywali.

Præteritum perfectum.

Auditus, ta, tum, tum vel fui, es vel fuisti, est vel fuit.

Hallattattam, hallattattál, hallattatott.

Slyssen sem byl / stýssan si byl / stýssan on byl.

Pluraliter.

Auditi, tæ, ta, sumus vel fuimus, estis vel fuistis, sunt fuerunt vel fuere.

Hallattúnk, hallattatok, hallattanak.

Slysseni sme bywali / stýsseni ste bywali / stýsseni sa bywali.

Præteritum pusquàmperfectum.

Auditus, ta, tum, eram vel fueram, eras vel fueras, erat vel fuerat.

Hallattattam vólt, a' vagy vala, tattál vólt, a' vagy vala, hallattatott vólt, a' vagy vala.

Byl sem dawno stýssan / æ.

G

Pla-

Pluraliter.

Auditi, tæ, ta eramus *vel* fueramus, eratis *vel* fueratis, erant *vel* fuerant.

Hallattattúnk, tok, tanak vólt, a vagy vala.

Byli sme dawno slysseni / byli ste dawno slysseni / zc.

Futurum.

Audiar, audieris, *vel* audiére, audiatur.

Hallattatom, hallattatol, hallattatikjövendöben.

Budu slyssan / budeš slyssan / bude slyssan.

Pluraliter.

Audiemur, audiemini, audientur.

Hallattatúnk, hallattatok, hallattatnak.

Budeme slyssani / budete budni oni.

Imperativi modi tempus præsens.

Audire, *vel* auditor, audiatur.

Hallattasál, hallattasék. Bud slyssan.

Pluraliter.

Audiamur, audiamini *vel* audiainior audiantur.

Hallattasúnk, hallattassatok, hallattassanak.

Budeme slyssani / zc.

Futurum, live modus mandativus.

Auditor tu, audieris *vel* audiére, auditor ille *vel* audiatur.

Hallattasál, hallattasék amaz.

Sp bud potom slyssau.

Plu-

Pluraliter.

Audiminoz, *vel* audiemini, audiuntor, *vel* audientur.

Hallattassatok ti, hallattassanak amazok.

Budte potom slyssani / at budu oni slyssani.

Optativi modi tempus præsens, & imperfectum.

Utinam audirer, audireris, *vel* audirére, audirerur.

Vajha hallattatnám, hallattatnál, hallattatnék.

D bych slyssan / o bys byl / o by on byl.

Pluraliter.

Utinam Audiremur, audiremini, audirentur.

Vajha hallattatnánk, tatnátok, hallattatnának.

D bychom slyssani byl / o byste slyssani byli /

Præteritum perfectum.

Utinam Auditus, ta, tum, sim *vel* fuerim, sis *vel* fueris, sit *vel* fuerit.

Vajha hallattam vólna, hallattál v. hallatott v.

D bych gýž slyssan byl.

Pluraliter.

Utinam Auditi, tæ, ta, simus *vel* fuerimus, sitis *vel* fueritis, sint *vel* fuerint.

Vajha hallattánk vólná, hallattatok v. hallattanak vólná.

D bychom gýž slyssani byli / o byste / o by su.

G z

Præ

Præteritum plusquàm perfectum.

Utinam Auditus, ta, tum, essem, *vel* fuisset,
esses *vel* fuisses, esset *vel* fuisset.

Vajha hallattam vólna, hallattál vólna, hallatott
vólna.

Þ byð byl datno slyssan / o bys byl datno / o by / ic.

Pluraliter.

Utinam Auditi, tæ, ta, essemus *vel* fuissetus,
essetis *vel* fuissetis, essent *vel* fuissent.

Vajha hallattúnk vólna, hallattatok vólna, hal-
lattanak vólna.

Þ byðom datno slyssani byli / o byste / o bysu / ic.

Futurum.

Utinam Audiar, audiaris, *vel* audiare, au-
diatur.

Vajha hallatnám, hallatnál, nék, *vel* hoga hab-
lattassam.

Þ byð möhl slyssan byti / o by si möhl slyssan byti / ic.

Pluraliter.

Utinam audiamur, audiamini, audiantur.

Vajha hallatnánk, hallatnátok, hallatnának.

Þ byðme möhli slyssani byti / o byste möhli / ic.

Coniunctivi modi tempus præsens.

Cùm Audiar, audiaris *vel* audiare, audiatur.

Mikor hallatom, hallatol, hallatik.

Þ byð sem slyssan þyð si slyssan / þyð gest on slyssan.

Plu-

Pluraliter.

Cùm Audiamur, audiamini, audiantur.

Mikor hallatúnk, hallattok, hallatnak.

Þ byð sme slyssani / þyð ste slyssani / ic.

Præteritum imperfectum.

Cùm Audirer, audireris *vel* audirere, audir-
etur.

Mikor hallattatnám, hallattatnál, hallattat-
nék.

Þ byð sem slyssan byl / þyð si slyssan byl / ic.

Pluraliter.

Cùm Audiremur, audiremini, audirentur.

Mikor hallattatnánk, hallattatnátok, hallattat-
nának.

Þ byð sme slyssani byli / þyð sið slyssani byli : ic.

Præteritum perfectum.

Cùm Audirus, ta, cum, sim, *vel* fuerim, sis *vel*
fueris, sit, *vel* fuerit.

Mikor hallattam, hallattál, hallatott.

Þ byð sem slyssan byl / ic.

Pluraliter.

Cùm Auditi, tæ, ta, simus *vel* fuerimus, sitis
vel fueritis, sint *vel* fuerint.

Mikor hallattúnk, hallattatok, hallattanak.

Þ byð sme slyssani byli / þyð ste slyssani byli /

G 3

Præ-

Præteritum plusquam perfectum.

Cùm Auditus, ta, tum, essem vel fuisset, esses
vel fuisses, esset vel fuisset.

*Mikor hallattam vólna, hallattál vólna, halla-
tot vólna.*

Edyð sem dawno stýssan byl / Edyð si dawno / ic.

Pluraliter.

Cùm Auditi, tæ, ta, essemus vel fuissetus, esse-
tis vel fuissetis, essent, vel fuissent.

*Mikor hallattúnk vólna, hallattatok vólna, ta-
nak vólna.*

Edyð sine dawno stýssani byli / Edyð ste dawno /

Futurum.

Cùm Auditus, ta, tum, ero vel fuero, eris vel
fueris, erit, vel fuerit.

Mikor hallattandom, hallattandól, hallattandik.

Edyð stýssan budu / budess / on bude.

Pluraliter.

Cùm Auditi, tæ, ta, erimus vel fuerimus, eritis
vel fueritis, erunt vel fuerint.

*Mikor hallattandúnk, hallattandótok, hallat-
tandanak.*

Edyð stýssani budane / budete / budu.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Audiri, Hallatni, Stýssanu biti.

Præ-

Præteritum perfectum, & plusquam
perfectum.

Auditum, auditam, auditum, esse vel fuisse.

Hallattatnak lenni, vel hoga hallattam.

Dawno stýssanu byti.

Futurum infinitivum.

Auditum iri, vel audiendum, audiendam, au-
diendum esse.

Hoga hallatni fogok.

Mage stýssanu byti.

Participium præteriti temporis.

Auditus, audita, auditum.

Hallattatott.

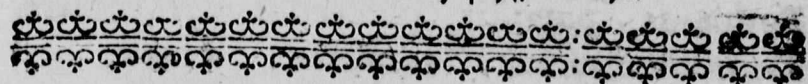
Eliffeni.

Participium Futuri temporis.

Audiendus, audienda, audiendum.

Hallattandó.

Magey stýssanu byti.

DE VERBIS ANOMALIS

Composita ex Verbo

SUM.

Indicativi modi tempus præsens.

Possum, potes, potest.

Lehet éntólem, te tóled, ó tóle.

Samoha /

ty mužes /

on muže.

G 4

Plu-

Pluraliter.

Possumus, potestis, possunt.
 Lehet mi tölünk, ti tőletek, ő tőlök.
 Muzeme / muzete / mohu.

Præteritum imperfectum.

Poteram, poteras, poterat. Lehet vala én tő-
 lem, te tőled, ő tőle. Mohl sem / re.

Pluraliter.

Poteramus, poteratis, poterant.
 Lehet vala mi tölünk, ti tőletek, ő tőlök.
 Mohli sme / re.

Præteritum perfectum.

Potui, potuisti, potuit. Lehetett én tőlem,
 te tőled, ő tőle. Mohl sem / re.

Pluraliter.

Potuimus, potuistis, potuerunt vel potuere.
 Lehetett mi tölünk, ti tőletek, ő tőlök.
 Mohli sme / re.

Præteritum plusquam perfectum.

Potueram, potueras, potuerat.
 Lehetett volna én tőlem, te tőled, ő tőle.
 Mohl sem dawno / re.

Pluraliter.

Potueramus, potueratis, potuerant.
 Lehetett volna mi tölünk, ti tőletek, ő tőlök.
 Mohli sme dawno / re.

Fu-

Futurum.

Potero, poteris, poterit. Lehet jövendőben én
 tőlem, te tőled, ő tőle. Budu mooy / re.

Pluraliter.

Poterimus, poteritis, poterunt.
 Lehet jövendőben mi tölünk, ti tőletek, ő tőlök.
 Budeme mooy / re.

Imperativi modi tempus præsens.

Fac possis. Leheffen tőled. Muzess.

Optativi præsens, & imperfectum.

Utinam Posses, posses, posses.
 Vajha lehetne én tőlem, te tőled, ő tőle.
 D bych mohli / re.

Pluraliter.

Utinam Possemus, posses, posses.
 Vajha lehetne mi tölünk, ti tőletek, ő tőlök.
 D bychom mohli / re.

Præteritum perfectum.

Utinam Potuerim, potueris, potuerit.
 Vajha lehetett volna én tőlem, te tőled, ő tőle.
 D bych mohli / re.

Pluraliter.

Utinam Potuerimus, potueritis, potuerint.
 Vajha lehetett volna mi tölünk, ti tőletek, ő tőlök.
 D bychom mohli / re.

G 5

Præ.

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam potuissem, potuisses, potuisset.

Vajha lehetett volna én tolem, te toled, ő tole.

Ó bych dawna mohli / 2c.

Pluraliter.

Utinam Potuissemus, potuissetis, potuissent.

Vajha lehetett volna mi tolink, ti toletek, ő tolök.

Ó bychom dawno mohli / byste dawno mohli / by su d. m.

Futurum.

Utinam Possim, possis, possit.

Vajha lehetne velhogy leheessen éntölem, toled, tole.

Ó by mohli.

Pluraliter.

Utinam Possimus, possitis, possint.

Vajha lehetne mi tolörök, ti toletek, ő tolök.

Ó bychom mohli / 2c.

Coniunctivi modi tempus præsens.

Cum possim, possis, possit. Mikor lehet én tolem, te toled, ő tole. Kdij ga mohu / 2c.

Pluraliter.

Cum Possimus, possitis, possint.

Mikor lehet mi tolink, ti toletek, ő tolök.

Kdij mi muzeme / 2c.

Præteritum imperfectum.

Cum Possem, posses, posset. Mikor lehet vala én tolem, te toled, ő tole. Kdij sem mohli, 2c.

Plu-

Pluraliter.

Cum Possemus, possitis, possent.

Mikor lehet vala mi tolink, ti toletek, ő tolök.

Kdij sine mohli.

Præteritum perfectum.

Cum Potuerim, potueris, potuerit.

Mikor lehetett én tolem, te toled, ő tole.

Kdij sem mohli / 2c.

Pluraliter.

Cum Potuerimus, potueritis, potuerint.

Mikor lehetett mi tolink, ti toletek, &c.

Kdij sine mohli / 2c.

Præteritum plusquam perfectum.

Cum Potuissem, potuisses, potuisset.

Mikor lehetett volna én tolem, &c.

Kdij sem dawno mohli.

Pluraliter.

Cum Potuissemus, potuissetis, potuissent.

Mikor lehetett volna mi tolink, &c.

Kdij sine dawno mohli.

Futurum.

Cum Potuero, potueris, potuerit.

Mikor lehet én tolem, te toled, ő tole jövendőben.

Kdij budu moey / 2c.

Plu-

Pluraliter:

Cum Potuerimus, potueritis, potuerint.

Mikor lehet mi tölünk, ti tőletek, ő tőlök.

Když budeme / budete / budu oni moei.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Posse. *Lehetni. Mocy.*

Præteritum perfectum, & plusquamperfectum.

Poruisse. *Hogy lehetett én tőlem. Dawno moey. Cateris caret.*

Sic Absum, Adsum, Desum, Intersum.

F E R O.

Indicativi modi tempus præsens.

FERO, fers, fert. *Hozok, hozz, hoz.*

En nese / ty neseš / on nese.

Pluraliter.

Ferimus, feritis, ferunt. *Hozunk, hoztok, hoznak. Neseus / neseite / neseu.*

Præteritum imperfectum.

Ferebam, ferebas, ferebat. *Hozok vala, hozz vala, hoz vala. Nese sem byl / se.*

Plura.

Pluraliter.

Ferebamus, ferebatis, ferebant.

Hozunk vala, hoztok, vala, hoznak vala.

Nese si sme byli / se.

Præteritum perfectum.

Tuli, tulisti, tulit. *Hoztam, hoztal, hozott.*

Nese sem / nese si / on nese.

Pluraliter

Tulimus, tulistis, tulerunt vel tulerunt. *Hoztunk, hoztatok, hoztanak. Nese si sme / se.*

Præteritum plusquam perfectum.

Tuleram, tuleras, tulerat. *Hoztam vala, hoztal vala, hozott vala. Nese sem byl dawno / se.*

Pluraliter.

Tuleramus, tuleratis, tulerant.

Hoztunk vala, hoztatok, hoztanak.

Nese si sme dawno / se.

Futuram.

Feram, feres, feret. *Hozok, hozz, hoz jövendően. Ponesem / poneseseš / ponesese.*

Pluraliter

Feremus, feretis, ferent. *Hozunk, hoztok, hoznak. Poneseme / ponesete / poneseu.*

Imperativi modi tempus præsens.

Fer, vel ferto, ferat. *Hozz, hozzon. Nos / at nese.*

Plu.

Pluraliter.

Feramus, ferte, vel fertote, ferant
 Hozzunk, hozzatok, hozzanak.
 Nesme / neste / at nesu.

Futurum, sive modus mandativus.

Ferto tu, vel feres, fertote ille, vel feret. Hozzte,
 hozzon amaz. Nos ty / at nese.

Pluraliter.

Fertote, vel feratis, ferunto, vel ferent,
 Hozzatok ti, hozzanak amazok.
 Nesite / at nesu.

Optativi modi tempus praesens,
& imperfectum.

Utinam Ferrom, ferres, ferret.
 Vajha hoznék, hoznál, hozna.
 D bych nesi / te.

Pluraliter.

Utinam Ferremus, ferretis, ferrent.
 Vajha hoznánk, hoznátok, hoznának.
 D bychom nesi / te.

Praeteritum perfectum.

Utinam Tulerim, tuleris, tulerit.
 Vajha hoztam volna, hoztál, v. hozott volna.
 D bych byl nesi / te.

Plu-

Pluraliter.

Utinam Tulerimus, tuleritis, tulerint.
 Vajha hoztunk volna, tatok volna, tanak volna.
 D bychom giž nesi / te.

Praeteritum plusquam perfectum,

Utinam Tulissem, tulisses, tulisset.
 Vajha hoztam volna, tál volna, hozott volna.
 D bych dawno byl nesi / te.

Pluraliter.

Utinam Tulissemus, tulissetis, tulissent.
 Vajha Hoztunk volna, tatok volna, tanak volna.
 D bychme dawno byli nesi / te.

Futurum.

Utinam Feram, feras, ferat. Vajha hoznék,
 hoznál hozna, vel hogy hozzak.
 D bych nesi / te.

Pluraliter.

Utinam Feramus, feratis, ferant.
 Vajha hoznánk, hoznátok, hoznának.
 D bychom nesi / te.

Coniunctivi modi tempus praesens.

Cum Feram, feras, ferat. Mikor hozak, hozs,
 hoz. Kdij ga nesu / te.

Pluraliter.

Cum Feramus, feratis, ferant. Mikor hozunk,
 hoztok, hoznak. Kdij my neseme / te.

Pra-

Præteritum imperfectum.

Cùm Ferrem, ferres, ferret. *Mikor hoznék,*
hoznál, hozna, Rdyj sem nesi / re.

Pluraliter,

Cùm Ferremus, ferretis, ferrent.
Mikor hoznánk, hoznátok, hoznának.

Rdyj sme nesi / re.

Præteritum perfectum.

Cùm Tulerim, tuleris, tulerit.
Mikor hoztam, hoztál, hozta.

Rdyj sem nesi.

Pluraliter.

Cùm Tulerimus, tuleritis, tulerint.
Mikor hoztunk, hoztatok, hoztanak.

Rdyj sme nesi / re.

Præteritum plusquamperfectum.

Cùm Tulissem, tulisses, tulisset.
Mikor hoztam volna, hoztál volna, hozta volna.

Rdyj sem dawno nesi / re.

Pluraliter.

Cùm Tulissemus, tulissetis, tulissent.
Mikor hoztunk volna, hoztatok volna, hoztanak volna.

Rdyj sme dawno nesi / re.

Futurum.

Cùm Tulero, tuleris, tulerit. *Mikor hozandok,*
hozandasz, hozand. Rdyj nesi budu. re.

Plu-

Pluraliter.

Cùm Tulerimus, tuleritis, tulerint.
Mikor hozandunk, hozandotok, hozandanak.
Rdyj nositi / re.

Imperativi modi tempus præsens.

Ferre. Hozni. Nesi.

Præteritum perfectum, & plusquam perfectum.

Tulisse. *Hogy hoztam. Dawno nesi.*

Futurum.

Laturum, ram, rum esse. *Hozok. Magice nositi.*

Gerundia.

Ferendi, do, dum. *Hozásnak, hozván, hozásra, Nosi.*

Supina:

Latum, latu. *Hozni, hozásra. Nosi / od nesei.*

Participium præsentis temporis.

Ferens, ferentis. *Hozván, hozó. Nesi / re.*

Futuri temporis.

Laturus, ra, rum. *Hozandó. Magice nesi.*

FEROR VERBUM PASSIVUM sic conjugabitur.

Indicativi modi tempus præsens.

Feror; feris, vel ferre, fertur.
H Hozat.

Hozattatom, hozattatol, hozattatik.
Nesen sem / nesen si / nesen gesti.

Pluraliter,

Ferimur, ferimini, feruntur.

Hozattatunk, hozattatok, hozattatnak.
Neseni sme / neseni ste / neseni su.

Præteritum imperfectum.

Ferebar, ferebaris, vel ferebare, ferebatur.

Hozattatom vala, hozattatol, hozattatik.
Nesen sem epwal / nesens bywal / nesen bywal.

Pluraliter.

Ferebamur, ferebamini, ferebantur.
Hozattatunk vala, hozattatok, hozattatnak.
Neseni sme bywali / neseni ste bywali / neseni bywali.

Præteritum perfectum.

Latus, ta, tum, sum vel fui, es vel fuisti, est vel fuit.

Hozattattam, hozattattal, hozattatott.
Nesen sem byl / nesen si byl / nesen on byl.

Pluraliter.

Lati, ta, ta, sumus vel fuimus, estis vel fuistis, sunt fuerunt, vel fuere.

Hozattatunk, hozattatok, hozattatnak.
Neseni sme byl / neseni sme byl / neseni su byl.

Præteritum plusquamperfectum.

Latus, ta, tum eram vel fueram, eras vel fueras, erat vel fuerat.

Hozattattam vala, hozattattal, hozattatott.
Nesen sem byl dawno / nesens byl / nesen byl.

Pluraliter.

Lati, ta, ta, eramus vel fueramus, eratis vel fueratis, erant vel fuerant.

Hozattatunk vala, hozattatok, hozattatnak.
Neseni sme byl dawno / neseni ste byl / neseni su byl.

Futurum.

Ferar, fereris, vel ferere, feretur.

Hozattatom, hozattatol, hozattatik.

Budu nesen / etc.

Pluraliter.

Ferimur, ferimini, ferentur.

Hozattatunk, hozattatok, hozattatnak.
Budeme neseni / budete neseni / budu neseni.

Imperativi modi tempus præsens.

Ferre, vel fertor, feratur. Hozattassal, hozattassék. Bud nesen / at on gesti nesen.

Pluraliter.

Feramur, feramini, vel feraminor, ferantur.

Hozattassunk, hozattassatok, hozattassanak.
Budeme neseni / budete neseni / budu neseni.

Futurum, sive modus mandativus.

Fertor tu, vel feraris, fertor ille, vel feratur.
Hozattassal, hozattassék. Bud ty potom nesen / etc.

Pluraliter.

Feriminoꝝ, *vel* ferimini, feruntor, *vel* fesanor.

Hozattassatok, hozattassanak.

Subete roy potom nesen. 2c.

Optativi præsens & imperfectum.

Utinam Ferrer, ferreris, *vel* ferrere, ferrerur.

Vajha hozattatnám, tatnál, tatnék.

Ó bych byl nesen / bys byl nesen / ó by on byl nesen.

Pluraliter.

Utinam Ferremur, ferremini, ferrentur.

Vajha hozattatnánk, tatnátok, tatnának.

Ó bysme byli nesen / ó byste byli nesen / ó by oni 2c.

Præteritum perfectum.

Utinam Latus, ta, tum, sima *vel* fuerim, sis *vel* fueris, sit *vel* fuerit.

Vajha hozattattam vólna, hozattattál, hozattatott. Ó bych giž nesen byl / 2c.

Pluraliter.

Utinam Lati, tæ, ta, simus *vel* fuerimus, scis *vel* fueritis, sint *vel* fuerint.

Vajha hozattattúnk vólna, tattatok, tattanak.

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam Latus, ta, tum, essem *vel* fuisset, esses, *vel* fuisset, esset, *vel* fuisset.

Vajha hozattattam vólna, hozattattál vólna, hozattatott v. Ó bych byl davno nesen /

Plu-

Pluraliter.

Utinam Lati, tæ, ta, essemus *vel* fuissetus, &c.

Vajha hozattattúnk vólna, tattatok, tattanak.

Ó bychom davno nesen byli.

Futurum.

Utinam Ferar, feraris, *vel* ferare, feratur.

Vajha hozattatnám, hozattatnál, hozattatnék.

vel hogy hozattassam.

Pluraliter.

Utinam Feramur, feramini, ferantur.

Vajha hozattatnánk, tatnátok, tatnának.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum ferar, feraris, *vel* ferare, feratur.

Mikor hozattatom, hozattatol, hozattatik.

Ó byž sem nesen / 2c.

Pluraliter.

Cum Feramur, feramini, ferantur.

Mikor hozattatúnk, hozattatok, hozattanak.

Ó byž sme nesen / 2c.

Præteritum imperfectum.

Cum Ferrer, ferreris, *vel* ferrere, ferrerur.

Mikor hozattatnám, tatnál, tatnék.

Ó byž sem nesen / byl / 2c.

Pluraliter.

Cum Ferremur, ferremini, ferrentur.

Mikor hozattatnánk, hozattatnátok, hozattatnának.

H 3

Præ-

Præteritum perfectum.

Cùm Latus, ta, tum sim *vel* fuerim, sis *vel* fueris, sit *vel* fuerit.

Mikor hozattattam vólna, tattál, tatott.

Rdyž sem nesen byl / Rdyž si nesen byl / Rdyž on nesen byl.

Pluraliter.

Cùm Lati, tæ, ta, simus *vel* fuerimus, sitis *vel* fueritis, sint *vel* fuerint.

Mikor hozattattunk vólna, tattatok tattanak.

Rdyž sme nesen byli / Rdyž ste nesen byli / etc.

Præteritum plusquam perfectum.

Cùm Latus, ta, tum essem *vel* fuisset, esses *vel* fuisses, esset *vel* fuisset.

Mikor hozattattam vólna, tattál, tatott.

Rdyž sem dawno nesen byl / etc.

Pluraliter.

Cùm Lati, tæ, ta, essemus *vel* fuissetis, essetis *vel* fuissetis, essent, *vel* fuissent.

Mikor hozattattunk vólna, hozattattatok, hozattattanak.

Futurum.

Cùm Latus, ta, tum ero *vel* fuero, eris *vel* fueris, erit *vel* fuerit.

Mikor hozattandom, hozattandol, hozattandik.

Rdyž nesen budem / Rdyž budeš / Rdyž bude.

Plu-

Pluraliter.

Cùm Lati, tæ, ta, erimus *vel* fuerimus, eriti *vel* fueritis, erunt *vel* fuerint.

Mikor hozattandunk, hozattandotok, hozattandanak.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Ferri. *Hozattatni. Nesenu byti.*

Præteritum perfectum, & plusquam perfectum.

Latum, tam, tum esse *vel* fuisse. *Hozattatnak lenni, vel hogy hozattatom.*

Dawno nesen byti.

Futurum.

Latum iri, *vel* ferendum, dam, dum esse.

Hozattandónak lenni, vel hogy hozattatom

Mage nesen byti.

Participium præteriti temporis.

Latus, ta, tum. *Hozattatott. Nesent.*

Futuri temporis.

Ferendus, da, dum. *Hozattandó.*

Mage nesen byti.

V O L O.

Indicativi modi tempus præsens.

VOLO, vis, vult. *Akarok, akarsz, akar.*

Chy.

H4

Plu-

Pluraliter.

Volamus,	vultis,	volunt.
Akarúnk,	akartok,	akarnak.
Eheme /	Eete /	oni Eegt.

Præteritum imperfectum.

Volebam,	volebas,	volebat.
Akarok vala,	akarſz vala,	akar vala.
Ehtel sy ſem /	Ehtel / byſſ /	Ehtel by.

Pluraliter.

Volebamus,	volebatis,	volebant.
Akarúnk vala,	akartok,	akarnak.
Ehteli by ſme /	Ehteli by ſte /	Ehteli by ont.

Præteritum perfectum.

Volui,	voluisti,	voluit.
Akartam,	akartál,	akart.
Ehtel ſem /	Ehtel ſi /	Ehtel on.

Pluraliter.

Voluimus,	voluistis	voluerunt, vel voluère.
Akartúnk,	akartatok,	akartanak.
Ehteli ſme /	Ehteli ſte /	Ehteli oni

Præteritum plusquam perfectum.

Volueram.	volueras,	voluerat.
Akartam vala,	akartál v.	akart v.
Ehtel ſem damno /	Ehtel ſi damno /	Ehtel on damno

Pluraliter.

Volueramus,	volueratis,	voluerant.
-------------	-------------	------------

Akar-

Akartúnk vala,	akartatok,	akartanak.
Ehteli ſme damno /	Ehteli ſte damno /	Ehteli oni damno.

Futurum.

Volam,	voles,	volet.
Akarok vel akarni fogok,	fogſz,	fog.
Eubn Ehteti / r.		

Pluraliter.

Volemus,	voletis,	volent.
Akarni fogúnk	fogtok,	fognak.

Imperativi modi tempus præſens.

Fac velis.	Akarj.	Ehteg.
------------	--------	--------

Optativi præſens, & imperfectum.

Utinam Vellem,	velles,	vellet.
Vajha akarnék,	akarnál,	akarna.
O bych Ehtel /	o byſ Ehtel /	o by on Ehtel.

Pluraliter.

Utinam Vellemus,	velletis,	vellent.
Vajha akarnánk,	akarnátok,	akarnának.
O byeme Ehteli /	o by ſte Ehteli /	o by oni Ehteli.

Præteritum perfectum.

Utinam Voluerim,	volueris,	voluerit.
Vajha akartam volna.	akartál,	akart.
O bych byl Ehtel / r.		

Pluraliter.

Utinam Voluerimus,	volueritis,	voluerint.
Vajha akartúnk volna,	akartatok,	akartanak.

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam Voluissem, voluisses, voluisset.
Vajha akartam vólna, akartal, akart.

D bych chtet byl dawno.

Pluraliter.

Utinam Voluissemus, voluissetis, voluissent.
Vajha akartunk vólna, akartatok, akartanak,

Futurum.

Utinam Velim, velis, velit.
Vajha akarnék, akarnál, akarna, vel hogy akarjak.

Pluraliter.

Utinam Velimus, velitis, velint.
Vajha akarnánk, akarnátok, akarnának.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cùm Velim, velis, velit. *Mikor akarok.*
akarasz, akar. Rdyz chet / ic.

Pluraliter.

Cùm Velimus, velitis, velint.
Mikor akarunk, akartok, akarnak.

Præteritum imperfectum.

Cùm Vellem, velles, vellet. *Mikor akarnék, akaruál, akarna.* *Rdyz sem chtel / ic.*

Pluraliter.

Cùm Vellemus, velletis, vellent.
Mikor akarnánk, akarnátok, akarnának.

Præ-

Præteritum perfectum.

Cùm Voluerim, volueris, voluerit.
Mikor akartam vólna, akartal, akart.

Rdyz sem chtel / ic.

Pluraliter.

Cùm Voluerimus, volueritis, voluerint.
Mikor akartunk vólna, akartatok, akartanak.

Præteritum plusquam perfectum.

Cùm Voluissem, voluisses, voluisset.
Mikor akartam vólna, akartal, akart.

Rdyz sem chtel dawno.

Pluraliter.

Cùm Voluissemus, voluissetis, voluissent.
Mikor akartunk vólna, akartatok, akartanak.

Futurum.

Cùm Voluero, volueris, voluerit.
Mikor akarandok, akarandasz, akarand.

Rdyz budu chteti / ic.

Pluraliter.

Cùm Voluerimus, volueritis, voluerint.
Mikor akarandunk, akarandatok, akarandanak.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Velle. *Akarni.* *Cheteti.*

Præteritum perfectum, & plusquamperfectum.

Voluisse. *Hogy akartam.* *Dawno chteti.*

Futu-

Futuri temporis.

Volens, volentis. Akaró, vagy akarván. Chteti.

N O L O.

Indicativi modi tempus præsens.

Nolo, non vis, non vult.

Nem akarok, nem akarsz, nem akar.

Nechey / 2c.

Pluraliter.

Nolumus, non vultis, nolunt.

Nem akarunk, nem akartok, nem akarnak.

Præteritum imperfectum.

Nolebam, nolebas, nolebat.

Nem akarok vala, nem akarsz, nem akar.

Nechtel sem byl / 2c.

Pluraliter.

Nolebamus, nolebatis, nolebant.

Nem akarunk vala, nem akartok, nem akarnak.

Præteritum perfectum.

Nolui, noluiſti, noluit. Nem akartam,

nem akartál, nem akart. Nechtel sem / 2c.

Pluraliter.

Noluimus, noluiſtis, noluerunt vel noluerunt.

Nem akartunk, nem akartatok, nem akartanak.

Præteritum plusquam perfectum,

Nolueram, nolueras, noluerat.

Nem

Nem akartam vala, nem akartál, nem akart.

Nechtel sem darvno / 1c.

Pluraliter.

Nolueramus, nolueratis, noluerant.

Nem akartunk vala, nem akartatok, nem akartanak. ✓

Futurum.

Nolam, noles, nolet. nem fogok akarni,

nem fogsz, nem fog. Ne budu chteti 1c.

Pluraliter.

Nolemus, noletis, nolet.

Nem fogunk akarni, nem fogtok, nem fognak. ✓

Imperativi modi tempus præsens.

Noli, vel nolito, nolit. Ne akarj, ne akarjon,

Nechteg ti / at on nechte.

Pluraliter.

Nolimus, nolite, vel nolitote, nolint.

Ne akarjunk, ne akarjatok, ne akarjanak. ✓

Futurum, sive modus mandativus.

Nolito tu, nolito ille. Ne akarj te, ne akarjon amax

Nechteg ty 1c. Pluraliter.

Nolitote, nolunto. Ne akarjátok ti, ne akarjanak amaxok.

Optativi modi præsens, & imperfectum.

Utinam Nollem, nolles, nollet.

Vajhanem akarnék, nem akarnál, nem akarna.

D by nechtel! / 2c.

Plu-

Pluraliter.

Utinam Nollemus, nolletis, nollent.
Vajha nem akarnánk, nem akarnátok, nem akarnának. ✓

Præteritum perfectum.

Utinam Noluerim, nolueris, noluerit.
Vajha nem akartam volna, nem akartál volna, nem akart volna.

Pluraliter.

Utinam Noluerimus, nolueritis, noluerint.
Vajha nem akartunk volna, nem akartatok volna, nem akartanak volna. ✓

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam Noluissem, noluissetis, noluisset.
Vajha nem akartam volna, nem akartál volna, nem akart volna. ✓

Pluraliter.

Utinam Noluissemus, noluissetis, noluisset.
Vajha nem akartunk volna, nem akartatok volna, nem akartanak volna. ✓

Futurum.

Utinam Noluerim, nolueris, noluerit.
Vajha nem akartam volna, nem akartál, nem akart. ✓

Pluraliter.

Utinam Noluerimus, nolueritis, noluerint.
Vajha nem akartunk volna, nem akartatok volna, nem akartanak volna. ✓

Præ-

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam Noluissem, noluissetis, noluisset.
Vajha nem akartam volna, nem akartál volna, nem akart volna.

Pluraliter.

Utinam Noluissemus, noluissetis, noluisset.
Vajha nem akartunk volna, nem akartatok volna, nem akartanak volna.

Futurum.

Utinam Nolim, nolis, nolit.
*Vajha nem akarék, nem akarnál, nem akar-
na, vel hogy ne akarjak, &c.*

Pluraliter.

Utinam Nolimus, nolitis, nolint.
Vajha nem akarnánk, nem akarnátok, nem akarnának.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cùm Nolim, nolis, nolit.
Mikor nem akarok, nem akarsz, nem akar.

Pluraliter.

Cùm Nolimus, nolitis, nolint.
Mikor nem akarunk, nem akartok, nem akarnak.

Præteritum imperfectum.

Cùm Nollem, nolles, nollet.
Mikor nem akarék, nem akarnál, nem akarna. Když sem nechtival / ic.

Plu-

Pluraliter.

Cum Nollemus, nolletis, nolent.
Mikor nem akarnánk, nem akarnátok, nem akarnának.

Præteritum perfectum.

Cum Noluerim, nolueris, noluerit.
*Mikor nem akartam vala, nem akartál.
 nem akart.*

Pluraliter.

Cum Noluerimus, nolueritis, noluerint.
*Mikor nem akartunk vala, nem akartatok v.
 nem akartanak vala.*

Præteritum plusquam perfectum,

Cum Noluissem, noluissetis, noluisset.
*Mikor nem akartam volna, nem akartál v.
 nem akart volna.*

Edȳ sem nechtel dawno / edȳ si nechtel / dawno / ic.

Pluraliter.

Cum Noluissemus, noluissetis, noluisset.
*Mikor nem akartunk volna, nem akartatok,
 nem akartanak.*

Futurum.

Cum Noluero, nolueris, noluerit.
*Mikor nem akarandok, nem akarandasz nem
 akarand.*

Plu-

Pluraliter.

Cum Noluerimus, nolueritis, noluerint.
*Mikor nem akarandunk, nem akarandotok,
 nem akarandanak.*

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Nolle. *nem akarni.* Nechteti.

Præteritum perfectum, & plusquam perfectum.

Noluisse. *Hogy nem akartam.* Dawno nechteti.

Participium præsentis temporis.

Nolens. *Nem akarván.* Nechteti.

M A L O.

Indicativi modi tempus præsens.

MALO, mavis, mavult. *Inkább akarom,
 inkább akarod, inkább akarja.*
 Ehtei radegi / ic.

Pluraliter.

Malumus, mavultis, malunt.
Inkább akarjuk, inkább akarjátok, inkább akarják.

Præteritum imperfectum.

Malebam, malebas, malebat. *Inkább*

Inkább akarom vala, akarod vala, akarja v.

Chitel radegi / 26.

Pluraliter.

Malehamus, malebatis, malebant.

Inkább akarjuk vala, akarjátok v. akarják v.

Præteritum perfectum.

*Malui, maluisti, maluit. Inkább akartam
akartad, akarta. Chel sem byl radegi/26.*

Pluraliter.

Maluimus, maluistis, maluerunt, vel maluêre.

Inkább akartuk, akartátok, akarták.

Præteritum plusquam perfectum,

Malueram, malueras, maluerat.

Inkább akartam vala, akartad v. akarta v.

Chitel sem radegi dawno / 26.

Pluraliter.

Malueramus, malueratis, maluerant.

Inkább akartuk vala, akartátok, akarták.

Indicativi modi tempus præsens.

Fac Malis. Inkább akarjad. Chteg radegi.

**Optativi modi tempus præsens,
& imperfectum.**

Utinam Mallem, malle, mallet.

Vajha inkább akarnám, akarnád, akarná

o bych chitel radegi / 26.

Pluraliter.

Utinam Mallemus, malletis, mallent. Vaj-

Vajha inkább akarnánk, akarnátok, akarnának.

Præteritum perfectum.

Utinam Maluerim, malueris, maluerit.

Vajha inkább akartam vólna, akartad, akarta.

o bych byl chitel radegi / o bys byl chitel radegi / 26.

Pluraliter.

Utinam Maluerimus, malueritis, maluerint.

Vajha inkább akartuk vólna, akartátok, akarták.

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam Maluissem, maluisses, maluisset.

Vajha inkább akartam vólna, akartad, akarta.

*o bych byl chitel radegi dawno / o bys byl chitel radegi
dawno / o by on byl chitel radegi dawno.*

Pluraliter.

Utinam Maluissemus, maluissetis, maluissent.

*Vajha inkább akartuk vólna, akartátok vólna,
akarták vólna.*

Futurum.

Utinam Malim, malis, malit.

Vajha inkább akarnám, vel hogy akarjam.

o bym potom radegi chitel / 26.

Pluraliter.

Utinam Malimus, malitis, malint.

Vajha inkább akarnánk, akarnátok, akarnának.

Coniunctivi modi tempus præsens.

Cum Malim, malis, malit.

Mikor inkább akarom, akared, akarja.

Rdyj ga radegi chey / ic.

Pluraliter.

Cum Malimus, malitis, malint.

Mikor inkább akarjuk, akarjátok, akarják.

Præteritum imperfectum.

Cum Mallem, malle, mallet.

Mikor inkább akarnám, akarnád, akarná.

Rdyj sem radegi chtel / ic.

Pluraliter.

Cum Mallemus, malletis, mallerent.

Mikor inkább akarnánk, akarnátok, akarnák.

Præteritum perfectum.

Cum Maluerim, malueris, maluerit.

Mikor inkább akartam volna, akartad, akarta.

Rdyj sem ga chtel / ic.

Pluraliter.

Cum Maluerimus, malueritis, maluerint.

*Mikor inkább akartánk volna, akartátok vol.
akarták volna.*

Præteritum plusquam perfectum.

Cum Maluissem, maluisses, maluisset.

*Mikor inkább akartam volna, akartad volna,
akarta volna.*

Rdyj sem radegi dare no chtel / Rdyj si / Rdyj on / ic.

Plura-

Pluraliter.

Cum Maluissemus, maluissetis, maluissent.

*Mikor inkább akartuk volna, akartátok vol.
akarták volna.*

Futurum.

Cum Maluero, malueris, maluerit.

*Mikor inkább akarandom, akarandod, aka-
randgya.*

Pluraliter.

Cum Maluerimus, malueritis, maluerint.

*Mikor inkább akarandgyuk, akarandgyátok,
akarandgyák.*

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Malle. Inkább akarni. Chtetí radegi.

Præteritum perfectum, & plusquam-
perfectum.

Maluisse. Hogy inkább akartam. Datvno chtetí,

Cæteris caret.

E D O.

Indicativi modi tempus præsens.

E D O, edis, vel es, edit, vel est.

Eszem, eszel, eszik. Gim / gis / gi.

I 3

Plu-

Pluraliter.

Edimus, editis, edunt. *Eszünk,*
esztek, esznek.

Præteritum imperfectum.

Ed. bam, edebas, edebat. *Eszem vala,*
eszel v. eszik v. Gidal sem/ gidal si/
on gidal.

Pluraliter.

Edebamus, edebatis, edebant.
Eszünk vala, esztek v. esznek vala.

Præteritum imperfectum.

Edi, edisti, edisti. *Ettém, ettél, ett.* *Gedl sem.*

Pluraliter.

Edimus, edistis, ederunt, *vel edère,*
Ettünk, ettetek, ettének.

Præteritum plusquam perfectum.

Ederam, ederas, ederat:
Ettém vala, ettél, ett. *Gedl sem danyo / 2c.*

Pluraliter.

Ederamus, ederatis, ederant.
Ettünk vala, ettetek vala, ettének vala.

Futurum.

Edam, edes, edet. *Eszem, eszel, eszik.*
Gadu gesti / budes / bude.

Plu

Pluraliter.

Edemus, edetis, edent.
Eszünk, esztek, esznek.

Imperativi modi tempus præsens.

Ede, *vel es,* edat. *Egyél, egyék.*
Gecz ty / at gi.

Pluraliter.

Edamus, edite *vel editote,* edant.
Együnk, egyetek, egyenek.

Futurum.

Edito tu, *vel esto,* edito ille, *vel edat.*
Egyélte, egyék amaz. Gec ti / nech on gi.

Pluraliter.

Editote, edunto. *Egyetek ti, egyenek amazok.*

Optativi præsens, & imperfectum.

Utinam ederem, *vel essem,* eses, esset.
Vajha Ennem, ennél, ennék.

D bych gedl / 2c.

Pluraliter.

Utinam Ederemus, *vel essemus,* essetis, essent.
Vajha Ennénk, ennétek, ennének.

Præteritum perfectum.

Utinam Ederim, ederis, ederit.
Vajha Ettém volna, ettél v. ett v.

D bych byl geil / 2c.

I 4

Plu

Pluraliter.

Utinam Ederimus, ederitis, ederint.
Vajha Ettünk volna, ettetek v. ettének v.

Præteritum plusquamperfectum.

Utinam Edissem, edisses, edisset.
Vajha ettem volna, ettél v. ett volna.
 O bych byl gebl dávno / 1c.

Pluraliter.

Utinam Edissemus, edissetis, edissent.
Vajha ettünk volna, ettetek v. ettének v.

Futurum.

Utinam Edam, edas, edat.
Vajha enném, ennél, enék, vel hogy egyem.
 O když budem gesti / 1c.

Pluraliter.

Utinam Edamus, edatis, edant.
Vajha Ennénk, ennétek, ennének.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cùm Edam, edas, edat. *Mikor eszem,*
eszek, eszik. Když gim / gis / gi.

Pluraliter

Cùm Edamus, edatis, edant.
Mikor eszünk, esztek, esznek.

Præteritum imperfectum.

Cùm Ederem, vel essem, esses, esset, *Mikor*
enném, ennél, enék. Když sem byl gebl / 2b.

Plu-

Pluraliter.

Cùm Ederemus, vel essemus, essetis, essent.
Mikor Ennénk, ennétek, ennének.

Præteritum perfectum.

Cùm Ederim, ederis, ederit.
Mikor Ettem volna, ettél v. ett volna.
 Když sem gebl / 2c.

Pluraliter.

Cùm Ederimus, ederitis, ederint.
Mikor Ettünk volna, ettetek v. ettének.

Præteritum plusquamperfectum.

Cùm Edissem, edisses, edisset.
Mikor Ettem volna, ettél v. ett volna.
 Když sem gebl dávno / 2c.

Pluraliter.

Cùm Edissemus, edissetis, edissent.
Mikor ettünk volna, ettetek v. ettének v.

Futurum.

Cùm Edero, ederis, ederit.
Mikor éendek, éendél, éendik.
 Když budu gisti / 1c.

Pluraliter.

Cùm Ederimus, ederitis, ederint.
Mikor éendünk, éendétek, éendének.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Edere vel esse. *Enni. Gisti*
 I s Pra.

Præteritum perfectum, & plusquam perfectum.

Edisse. *Hogy ettem.* *Darvno gesti.*

Futurum.

Esuram, *esuram,* *esurum esse.*
Hogy enni fogok, *Budeme gesti.*

Gerundia.

Edendi, *edendo,* *edendum.*
Evésnek, evén, evésre. *R gedeni / od gedeni.*

Supina.

Esam, *esu.* *Enni evésre.* *R gedeni*
Participium præsentis temporis.

Edens, *edentis.* *Evén.* *Geducy.*

Futuri temporis.

Esurus, *esura,* *esurum.* *Eendõ.*

COMEDO.

Indicativi modi tempus præsens.

Comedo, *comedis vel comes, comedit,*
vel comest, Eszem, eszel, eszik.

Pluraliter.

Comedimus, *comeditis, comedunt.*
Eszünk, esztek, esznek.

Futurum, sive modus mandativus.

Comedito tu, *vel comes, comedito ille, vel*
comesto, comedat. Egyélte, egyék amaz.

Opta-

Optativi præsens & imperfectum.

Utinam Comederem, *vel comessem, comes-*
ses, comesset. Vajha enném, ennél, ennek.

Pluraliter.

Utinam Comederemus, *vel comessemus, co-*
messetis, comessent.

Vajha ennek, ennétek, ennének.

Conjunctivi præsens, & imperfectum.

Cum Comederem, *vel comessem, comederes*
vel comeses, comederet, vel comesset.

Mikor ennem, ennél, ennek.

Pluraliter.

Cum Comederemus, *vel comessemus, co-*
mederetis, vel comessetis, comederent
vel comessent.

Mikor ennének, ennétek, ennének.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Comedere *vel comesse.* *Enni.*

Reliqua ut, Edo verbum simplex, declinabuntur.

F I O.

Indicativi modi tempus præsens.

FIO, *fis fit. Lésezek, lésez, léssen. Ga budu.*

Pluraliter.

Fimus, *fitis, fiunt, Lészünk, léztek, léznek.*

Præ-

Præteritum imperfectum.

Fiebam, fiebas, fiebat.
 Lésezek vala, lésezsz, léssen.
 Bywal sem / bywals / bywal.

Pluraliter.

Fiebamus, fiebatis, fiebant.
 Lésezünk vala, léseztek, léseznek.

Præteritum perfectum.

Factus, eta, etum sum vel fui, es vel fuisti, est
 vel fuit. Lettem lettél, lett.

Byl sem / byl sy / byl on.

Pluraliter

Facti, eta, eta sumus vel fuimus, estis vel fuistis,
 sunt, fuerunt vel fuere.

Præteritum plusquamperfectum.

Factus, eta, etum eram vel fueram, eras, vel
 fueras, erat vel fuerat.

Lettem vala, lettél, ett.

Bywal sem dawno / bywal si dawno / ic /

Pluraliter.

Facti, eta eta eramus vel fueramus, eratis vel
 fueratis, erant vel fuerant.

Letünk vala, lettetek, lettenek.

Futurum.

Fiam, fies, fiet. Lésezek, lésezsz, léssen.

Budem / budejs / on bude.

Plu-

Pluraliter.

Fiemus, fietis, fient.
 Lésezünk, léseztek, léseznek.

Imperativi modi tempus præsens.

Fac fias, fiat. Légy, légyen, Buda/at bude.

Pluraliter.

Fiamus, Fiatis, fiant. Legyünk, legyetek legyenek.

Optativi præsens, & imperfectum.

Utinam fierem, fieres, fieret. Vajha lennék,
 lennél, lenne. O bych byl / o bys byl / ic.

Pluraliter.

Utinam Fieremus, fieretis, fierent.
 Vajha lennénk, lennétek, lennének.

Præteritum perfectum.

Utinam Factus, eta etum sim vel fuerim, sis vel
 fueris, sit vel fuerit.

Vajha lettem volna, lettél, lett. O bych byl / ic.

Pluraliter.

Utinam Facti, eta, eta, simus vel fuerimus sitis
 vel fueritis sint vel fuerint.

Vajha letünk volna, lettetek, lettenek.

Præteritum plusquamperfectum.

Utinam Factus eta, etum essem vel fuissem, esses
 vel fuisses, esset, vel fuisset.

Vajha lettem volna, lettél volna, lett volna.

O bych dawno byl / ic.

Plu-

Pluraliter.

Utinam Facti, etæ, etæ, essemus vel fuissetus,
essetis, vel fuissetis, essent vel fuissent.

Vajha lettünk volna, lettetek, lettének.

Futurum.

Utinam Fiam, fias, fiat. Vajha lennék, lenne,
nel, lenne, vel hogylegyek. D bych byl /

Pluraliter.

Utinam Fiamus, fiat, fiant.

Vajha lennénk, lennétek, lennének.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum Fiam, fias, fiat. Mikor leszek,
lészesz, leszén. Kdij sem / 20.

Pluraliter.

Cum Fiamus, fiat, fiant.

Mikor leszünk, lesztek, lesznek.

Præteritum imperfectum.

Cum Fierem, fieres, fieret. Mikor lennék,
lennél, lenne. Kdij sem byal / 20.

Pluraliter.

Cum Fieremus, fieretis, fierent.

Mikor lennénk, lennétek, lennének.

Præteritum perfectum.

Cum Factus, etæ, etæ, sim vel fuerim, &c.

Mikor lettem, lettél, lett.

Pluraliter.

Cum Facti, etæ, etæ, simus vel fuerimus, &c.

Mikor lettünk, lettetek, lettének. Præ-

Præteritum plusquam perfectum.

Cum Factus, etæ, etæ, essem vel fuissetem, esses
vel fuissetis, esset vel fuisset.

Mikor lettem volna, lettél, lett.

Kdij sem dawno byl / Kdij si dawno byl / E. on dawno byl.

Pluraliter.

Cum Facti, etæ, etæ, essemus vel fuissetus, esse-
tis vel fuissetis, essent vel fuissent.

Mikor lettünk volna, lettetek, lettének.

Futurum.

Cum Factus, etæ, etæ, ero, vel fuero, eris vel
fueris, erit vel fuerit.

Mikor léendő leszek, lészesz, leszén.

Kdij budu / budess / on bude.

Pluraliter.

Cum Facti, etæ, etæ, erimus, vel fuerimus, eri-
tis vel fueritis, erunt vel fuerint.

Mikor léendők leszünk, lesztek, lesznek.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Fieri. Leni. Byti.

Præteritum perfectum, & plusquam perfectum.

Factum, etæ, etæ, esse, vel fuisse. Lötnek

leni, vel hogy meg lett, Dawno byti.

Futurum.

Factum iri, vel faciendum, dam, dum esse.

Hogy leszén.

Par-

Participium präteriti temporis.

Factus eta, etum. Meg-lett. uciueni.

Futuri temporis.

Faciendus, facienda, faciendum.

Leendő. K uciueni /

DIC, DUC, FAC.

DIC, Duc, Fac, E literam, cum compo-
sitis amiserunt, ut: Prædic, Doduc,
Calefac.

EXCEPTIO.

Composita tamen ex Verbo Facio, quæ A in I
mutant: E servant: ut Confice, Perfice.

E O.

Indicativi modi tempus præsens.

EO, is, it. Megyek, mégy, megyen. Ga idu /
Pluraliter.

Imus, itis, eunt. Megyünk, mentek mennek.

Præteritum imperfectum.

Ibam, ibas, ibat. Megyek vala, mégy megyen.
Iffel sem byl / iffel sy byl / iffel on byl.

Pluraliter.

Ibamus, ibatis, ibant.
Megyünk vala, mentek, mennek.

Fu-

Futurum.

Ibo, ibis, ibit. Megyek, mégy, megyen.
Pogdu / pogdes / on pugde.

Pluraliter.

Ibimus, ibitis, ibunt. Megyünk,
mentek, mennek.

Gerundia.

Eundi, eundo, eundum. Menésnek,
menvén, menésre. K itti / iduc.

Participium præsentis, & imperfecti.

Iens, euntis. Menvén, menő. Iduch.

Cætera tempora ut Audio, inflectuntur.

M E M I N I.

Indicativi præsens, & imperfectum.

MEmini, meministi, meministi.
Emlekezem, emlekezel, emlekezik: vel
emlekeztem, Pamatni / a nebo pamatowal sem.
Pluraliter.

Meminitus, meministi, meminertunt, vel
meminere.

Emlekezünk: emlekezték, emlekeznek.

Præteritum imperfectum.

Memineram, memineras, meminerat.
Emlekezem vala, emlekezel, emlekezik.
Pamatowal sem / ic.

K

Plu-

Memineramus, memineras, meminerant,
Emlekezünk vala, emlekeztek, emlekeznek.

Præteritum perfectum.

Memini, meministi, &c. *ut supra.*

Præteritum plusquam perfectum.

Memineram, memineras &c. *Emlekeztem
vala, &c. Pamatoval sem dawno/ ic.*

Infinitivi præsens, & Futurum.

Memento tu, *vel* memineras, meminerit.
Emlekezzél-meg. Pamatug/ ic.

Pluraliter.

Mementote, *vel* memineritis, meminerint.
Emlekezzetek-meg.

Optativi præsens, & imperfectum.

Utinam Meminerim, memineras, meminerit.
*Vajha Emlekeztem volna, emlekeztél volna,
emlekezett volna, D bych pamatoval/ o bys
ty pamatoval/ o by on pamatoval.*

Pluraliter,

Utinam Meminerimus, memineritis, me-
minerint.

*Vajha Emlekeztünk volna, emlekeztetek vol-
na, emlekeztenek volna.*

Præteritum plusquam perfectum,

Utinam Meminissem, meminisses, meminisset.

Vajha

*Vajha Emlekeztem volna emlekeztél, emleke-
zett. D bych pamatoval dawno/ o bys pa-
matoval dawno/ ic.*

Pluraliter.

Utinam Meminissemus, meminissetis, memi-
nissent. *Vajha emlekeztünk volna,
emlekeztetek, emlekeztenek.*

Conjunctivi præteritum perfectum.

Cum Meminerim, memineras, meminerit.
*Mikor emlekeztem volna, emlekeztél, emle-
kezett. Gdyż pamatugi/ a nebo gdyż sem pa-
matoval.*

Pluraliter.

Cum Meminerimus, memineritis, meminerint.
*Mikor emlekeztünk volna, emlekeztetek, em-
lekeztenek.*

Præteritum plusquam perfectum.

Cum Meminissem, &c. *Mikor emlekeztem vol-
na, emlekeztél, emlekezett.
Gdyż sem dawno pamatoval/ ic.*

Pluraliter.

Cum Meminissetis, meminissetis, meminissent.
*Mikor emlekeztünk volna, emlekeztetek, em-
lekeztenek.*

Futurum.

Cum Memineris, &c. *Mikor emlekezendém, em-
lekezendél, emlekezendé. K a Pl.*

Cum Meminerimus, meminertis, meminerint. *Mikor emlekezendünk, emlekezendetek, emlekezendenek.*

Infinitivi perfectum, & plusquamperfectum.

Meminisse. *Meg-emlekezni.* *Паматовати*
a nebo pamatowati dawno.

• Ceteris caret.

Sic Odi & Novi, Excepto imperativo, ubi habet Oderis, oderit: oderimus, oderitis, oderint. Noveris, noverit: Noverimus, noveritis, noverint.

Cæpi habet tantum præteritum, & quæ ab eo formantur, ut: Cæperam, cæperim, cæpissim, cæpero, cæpisse. Habet etiam Supina cæptum cæptu, & quæ ab ijs formantur: ut cæptus sum, cæptus eram, &c. pro cæpi cæperam.

I N Q U A M.

Indicativi modi tempus præsens.

Inquam, inquis, inquit. *Mondom, mondod, mondgya*
prawis, on prawy. *Ca prawim / ty*

Plu-

Pluraliter.

Inquimus, inquitis, inquitunt.
Mondgyuk, mondgyátok, mondgyák.

Præteritum imperfectum.

Inquiebat. *Mondgya wala.* *Правил был.*

Præteritum perfectum.

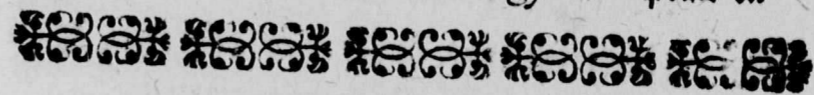
Inquisti. *Mondottad.* *Правил сы.*

Futurum.

Inquies, inquit. *Mondod, mondgya.*
Budejs prawiti.

Imperativi modi tempus præsens.

Inqui, vel inquito. *Mondgyad.* *Прав ти.*

A J O.

Indicativi modi tempus præsens.

AJo, ais, ait. *Mondom, mondod, mondgya.*
Правим / prawis / prawi.

Pluraliter.

Ajunt. *Mondgyák.*

Præteritum imperfectum.

Ajebam, ajebas, ajebat. *Mondom wala, mondod, mondgya.* *Правил sem / ic.*

Pluraliter.

Ajebamus, ajebatis, ajebant.

K ;

Mond-

Mondgyuk vala, mondgyátok, mondgyák.
Imperativi tempus præsens.

Ajo. Mondgyad. Praw ty.

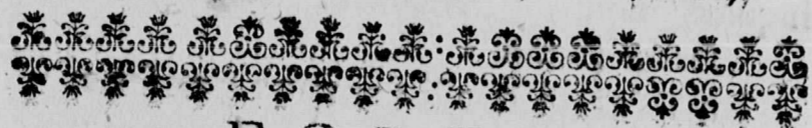
Optativi futurum, & præsens Conjunctivi.

Ajas, ajat. Vajha mondanád, mondaná.

D bys ty prawil/ o by on prawil.

Participia.

Ajans, ajantis. Mondván, Prawichy/

FOREM.

Optativi præsens, & imperfectum, &
Conjunctivi imperfectum.

Forem, fores, foret, pro Essem, esses, esset.
Vajha vólnék, vagy mikor vólnék, vólnál,
vólna.

Když sem byl/ když sy ty byl/ když on byl.
Pluraliter.

Forent, pro essent. Vajha vólnának.

Když su byli.

Futurum infinitivum.

Fore, pro Futurum esse. Hogy leszék, Bytt.

Faxo, Futurum Indicativum, pro Faciam.

Meg-cselekszem. Učiniim.

Quæ-

Quæso, quæsumus. Kérlek, kérünk. Prosim.
Primam habet personam presentis indicativi.

Ave, Salve, avete, salvete, avere, salvere.

Egészséggel, vagy údvöz légy.

Zdrav bud/ Zdravý buďte/ Zdravú byti.

Secundam personam Imperativi, utriusque numeri, & præsens Infinitivi habet.

Cedo, da, vel dic, secunda est Imperativi.

Adgyad, vagy mondgyad. Dag/ neb power.

Infit, tertia persona Indicativi, incipit, vel inquit.

Kezdi, vagy mondgya. Začíná se.

Ovat, tertiam personam habet indicativi.

örül, Naduge se.

Participium.

Ovans, ovantis; örülvén, Nadugich.

Defit. Medostawa se. tertiam personam habet

Infinitivi Desieri. Medostawati se.

Futurum Optativi, vel præsens, vel Futurum Conjunctivi.

Faxim, faxis, faxit. Učiniim/ učinis/ re.

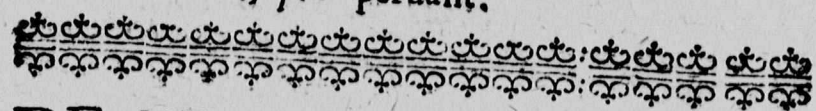
Pluraliter.

Faxitis, faxiat. Učinite/ učini.

Aufim, aufis, aufit. Smim/ smis/ smi.

Edim, Comedim, pro edam, comedam.

Duis, duit, duint, *pro* Des, det, dent, *aut*
 Dederis, dederit, dederint.
 Perdunt, *pro* perdant.

DE VERBORUM IMPERSONALIVM DECLINATIONE.

Poeniter Verbum defectivum, impersonale,
 activæ Conjugationis, sic conjugabitur,

Indicativi modi tempus præsens.

Pœnitet. *Bánom.* Lito/ nec zel gest.

Præteritum imperfectum.

Pœnitebat. *Bánom vala.* Lito bywalo.

Præteritum perfectum.

Pœnituit. *Meg-bántam.* Lito bylo.

Præteritum plusquam perfectum.

Pœnituerat. *Meg-bántam vala.* Lito bylo dawno.

Futurum.

Pœnitebit. *Meg-bánom.* Lito bude.

Imperativi modi tempus præsens.

Pœniteat. *Hadd bánr ya.* Necht gest lito.

Optativi modi tempus præsens,
 & imperfectum.

Utinam Pœniteret. *Vajha meg-bánnám.*

o fdyby lyto bywalo.

Præ-

Præteritum perfectum.

Utinam Pœnituerit. *Vajha meg-bántam vólna.*
 o fdyby lyto bylo.

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam Pœnituisset. *Vajha meg-bántam vólna.*
 o fdyby lito dawno bylo.

Futurum.

Utinam Pœniteat. *Vajha meg-bánnám.*

o fdyby lyto bude.

Coniunctivi modi tempus præsens.

Cùm Pœniteat. *Mikor bánom,* o fdyby gest lito.

Præteritum imperfectum.

Cùm Pœniteret. *Mikor bánnám.*

o fdyby gest bywalo lito.

Præteritum perfectum.

Cùm Pœnituerit. *Mikor bántam légyen.*

o fdyby gest gis lito bylo.

Præteritum plusquam perfectum.

Cùm Pœnituisset. *Mikor bántam vólna.*

o fdyby gest dawno lito bylo.

Futurum.

Cùm Pœnituerit. *Mikor meg-bánandom.*

o fdyby lito bude.

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Pœnitere. *Meg-bánni.* Litowati

K 5

Præ-

Præteritum perfectum, & plusquamperfectum.

Penituisse. *Hogy meg-bántam.*
Dawno litowati.

Gerundia.

Pœnitendi, pœnitendo, pœnitendum.
Mikor bánáfnak, meg-bánván, meg-bánáfra.
A litowani.

Participium præsentis temporis.

Pœnitens, pœnitentis. *Meg-bánván, vel bánó.*
Eytugich.

Pugnatur Verbum defectivum impersonale,
Passivæ Conjugationis, sic conjugabitur.

Indicativi modi tempus præsens.

Pugnatur. *Viaskodtatik Bogugo se.*

Præteritum imperfectum.

Pugnabatur. *Viaskodtatik vala. Bogowalo se.*

Præteritum perfectum.

Pugnatum est, vel fuit. *Viaskodtatott.*
Bogowano bylo.

Præteritum plusquam perfectum

Pugnatum erat, vel fuerat. *Viaskodtatott vala.*
Bogowano bylo dawno.

Futurum.

Pugnabitur. *Viaskodtatik jövendöben.*

Bogowano bude.

Impe-

Imperativi præsens.

Pugnerur. *Viaskodtásék. Rech se boguge.*

Optativi præsens & imperfectum.

Utinam Pugnaretur. *Vajha Viaskodtatnék.*

By se bogowalo.

Præteritum perfectum.

Utinam Pugnatum sit, vel fuerit. *Mikor Viaskodtatott.*
By se bogowalo bylo

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam Pugnatum esset, vel fuisset. *Vajha viaskodtatott vólna.*
By se bogowalo bylo dawno.

Futurum.

Utinam Pugnaretur. *Vajha Viaskodtatnék.*

O by se bogowalo.

Conjunctivi præsens, & imperfectum.

Cùm Pugnaretur. *Mikor Viaskodtatik.*

Rdyž se boguge.

Præteritum perfectum,

Cùm pugnatum sit, vel fuerit. *Mikor viaskodtatott.*
Rdyž bogowano bylo.

Præteritum plusquam perfectum.

Cùm Pugnatum esset, vel fuisset. *Mikor viaskodtatott vólna.*
Rdyž bogowano bylo dawno.

Futu-

Futurum.

Cùm Pugnatum erit, vel fuerit. *Mikor Viaskodtatik.*

Infinitivi præsens, & imperfectum.

Pugnari. *Viaskodtatni. Bogowat.*

Præteritum perfectum, & plusquàm perfectum.

Pugnatum esse vel fuisse. *Hogy viaskodtatott. Bogowanu byti.*

Futurum.

Pugnatum iri. *Viaskodandani, vel hogy viaskodtatni fog. A bogi mygitt.*

RUDI-

RUDIMENTA, SIVE DE OCTO PARTIBUS ORATIONIS.

Iteræ, quibus utuntur latini; sunt tres, & viginti. A. Be. Ce. De. E. eF. Ge. Ha. I. Ka. eL. eM. eN. O. Pe. Qu. eR. eS Te. U. iX. Ypsilon Zeta.

Litteræ dividuntur in Vocales, & Consonantes. Vocales sunt sex: A. E. I. O U. Ypsilon. Quarum ultima tantum in dictionibus Græcis locum habet, ut *Hieronymus, Dionysius*: Cæteræ appellantur consonantes, quod vocalibus junctæ simul sonent.

Syllaba fit ex litteris, una, vel pluribus: ut *A, le, as.*

Syllaba, quæ fit ex duabus vocalibus, vocatur dijhtongus.

Diphthongi sunt sex, æ. au. ei. eu. œ. yi. ut *Premium, aurum, omnis, Europa, pæna, Harpya.*

Dictio fit ex syllabis, ut *Aleas*; interdum fit ex una syllaba, ut: *Mors.*

Ora

Oratio fit ex dictionibus, ut: *Aleas fuge, Mortem meditare.*

PARTES ORATIONIS.

Partes Orationis sunt Octo: *Nomen, Pronomen, Verbum, Participium, Prepositio, Adverbium, Interjectio, Coniunctio.*

Harum quatuor: *Nomen, Pronomen, Verbum, Participium*, declinantur: reliquæ, *Prepositio, adverbium, Interjectio, Coniunctio*, declinationis sunt expertes.

DE NOMINE.

Nomen est pars Orationis, quæ casus habet, neque tempora adsignificat, ut: *Musa, Dominus.*

Nomen proprium est, quod res proprias, atque incertas significat, ut: *Romulus, Roma.*

Appellativum est, quod res communes, atque incertas significat, ut: *Rex Oppidum.*

Collectivum est, quod numero singulari significat multitudinem, ut: *Populus, Gens, Turba.*

Substantivum nomen est, quod per se in oratione esse non potest, ut: *Dux imperat, miles obtemperat.*

Adje-

Adjectivum est, quod in oratione esse non potest sine substantivo aperte vel occulte: Aperte, ut: *Dux prudens, si strenuos milites, dictoque audientes habeat, facile hostes superabit.* Occulte, ut: *Qui tertianâ laborant, non vescantur bubulâ:* hoc est: *tertianâ febrî, bubulâ carne.*

Adjectivum nomen, vel habet tres formas, ut: *Bonus, bona, bonum*, vel duas, ut: *Brevis, & breve*, vel unam, ut: *Prudens, felix.*

VARIA ADJECTIVORUM GENERA.

Interrogativum nomen est, quod de re aliqua quarimus, ut: *Quis? uter? quantus.*

Interrogativum substantivum est, cui respondemus per Nomen Substantivum, vel Pronomen Demonstrativum, ut: *Quis, quæ, quod? Uter, utra, utrum? Quis hic loquitur? Davus ille.*

Interrogativum accidentis est, cui respondetur per Nomen Adjectivum, ut: *Quantus, qualis, quot, quotus? Cujus, cuja, cuius? Qualis fuit Hector? fortis, magnanimus.*

Rela.

Relativum est, quod Nomen Antecedens in memoriam reducit. Id duplex est: Substantiæ, & Accidentis.

Relativum substantiæ est, quod Nomen substantivum in memoriam reducit, ut. *Qui, qua, quod Legi Ciceronem, qui fuit eloquentissimus Romanorum.*

Relativum accidentis est, quod in memoriam reducit Nomen Adjectivum, ut: *Quantus, qualis, quot. Cicero fuit eloquens, qualis fuit Hortensius.*

Redditiva sunt: *Tantus, talis, tot, totidem.*
 Quæ Relativis: *Quantus, qualis quot, antè, vel post redduntur, ut: Quales in Republica Principes sunt, tales reliqui solent esse Civēs. Cura ut talis sis, qualis haberi cupis. Quot homines, tot sententiæ. Totidem ad te literas dedi, quot tu ad me misisti.*

Quis, vel qui, quæ, quod: *Uter, utra, utrum, quantus, qualis, & cætera Interrogativa; quando ponuntur post verba: Audio, Video, Scio, Intellico, Nescio, & alia ejusdem significationis, appellantur Infinita, ut: Nescio quis sis, Audio quid dicas, Ignoro quantus, aut quis sis.*

Possessivum nomen est, quod aut rem possellam,

sessam, aut ad aliquid pertinentem significat, ut: *Equus Regius, Miles Pompejanus.*

Patrium nomen est, quod patriam indicat, ut: *Romanus Atheniensis.*

Gentile nomen est, quod gentem, vel nationem indicat, ut: *Italus, Græcus.*

Patrium nomen est, quod aut unum ex multis significat, aut multa singillatim.

Unum ex multis significat: *Quidam, aliquis quispiam, quisquam, ullus, nonnullus, quivis, quilibet*, quæ etiam particularia vocantur.

Quæ multa singillatim significant, ferè sunt universalialia, ut: *Omnis cunctus, quicumque, nemo, nullus.*

Nomen numerale est, quod numerum significat: *cujus variæ sunt species:*

Cardinale est, quod numerum absolute significat, ut: *Unus, duo, tres.*

Ordinale nomen est, quod numerum ordine digestum significat, aut ultimum ex eo numero, ut: *Primus, secundus, tertius.*

Distributiva, sive divisiva nomina sunt, quæ distributionem, seu divisionem significant, quibus ferè utuntur Oratores, numero multitudinis, ut: *Singuli, bini, terni, quaterni. Victores, redite domum, bini, aut terni adsum-*

summum quaterni: cavete ne singuli eatis. Heus tu, dato victoribus quaterna mala, victis singula, ne animis concidant. Quaterna, id est, unicuique quatuor: Singula, hoc est, cuique unum.

DE NOMINIBUS POSITIVIS,
Comparativis, & Superlativis.

Nomen positivum, sive absolutum est, quod rem absolute, simpliciterque significat, ut: *Magnus, parvus.*

Comparativum est, quod rem vel attollit, vel deprimat, ut: *Major, minor.*

Superlativum nomen est, quod rem vel in summo, vel infimo loco collocat, ut: *Maximus, minimus.*

Nomina comparativa, & superlativa fiunt à nominibus adjectivis, quibus adverbia *magis* & *minus* rectè adjungi possunt, ut: *Justus, Fortis.*

APPENDIX.

Nomina Substantiva, Pronomina, Item Interrogativa, Relativa, Infinita, Redditive, Possessiva, Partitiva, Numeralia, Patria, Gentilia, & quæ materiam adsignificant, ut: *Aureus,*

reus, argenteus, cedrinus, ad hæc Frugifer, almus, mediocris, omnipotens, medius, modicus, hesternus, fugitivus, errabundus, moribundus, & nonnulla alia, neque Comparativa, neque Superlativa pariunt.

A QUO CASU FORMANTUR
Comparativa, & Superlativa.

Comparativa fiunt à casu i literâ finito, additâ syllabâ *or*, Superlativa verò, additâ literâ *s*, & syllabis *simus*, ut: *Justus, justior, justissimus, fortis, fortior, fortissimus.*

EXCEPTIO I.

Positiva ex syllabâ terminata, gignunt Superlativa, adjectis syllabis *rimus*, ut: *Tener, tenerimus. Saluber, saluberrimus.*

EXCEPTIO II.

Facilis, humilis, similis, gracilis, imbecillius Superlativa pariunt, syllaba *is* mutata in *issimus*, ut: *Facillimus, humillimus, similissimus, gracillimus, imbecillissimus, & imbecillissimus.*

EXCEPTIO III.

Nomina, quæ ante *us* syllabam, vocalem, habent

habent, rarò Comparativa aut Superlativa gi-
gnunt, ut: *Idoneus, noxius, arduus. Piissimus*
tamen, & *strenuissimus*, & nonnulla alia, apud
probatos Authores leguntur.

EXCEPTIO IV.

A nominibus ex verbis *Facio, dico, volo*,
compositis, Comparativa in *entior*, Superlativa
in *entissimus* exeunt, ut: *Magnificus, magni-*
ficientior, magnificentissimus. Maledicus, ma-
ledicentior, maledicentissimus, Benevolus, be-
nevolentior, benevolentissimus.

ANOMALA SIVE INÆQUALIA.

Bonus,	Melior,	Optimus.
Malus,	Pejor,	Pessimus.
Magnus,	Major,	Maximus.
Parvus,	Minor	Minimus.
Multum,	Plus,	Plurimum.

DE PRONOMINE.

PRONOMEN est, quod loco Nominis posi-
tum, certam, finitamque personam ad-
significat.

Pronomina partim sunt Primitiva, partim
Derivativa.

Primi-

Primitiva, sive primigenia dicuntur, quæ
prima sunt, & à se orta, ut: *Ego, tu, sui, hic,*
iste, ille, ipse, is.

Derivativa, vel potiùs derivata sunt, quæ ex
alijs oriuntur, ut: *Meus, tuus, suus, noster, ve-*
ster, nostras, vestras.

Ex his Demonstrativa sunt: quæ rem de-
monstrant, ut: *Ego, tu, hic, iste, ille, ipse, is.*
Horum quinque, *Hic, iste, ille, ipse, is*, &
ex eo compositum, *Idem*, Relativa, dicuntur,
cùm rem antecedentem in memoriam reducunt,
ut: *Virgilius carmina composuit, idemq; ipse ea*
cecinit.

Possessiva sunt, quæ possessionem significant,
ut: *Meus, tuus, suus, noster, vester.*

Gentilia, sive Patria sunt, quæ non solum
gentem, vel patriam, sed etiam partes, sectamve
adsignificant, ut: *Nostras, vestras.*

Reciproca duo sunt, unum primitivum, nimi-
rum *Sui*, alterum derivativum *Suus*.

DE VERBO.

VERBUM est pars orationis, quæ modos,
& tempora habet, neque in casus de-
clinatur.

Verbum duplex est, Personale, & impersonale,

L 3

Per-

Personale est, quod omnes personas utriusque numeri habet, ut: *Amo, amas, amat.* Pluraliter, *Amamus, amatis, amant.* Impersonale est, quod primâ, & secundâ personâ utriusque numeri, & tertiâ multitudinis ferè privatur, unde & nomen traxit. Id duplex est: Alterum Activæ declinationis, ut: *Pudet, pœnitet.* Alterum Passivæ, ut: *Pugnatur, curritur.*

Verbum Personale dividitur in quinque genera: *Activum, Passivum, Neutrum, Commune, Deponens.*

Activum est, quod literâ *o* finitum, Passivum fit, additâ literâ *r* ut: *Amo, Amor.*

Passivum est, quod syllabâ *or* finitum, activum fit, *r* literâ abjectâ, ut: *Amor, amo.*

Neutrum est, quod *m*, vel *o* litteris finitum, ex se Passivum personale non gignit, ut: *Sum, sit, servio*, neque enim dicitur, *Stor*, aut *servior*.

Commune est, quod *or* syllabâ tantum finitum Activi, simul, & Passivi significationem habet: præcipue Participium præteriti temporis, & quæ tempora ejus adminiculo supplentur, ut: *Experior, complector, expertus sum, vel fur*: Nam præsens, & imperfectum, & quæ iade fiunt, ferè actionem significant.

Depo-

Deponens est, quod *or* syllabâ tantum finitum Activi, vel neutri significationem habet, ut: *Sequor, utor, morior.*

DE VARIJS VERBORUM Formis.

Inchoativum verbum est, quod rem quidem inchoatam, sed ad finem, perfectionemque tendentem significat, ut: *Calesco*, id est: *calidus fio*, *Frigesco*, id est: *frigidus fio*.

Perfectum est, quod rem perfectam, absolutamque significat, ut: *Caleo, frigeo*.

Meditativum verbum est, quod assiduam alicujus rei meditationem significat, ut: *Esurio, Cœnatorio*, Qui enim esurit, ac cœnaturus, nihil aliud, quam cibum, cœnamque meditatatur.

Frequentativum sive iterativum est, quod rei frequentationem, iterationemque significat, ut: *Rogito, rogitas, lectito, scriptito*.

Diminutivum, vel potius diminutum est, quod minus, quam id, à quo ortum est, significat, ut: *Sorbillo à serbeo*.

DE PARTICIPIO.

Participium est pars orationis, quæ cum casus, cum tempora habet.

Participia præsentis temporis in *ans*, vel *ens* exeunt, ac ab omni verborum genere nascuntur, exceptis passivis, ut, *Amans*, *servans*, *complectens*, *utens*.

Præteriti temporis in *tus*, *sus*, *xus*, desinunt, ac fiunt à verbis passivis, communibus, ac deponentibus, ut: *Amatus*, *usus*, *complexus*: unum in *uus* reperitur *Mortuus*, videlicet à *morior*.

Participia futuri, tum in *rus*, tum in *dus* exeunt. In *rus* oriuntur ab omni genere verborum exceptis passivis, ut: *Amaturus*, *serviturus*, *amplexurus*, *usurus*. In *dus* fiunt à passivis, & communibus, ut: *Amandus* *complectendus*. Interdum etiam à deponentibus, quæ aliquando fuerunt communia, ut: *Sequendus* à *sequor*, *Ulciscendus*, ab *ulciscor*.

Participia præsentis temporis, fiunt à prima persona Præteriti imperfecti, syllabâ *bam* vel *bar* mutata in *ns* ut: *Amabam*, *amans*, *Complectebam*, *complectens*.

Participia in *dus*, fiunt à genitivis participiorum præsentis temporis, *tis* syllaba mutata in *dus*, *da*, *dum*, ut: *Amans*, *amantis*, *amandus*, *amanda*, *amandum*. *Complectens*, *complectentis*, *complectendus*, *complectenda*, *complectendum*.

Parti-

Participio præsentis temporis, Gerundijs, & Futuro in *dus*, carent verba, quæ præterito imperfecto deficiunt, ut: *Odi*, *cæpi*, *novi*, *memini*.

Participia præteriti temporis, fiunt à posteriore Supino, additâ litterâ *s*, ut: *Amatu*, *amatus*, *Complexu*, *complexus*.

Participia in *rus*, fiunt à priore Supino, litterâ versâ in *rus*, ut: *Amatum*, *amaturus*. *Servitum*, *serviturus*.

Quæ verba Supinis carent, deficiunt etiam Participijs futuri in *rus*, & Præteriti temporis, item Præteritis perfectis, & plusquamperfectis passivis omnium modorum, ac Futuro passivo conjunctivi modi: Futuro infinitivo tam agendi, quam patiendi. Quæ verba, quoniam rudibus solent negotium facessere, his Versiculis sumus complexi.

Nulla Supina, Mico, Strido, seu Strideo gignunt.

Lugeo cum Sileo, Fugiet cum Luceo Friget.

Urget cum Sorber, Turget, Connivet, & Alger.

Flaveo cum Timeo, Paveo, cum Ferveo Livet.

Congruo cum Sapiro, Lambo, cum Respuo,

Linquo.

Ingruo cum Batuo Posco, Metuoque Pluoque.

Et Dispelco, Luo, Scando, Compelco, Fatilco.

Hilco, Scabo, Sugo, Nolo, cum Prodigio, Dego.

Annuo

Annuo *cum socijs*, Vado, *cum* Gliscere, Vergo.
Disco, Tremo, Satago, Ferio, *quibus adde* Re-
fello

Ambigo, Sterto, Rudo, Pfallo *cum* Cernere
Sido.

Et Vescor, Liquor, Medeor, Reminiscor, &
Angor.

Et Volo, Malo, Furit, Præquæ, Ante, Excel-
lere, Ringor.

Et quod posent uj, modo sit neutrale secunda.

Ut Studeo, Eminco, exceptis, *quæ suggeret usus.*

Quæq; ferè gignit Meditor, quæq; Inchoo ver-
bum.

DE PRÆPOSITIONE.

Præpositio est pars orationis, quæ cæteris
partibus aut separata, aut conjuncta ferè
præponitur. Separata, ut: *Non sum a-*
pu'd me, præ iracundia. Conjuncta ut: *Præ-*
stat milles mori, quàm Deum vel leuissimè of-
fendere.

ACCUSATIVO SERVIUNT.

Ad, apud, ante, adversus vel adversum, cis,
citra, circiter, circa, circum, contra, erga, ex-
tra, intra, inter, infra, juxta, ob, penes, per,
penè, post, præter, prope, propter, secundum,
secus, supra, trans, versus, ultra usque.

ABLA-

ABLATIVO GAUDENT.

A, ab, abs, absque, cum, coram, clam de, è,
ex, præ, pro, procul, palam, sine, tenus: qua-
rum ultima ferè genitivum amat, cum vocabulo
multitudinis adhæret: Ut: *Crurum tenus, lum-*
borum tenus, alioquin ablativum, ut: *Pectore*
tenus, ore tenus.

ACCUSATIVUM VEL ABLATIVUM

pro varia significatione postulant.

In, sub, super, Subter apud Oratores Accusati-
vum habet, apud Poëtas Ablativum.

PRÆPOSITIONES, QUÆ TANTUM

Conjunctæ præponuntur, sunt:

Am, con, di, dis, re, se, ut: *Ambigo, confe-*
ro, dinumero, disputo, repeto, sejungo.

DE ADVERBIO.

Adverbium est pars orationis, quæ vocibus
addita earum significationem explanat,
ac definit, ut: *Rarò loquitur, vehemen-*
ter iratus, parum diligenter.

ADVERBIORUM VARIA SUNT

Genera, & Significationes.

Optandi, ut: *Utinam, ô utinam, ô si.*

Vocandi, ut: *O heus, eho.*

Inter-

- Interrogandi, ut: *Cur? quare? quid ita!*
quamobrem.
- Respondendi affirmativè, ut: *Perfectò, sanè,*
certè..
- Negandi, ut: *Non, nequaquam, minimè, haud,*
haudquaquam.
- Dubitandi, ut: *Forfan, forsitan, fortassis fortasse.*
- Hortandi, ut: *Eja, age, agetum, agite.*
- Prohibendi, ut: *Ne.*
- Demonstrandi, ut: *En, ecce.*
- Eligendi ut: *Potius, imò.*
- Comparandi, ut: *Magis, minus, fortius.*
- Congregandi, ut: *Simul, unà, pariter.*
- Separandi, ut: *Seorsim, separatim.*
- Intendendi, ut, *Acrius, studiosè, vehementer.*
- Remittendi, ut: *Segniter, remissè, oscitanter.*
- Temporis, ut: *Hodie, cras, perendie, heri, nu-*
diustertius.
- Loci, ut: *Hic, hac, huc, horsum.*
- Numeri, ut: *Semel, bis, ter, saepe, centies, millies.*
- Ordinis, ut: *Primum, deinde, postremo.*
- Eventus, ut: *Fortè, fortuito.*
- Similitudinis, ut: *Sicut, sicuti, ut, uti.*
- Diversitatis, ut: *Aliter, secus.*
- Qualitatis, ut: *Prudenter, peritè, eleganter.*
- Quantitatis, ut: *Parum, multum, satis, nimium.*

DE

DE INTERJECTIONE.

Interjectio est pars orationis, quæ varios animi affectus indicat.

INTERJECTIONUM VARIE SUNT
Formæ, & Significationes.

- Laudantis, & aliquando exultantis, ut: *Euge.*
- Exultantis, & interdum insultantis, ut: *Vah.*
- Latantis, ut: *Evax.*
- Dolentis & ingemiscntis, ut: *Ah, heu, hei.*
- Suspirantis, ut: *Ah, ah.*
- Lugentis, ut: *Hei, heu.*
- Ejulantis, ut: *Oh, oh, oh.*
- Admirantis, ut: *Papa! ô! vah.*
- Admirantis, & interdum Ironiæ, ut: *Hui.*
- Irridentis, ut: *ô, O præclarum custodem ovium*
(ut ajunt) lupum!
- Exc'antis, ut: *Pro! ô!*
- Silentium indicentis, ut: *St.*
- Timentis, ut: *Hei.*
- Reprehendentis aliquid ex improvise, ut: *At, at.*
- Præfagientis malum, miserantis: *vel minantis,*
ut: Va.
- Rejicientis cum fastidio, ut: *Apage, apagesis.*
- Stomachantis, sive indignantis, ut: *Malum.*
- Execrantis, ut: *Nefas, nefandum.*

DE

DE CONJUNCTIONE.

Conjunctio est pars Orationis, annectens ordinandisque sententiam.

CONJUNCTIONUM SPECIES;

Sive Significationes, variaz sunt.

Copulativa, ut: *At, atque, &, &c.*

Disjunctiva, ut: *Vel, ve, sive, seu, aut, ne.*

Adversativa, ut: *Etsi, tamen, quamquam, quamvis.*

Collectiva, sive illativa, sive rationales, ut:

Ergo igitur, quare, quocirca, quapropter, itaque, &c.

Causales, ut: *Nam, namque, siquidem, quia, quoniam, enim, etenim, quod, propterea, &c.*

Expletiva, ut: *Quidem, equidem.*

CONJUNCTIONES PARTIM,

Sunt Præpositiva, partim subjunctiva, partim Media.

Præpositiva, sive principes sunt, quæ in oratione præeunt. ut: *Aut, at, atque, ac, ast, vel, nec, neque, nisi, seu, sive, &c.*

Subjunctiva, sive Subdita, quæ subeunt, ut: *Quæ, ve, ne, quidem, quoque, autem, verò, enim.*

Com.

Communes, sive Media, quæ & præeunt & subeunt, ut: *Ergò, igitur, itaque, equidem, &c.*

DE ACCIDENTIBUS, SIVE ATTRIBUTIS PARTIUM ORATIONIS.

Sunt quædam, quæ partes Orationis comitantur, ut: *Numerus, Casus, Genus, Declinatio, Modus, Tempus, Persona, Figura, Species,* quæ accidentia, sive attributa Partium orationis vocantur.

Numeri Nominum, Pronominum, Verborum, & Participiorum sunt duo: Singularis, ut: *Musa, ego, amo, amans*: Pluralis, ut: *Musæ, vos, amamus, amantes.*

Casus Nominum, Participiorum, & nonnullorum Pronominum sunt sex: *Nominativus, Genitivus, Dativus, Accusativus, Vocativus, Ablativus.*

Nomen, Pronomen, Participium, tria habent genera præcipua. Masculinum, sive virile, cui præponitur Pronomen *Hic*, ut: *hic, Dominus, meus, doctus.* Fæmininum sive muliebri, cui præponitur pronomen *Hæc*, ut: *hæc ancilla mea, docta.* Neutrum, cui præponitur Pronomen *Hoc*, ut: *hoc mancipium, meum doctum.*

Ex his tribus generibus nascuntur duo alia,
Com.

Commune duorum, & Commune trium: Commune duorum est, cui præponuntur Pronomina Hic, & hæc, ut: Hic & Hæc Parens. Commune trium, sive Omne est, cui præponuntur Pronomina Hic, hæc, hoc, ut: Hic, & hæc, & hoc prudens, nostras, amans.

DECLINATIONES, SIVE FORMÆ Nominum sunt quinque.

Prima, cuius Genitivus terminatur a Diphthongo, ut: *Musa, musæ.*

Secunda, cuius genitivus terminatur litterâ *i*, ut: *Dominus, Domini.*

Tertia, cuius genitivus terminatur syllabâ *is*, ut: *Sermo, sermonis.*

Quarta cuius genitivus terminatur syllabâ *us*, ut: *Sensus, sensus.*

Quinta, cuius genitivus terminatur litteris, *e*, & *i*, separatis, ut: *Dies, Diei.*

Pronomina *meus, tuus, suus, noster, vester* ad primam, & secundam nominum declinationem spectant. *Nostras, & vestras* ad tertiam: cætera peculiare habent formas.

Participia, quæ in *ans*, & *ens* exeunt, ad tertiam declinationem pertinent, ut: *Amans, docens, &c.*

Reli-

Reliqua ad primam, & secundam, ut: *Amaturus, amatura, amaturum: Amandus, amanda, amandum.*

DECLINATIONES, SIVE CONJUGATIONES Verborum sunt quatuor.

Prima, cuius secunda persona præsentis indicativi exit in *is*, ut: *Amo, amas, amare.*

Secunda in *es* longum, ut: *Doceo, doces docere.*

Tertia, in *is* breve, & infinitum in *ere*, ut: *Lego, legis, legere.*

Quarta in *is* longum & infinitivum in *ire*, ut: *Audio, audis, audire.*

Modi verborum triti, ac communes sunt quinque: *Indicativus, Imperativus, Optativus, Coniunctivus, Infinitivus.*

Tempora verborum sunt quinque: *Præsens, sive Instans, Præteritum imperfectum, Præteritum perfectum, Præteritum plusquam perfectum, Futurum.*

Personæ Pronominum sunt tres: prima *Ego*, secunda *Tu*, reliqua Pronomina tertiæ sunt Personæ, præter *Ipse, ipsa, ipsum*, quod cuiusvis est personæ, item Provocabulum, *Qui, quæ, quod.*

M

Perfo-

Personæ Verborum sunt tres : prima, ut : *Amo*, secunda, ut : *amas*, tertia, ut : *amat*.

Nomina, & Participia (exceptis vocativis) incertæ sunt personæ, sicut & verba infinita; eam enim induunt personam, cujus est verbum, cui adhærent, ut : *Ego M. Tullius, defendi Rempublicam adolescens, non deseram senex, Cupio te audire.*

Vocandi casus quoniam secundis tantum personis adhærent, solum sunt secundæ personæ.

Figuræ Nominum, Pronominum, Verborum, Participiorum, Adverbiorum, Conjunctionum, duæ sunt : Simplex : ut : *Prudens, Is amo, amans; abs, prudenter, enim.* Composita, ut : *Imprudens, idem, adamo, adamans, absque, imprudenter, etenim.*

Species, Nominum, Pronominum, Verborum, Adverbiorum sunt duæ : Primitiva, ut : *Pater, tu, caleo, clam.* Derivativa ut : *Paterni, tuum, tua, tuum, caleo clanculum.*

PRÆ-

PRÆCEPTA ALIQUOT DE CONSTRUCTIONE.

Tyronibus ediscenda.

PRÆCEPTUM I.

Nomina Adjectiva, Pronomina, & Participia, cohærent, cum suis substantivis genere, numero, & casu, ut : *Cic: Erat hyems summa: tempestas perfrigida: imber maximus. Curt. Parva sæpè scintilla contempta, magnum excitavit incendium.*

PRÆCEPTUM II.

Relativum, Qui, quæ, quod, concordat cum antecedente, in genere, & numero, ut : *Cic. Nemo nos amat, qui te non diligit. Idem. Accepi ab Aristocrito tres epistolas, quas lachrymis propè delevi.*

PRÆCEPTUM III.

Verbum personalis finiti modi ante edit nominativus aperte, vel occultè, ejuum numeri,

M 2

meti,

meri, & personæ. Cic. *Si vales, bene est, ego quidem valeo.* Terent. *Quis hic loquitur?* Idem. *Quid stamus? cur non unus hinc?*

PRÆCEPTUM IV.

Verbum personale infiniti modi postulat ante se accusandi casum. Cic. *Hunc quidem numquam citò transisse lator.* Terent. *Salvum te advenire gaudemus.*

PRÆCEPTUM V.

Omne Verbum personale, finiti modi, utrinque Nominativum habere potest, cum utrumque nomen ad eandem rem pertinet, cuiusmodi maximè est verbum substantivum. Terent. *Senectus est ipsa morbus.* Cic. *Ego vivo miserimus.*

PRÆCEPTUM VI.

Interrogatio, & responsio, casu consentiunt, ut: *Cui Præceptori dedisti operam?* Platonis. *Cuius est hæc Oratio?* Ciceronis. *Quem existimus fuisse principem Oratorum?* Demosthenem.

PRÆCEPTUM VII.

Quotiescunque duo nomina substantiva, rerum diversarum, in oratione continuantur, alterum erit genitivi casus. Cicero. *Supplicium est*

um est pœna peccati. Idem. *Mirum me desiderium tenet urbis.*

PRÆCEPTUM VIII.

Verbum Activum, & quodvis verbum actionem significans, cuiuscunque id denuum positionis sit, post se accusandi casum postulat, ut: *Cole Deum, imitare Divos, amplectere virtutem.*

PRÆCEPTUM IX.

Verbum Passivum, ablativum cum Præpositione à vel ab postulat post se. Cic. *Liber tuus, & lectus est, & legitur à me diligenter.* Idem. *An: u existimas, ab ullo malle me legi, probari, quàm à te.*

PRÆCEPTUM X.

Quodvis verbum admittit præpositionem cum suo casu, ut: *Fui in Templo, eo in Gymnasium, sedeo in Scamno.*

PRÆCEPTUM XI.

Quodvis Verbum admittit Dativum ejus personæ, in cuius gratiam commodum, vel incommodum aliquid fit, Plaut. *Tibi aras, tibi occas, tibi seris, tibi eidem meis.* Livius. *Magnò tibi ea cunctatio sterit.*

PRÆCEPTUM XII.

Tempus, Accusativo, vel Ablativo casu effertur, si per quamdiu fiat interrogatio, ut: *Quamdiu regnavit Romulus? Septem & triginta annos, vel annis.* Si vero per quando fiat Interrogatio, Ablativo temut, ut: *Quando datum est tibi hoc negotium? Annò superiore.*

PRÆCEPTUM XIII.

Quævis verba Ablativum admittunt, significantem Instrumentum. Terent. *Hæc oculis egomet vidi.* Aut Causam, propter quam aliquid fit. Cic. *Vestrâ culpâ hæc acciderunt.* Terent. *Dolore ac miseriâ tabescit.* Aut modum, quo aliquid fit. Cicero: *Sapientissimus quisque æquissimò animò moritur; Stultissimus iniquissimò.* Aut pretium, ut: *Senatus tritici modium tribus denarijs aestimavit: magnò has ades edificant.*

PRÆCEPTUM XIV.

Gerundia, Supina, & Participia postulant post se casus verborum à quibus oriuntur, ut: *Scribo literas, Tempus est scribendi literas. Eo scriptum literas, Sum scripturus literas.*

PRÆCEPTA MORALIA
CATONIS.

Um animadverterem, quàm plurimos homine graviter errare in via morum. succurren-

currendum, & consulendum eorum oppinioni fore existimavi: maxime ut gloriose viverent, & honorem contingerent. Nunc te fili charissime, docebo: quo pacto mores animi tui componas. Igitur Præcepta mea ita legas, ut intelligas, legere enim, & non intelligere; negligere est.

I mprimis DEO supplica.	Minorem te non contemp-
Parentes ama.	psaris.
Cognatos cole.	Aliena concupiscere noli.
Magistrum metue.	Conjugem ama.
Datum serva, Foro te para.	Judicio adesto.
Cum bonis ambula.	Convivare raro.
Ad consilium ne accesseris	Quod satis est dormi.
antequam voceris.	Jusjurandum serva.
Mundus esto.	Vino tempera.
Saluta libenter,	Pugna pro patria.
Majori cede.	Nil temere credideris,
Minori parec. <i>da p...</i>	Tute consule (vel)
Rem tuam custodi. <i>ni...</i>	Tuto consule.
Verecundiam serva. <i>ra...</i>	Meretricem fuge.
Diligentiam adhibe. <i>qu...</i>	Litteras disce.
Libros lege.	Nihil mentiri debes.
Quos legeris memento.	Bonis benefacito.
Familiam cura.	Maledicus non esto.
Cautus esto.	Existimationem reline.
Iraſci abs re noli.	Æquum judica.
Neminem irriseris. (vel)	Parentes patientia vince.
Miserum ne irriseris.	Beneficij accepti memor.
Mutuam dato.	Ad prætorium statò. (esto.
Cui des videto.	Consultus esto.
Aleas fuge. (ceris)	Utere virtute.
Nihil ex arbitrio virium se-	tracundiam tempera.

Trocho lude. | Paucis in convivio loquere.
 Liberos erudi. (tuleris | Illud stude, quod iustum est.
 Patere legem, quam ipse | Amorem libenter seruo.

**DISTICHORUM
 MORALIUM.
 LIBERTERTIUS.**

I.
Si Deus est animus, nobis ut carmina dicunt,
 Hic tibi præcipue sit pura mente colendus.

II.
 Plus vigila semper, nec somno deditus esto,
 Nam diuturna quies vitijs alimenta ministrat.

III.
 Virtutem primam esse puta: compescere linguam.
 Proximus ille Deo, qui scit ratione tacere:

IV.
 Sperne repugnando tibi tu contrarius esse.
 Conveniet nulli, qui secum diffidet ipse.

V.
 Si vitam inspicias hominum, si denique mores.
 Cum culpent alios, nemo sine crimine vivit.

VI.
 Quæ nocitura tenes, quamvis sint chara relinque,
 Utilitas opibus præponi tempore debet.

VII.
 Constans, aut lenis, sicut res postulat, esto.
 Temporibus mores sapiens sine crimine mutat.

VIII.
 Nil temerè uxori de servo crede quærenti.
 Sæpè etenim mulier quem conjunx diligit, odit.

IX.

IX.
 Si inoneas aliquem, nec se velit ipse moneri,
 Si tibi sit charus, noli desistere cæptis.

X.
 Contra verbosos noli contendere verbis,
 Sermo datur cunctis, animi sapientia paucis.

XI.
 Dilige sic alios, ut sis tibi charus amicus,
 Sic bonus esto bonis, ne te mala damna sequantur.

XII.
 Rumores fuge, ne incipias novus auctor haberi,
 Nam nulli tacuisse nocet, nocet esse locutum.

XIII.
 Rem tibi promissam certo promittere noli,
 Rara fides ideo, quia multi multa loquuntur.

XIV.
 Cum te quis laudat, iudex tuus esse memento
 Plus alijs de te, quam tu tibi credere noli.

XV.
 Officium alterius multis narrare memento,
 Atque alijs, cum tu benefeceris, ipse fileto.

XVI.
 Multorum cum facta senex & dicta recensēs,
 Fac tibi succurrant juvenis, quæ feceris ipse,

XVII.
 Ne cures, si quis tacito sermone loquatur,
 Conscijs ipse sibi de te putat omnia dici.

XVIII.
 Cum fueris felix, quæ sunt adversa caveto:
 Non eodem cursu respondent ultima primis.

XIX.
 Cum dubia & fragilis sit nobis vita tributa,
 In mortem alterius spem tu tibi ponere noli.

M 5

XX

XX.

Exiguum munus cum dat tibi pauper amicus,
Accipito placite, & plene laudare memento.

XXI.

Infantem nudum cum te natura creavit.
Paupertatis onus patienter ferre memento.

XXII.

Ne timeas illam, quæ vitæ est ultima finis:
Qui mortem timuit, quod vivit perdit id ipsum.

XXIII.

Si tibi promeritis nemo respondet amicus,
Incusare Deum noli, sed te ipse coerce.

XXIV.

Ne tibi quid desit, quæ sitis utere parce.
Utque quod est, serves, semper tibi desse putato.

XXV.

Quod præstare potes, ne bis promiseris ulli:
Ne sis ventosus, dum vis urbanus haberi.

XXVI.

Qui simulat verbis, nec corde est fidus amicus,
Tu quoque fac simile: & sic ars deluditur arte.

XXVII.

Noli homines blandos nimium sermone probare,
Fistula dulce canit, volucrem dum decipit auceps.

XXVIII.

Si tibi sunt nati, nec opes, tunc artibus illos,
Instrue quo possint inopem defendere vitam.

XXIX.

Quod vile est carum: quod carum est vile putato:
Sic tibi nec parcus, nec avarus habebis ulli.

XXX.

Quæ culpæ soles, ea tu ne feceris ipse.
Turpe est doctori, cum culpa redarguit ipsum.

XXXI.

XXXI.

Quod justum est petito, vel quod videatur honestum,
Nam stultum petere est, quod possit jure negari.

XXXII.

Ignotum tibi, tu noli præponere notis.
Cognita iudicio constant, incognita causâ.

XXXIII.

Cum dubia incertis versetur vita periculis.
Pro lucro tibi pone diem, quicumque laboras.

XXXIV.

Vincere cum possis interdum cede sodali:
Obsequio quoniam dulces retinentur amici.

XXXV.

Ne dubites, cum magna petas, impendere parva.
His etenim rebus conjungit gratia charos.

XXXVI.

Litem inferre cave, cum quo tibi gratia juncta est.
Ira odium generat: concordia nutrit amorem.

XXXVII.

Servorum ob culpam cum te dolor urget in iram,
Ipse tibi moderare, tuis ut parcere possis.

XXXVIII.

Quem posses superare, interdum vince ferendo:
Maxima sit morum semper patientia virtus.

XXXIX.

Conserve potiùs, quæ sunt jam parta labore,
Cum labor in damno est, crescit mortalis egestas.

XL.

Dapsilis interdum notis, & largus amicis.
Cum fueris felix semper tibi proximus esto.

DIS-

DISTICHORUM MORALIUM
LIBER SECUNDUS.

Telluris si forte velis cognoscere cultum,
Virgilium legito: quod si magè nôsse laboras.
Herbarum vires. Macer tibi carmine dicet.
Si Romana cupis. vel civica noscere bella,
Lucanum quæras, qui Martis prælia dicet.
Si quid amare libet; vel discere amare legendo.
Nasonem petito. Sin autem cura tibi hæc est,
Ut sapiens vivas, audi quæ discere possis.
Per quæ semotum vitij traducitur ævum.
Ergo ades, & quæ sit sapientia, discce legendo:

I.

Si potes ignotis etiam prodesse memento,
Utilius regno est, meritis acquirere amicos.

II.

Mitte arcana Dei scælumque inquirere quid sit,
Cum sis mortalis, quæ sunt mortalia cura.

III.

Linque metum læthi: nam stultum est tempore in-
Nam mortem metuens, amittis gaudia vitæ.

IV.

Iratus dere incerta contendere noli,
Impedit ira animum, ne possit cernere verum,

V.

Fac sumptum propere, cum res desiderat ipsa. (res:
Dandum etenim est aliquid, cum tempus postulat aut

VI.

Quod nimium est fugito, parvo gaudere memento.
Tuta magè est puppis, modico quæ flumine fertur.

VII.

Quod pudeat, socios prudens celare memento.
Ne plures culpent id, quod tibi displicet uni.

VIII.

VIII.

Nolo putes pravos homines peccata lucrari,
Temporibus peccata latent, & tempore patent.

IX.

Corporis exigui vires contemnere noli,
Consilio pollet, cui vim natura negavit.

X.

Quem scieris non esse parem tibi, tempore cede.
Victorem à victo superatum tæpe videmus.

XI.

Adversus notum noli contendere verbis,
Lis minimis verbis, interdum maxima crescit.

XII.

Quid Deus intendat, noli perquirere sorte,
Quid statuatur de te, sine te deliberat ipse

XIII.

Esto animo forti, cum sis damnatus iniquè.
Nemo diu gaudet, qui iudice vincit iniquo.

XIV.

Invidiam nimio cultu vitare memento:
Quæ si non lædit: tamen hanc suscipere molestum est.

XV.

Litis præteritæ noli maledicta referre.
Post inimicitias iram meminisse malorum est.

XVI.

Nec te collaudes, nec te culpaveris ipse.
Hoc faciunt stulti, quos gloria vexat inanis.

XVII.

Utere quæsitis modicè cum sumptus abundat,
Labitur exiguo, quod partum est tempore longo.

XVIII.

Insipiens esto, cum tempus postulat, aut res,
Stultitiam simulare loco prudentia summa est.

XIX.

XIX.

Luxuriam fugito, simul & vitare memento;
Crimen avaritiæ, nam sunt contraria famæ.

XX.

Noli tu quædam referenti credere semper,
Exigua est tribuenda fides, qui multa loquuntur.

XXI.

Quod potu peccas, ignoscere tu tibi noli:
Nam nullum crimen vini est, sed culpa bibentis.

XXII.

Consilium arcanum tacito committe sodali,
Corporis auxilium medico committe fideli.

XXIII.

Noli successus indignos ferre molestè.
Indulget fortuna malis, ut lædere possit.

XXIV.

Prospice qui veniunt, hos casus esse ferendos,
Nam levius lædit, quidquid prævideris ante.

XXV.

Rebus in adversis animum submittere noli,
Fronte capillata est, sed post occasio calva.

XXVI.

Quod sequitur specta, quodque imminet ante videto,
Illum imitare Deum, qui partem spectat utramque.

XXVII.

Fortior ut valeas, interdum parcior esto,
Pauca voluptati, debentur plura salutis.

XXVIII.

Judicium populi nunquam contempseris unus,
Ne nulli placeas, dum vis contemnere multos.

XXIX.

Sit tibi præcipue, quod primum est, cura salutis,
Tempora ne culpes, cum sis tibi causa doloris.

XXX.

XXX

Somnia ne cures nam mens humana quod optat.
Dum vigilat sperans, per somnum cernit idipsum.

DISTICHORUM MORALIUM
LIBER TERTIUS.

HOc quicumq; cupis carmen cognoscere lector.
Hæc præcepta feres, quæ sunt gratissima vitæ.
Instrue præceptis animum, nec discere cesses:
Nam sine doctrina; vita est quasi mortis imago,
Commoda multa feres: sin autem spreveris illud.
Non me scriptorem, sed te neglexeris ipse.

I.

Cum rectè vivas; ne cures verba malorum,
Arbitrij nostri non est, quid quisque loquatur.

II.

Productus testis, salvo tamen ante pudore,
Quantumcunque potes celato crimen amici.

III.

Sermones blandos, læsosque cavere memento,
Simplicitas veri, sana est fraus ficta loquendi.

IV.

Segnitiam fugito, quæ vitæ ignavia fertur,
Nam cum animus langvet, consumit inertia corpus.

V.

Interpone tuis interdum gaudia curis,
Ut possis animo quemvis suffere laborem.

VI.

Aterius dictum, aut factum ne carperis unquam,
Exemplo simili ne te derideat alter.

VII.

Quæ tibi fors dederit tabulis suprema notato,
Augendo serva, ne sis, quem fama loquatur,

VIII.

VIII.

Cùm tibi divitiæ superant in fine senectæ;
Munificè facito vivas non parcus amicis.

IX.

Utile consilium dominus ne despice servi.
Nullius in sensum, si prodest temperis unquam.

X.

Rebus, & in sensu si non est, quod fuit antè,
Fac vivas contentus eo, quod tempora præbent.

XI.

Uxorem; fuge ne ducas sub nomine dotis,
Nec retinere velis, si cæperit esse molesta,

XII.

Multorum disce exemplo, quæ facta sequaris.
Quæ fugias: vita est nobis aliena magistra.

XIII.

Quod potes, id tentes: operis ne pondere pressus,
Succumbat labor & frustra tentata relinquant.

XIV.

Quod nôsti haud rectè factum, nolito tacere:
Ne videre malos imitari velle tacendo.

XV.

Judicis auxilium sub iniqua lege rogato,
Ipsæ etiam leges cupiunt, ut jure regantur.

XVI.

Quod meritò pateris, patienter ferre memento;
Cumque reus tibi sis, ipsum te iudice damna.

XVII.

Multa legas facito, perlectis perlege multa:
Nam miranda canunt, sed non credenda, Poëtæ;

XVIII.

Inter convivas fac sis sermone modestus.
Ne dicare loquax, dum vis urbanus haberi.

XIX.

XIX.

Conjugis iratæ noli tu verba timere.
Nam lachrymis struit infidias dum fœmina plorat.

XX.

Utere quæsitis, sed ne videaris abuti,
Qui sua consumunt, cùm deest, aliena sequuntur.

XXI.

Fac tibi proponas, mortem non esse timendam,
Quæ bona si non est, finis tamen illa malorum est.

XXII.

Uxoris linguam, si frugi est ferre memento,
Namque malum est nil velle pati, nec posse tacere.

XXIII.

Dilige non ægrè charos pietate parentes,
Nec matrem offendas, dum vis bonus esse parenti.

DISTICHORUM MORALIUM LIBER QUARTUS.

Securam quicumque cupis traducere vitam,
Nec vitij hære animum, quæ moribus obsunt.
Hæc præcepta tibi semper relegenda memento,
Invenies aliquid, quo tu nitare magistro.

I.

Despice divitias, si vis animo esse beatus,
Quas qui suscipiunt mendicant semper avari,

II.

Commoda naturæ nullo tibi tempore deêrunt,
Si contentus eo fueris, quod postulat usus.

III.

Cùm sis incautus; nec rem ratione gubernes,
Noli fortunam, quæ non est dicere cœcam,

IV.

Dilige denarium, sed parçè dilige formam,
Quam nemo sanctus, nec honestus captat habere.

N

V. Cùm

V.

Cùm fueris locuples, corpus curare memento.
Æger dives habet nummos, se non habet ipsum.

VI.

Verbera cùm tuleris discens aliquando magistris:
Fer Patris imperium, cùm verbis exit in iram.

VII.

Res age quæ profunt; rursus vitare memento,
In quibus error inest, nec spes est certa laboris.

VIII.

Quod donare potes, gratis concede roganti,
Nam rectè fecisse bonis in parte lucrorum est.

IX.

Quod tibi suspectum est, confestim discute quid sit:
Namque solent, primò quæ sunt neglecta, nocere.

X.

Cùm te detineat Veneris damnosa voluptas:
Indulgere gulæ noli, quæ ventris amica est.

XI.

Cùm tibi proponas animalia cuncta timere,
Unum hominem tibi præcipio plus esse timendum.

XII.

Cùm tibi prævalidæ fuerint in corpore vires,
Fac sapias: sic tu poteris vir fortis haberi.

XIII.

Auxilium à notis petito, si fortè laboras;
Nec quisquam melior medicus, quàm fidus amicus.

XIV.

Cùm sis ipse nocens moritur, cur victima pro te?
Stultitia est morte alterius sperare salutem.

XV.

Cùm tibi vel socium, vel fidum quæris amicum,
Non tibi fortuna est hominis, sed vita petenda.

XVI.

XVI.

Utere quæ sitis opibus: fuge nomen avari.
Quid tibi divitiæ profunt, si pauper abundas?

XVII.

Si famam servare cupis, dum vivis honestam,
Fac fugias animo, quæ sunt mala gaudia vitæ.

XVIII.

Cùm sapias animo, noli irritare senectam,
Nam quicumque senex, sensus puerilis in illo est.

XIX.

Disce aliquid: nam cùm subito fortuna recedit,
Ars remanet, vitamque hominis non deserit unquam.

XX.

Prospicito tecum tacitus, quid quisque loquatur,
Sermo hominum mores & celat, & indicat idem.

XXI.

Exerce studium, quamvis perceperis artem,
Ut cura ingenium, sic & manus adjuvat, utam.

XXII.

Multum venturi ne cures tempora fati,
Non mortem metuit, qui sevit contemnere vitam.

XXIII.

Disce: sed à doctis: indoctos ipse doceto,
Propaganda etenim rerum doctrina bonarum.

XXIV.

Hoc bibe, quod possis, si tu vis vivere sanus:
Morbi namque mali causa est quandoque voluptas.

XXV.

Laudaris quodcunque palam, quodcunque probaris,
Hoc cave, ne rursus levitatis crimine damnes.

XXVI.

Tranquillis rebus quæ sunt adversa caveto:
Rursus in adversis melius sperare memento.

N 2

XXVII.

XXVIII.

Discere ne cesses: curâ sapientia crescit,
Rara datur longo prudentia temporis usu.

XXVIII.

Parce laudato: nam quem tu sæpè probâris,
Una dies, qualis fuerit, monstrabit amicus.

XXIX.

Ne pudeat, quæ nescieris, te velle doceri,
Scire aliquid laus est; pudor est nil discere velle.

XXX.

Cum venere & Bacho lis est, & juncta voluptas,
Quod justum est animo complectere, sed fuge lites.

XXXI.

Demissos animo tacitus vitare memento,
Qua flumen placidum est, forsan latet altius unda.

XXXII.

Cum tibi displiceat rerum fortuna tuarum:
Alterius spectata, quo sis discrimine pejor.

XXXIII.

Quod potes id tenta: nam littus carpere remis,
Tutiùs est multo, quam velum tendere in altum.

XXXIV.

Contra hominem justum noli, contendere prava,
Semper enim Deus injustas ulciscitur iras.

XXXV.

Ereptis opibus noli mœrere dolendo,
Sed gaude potius, tibi si contingat habere.

XXXVI.

Est jactura gravis, quæ sunt amittere damnis;
Sunt quædam, quæ ferre decet patienter amicum.

XXXVII.

Tempora longa tibi noli promittere vitæ:
Quodcunque ingredieris, sequitur mors corpus ut um-
bra.

XXXVIII.

XXXVIII.

Thure Deum placa, vitulum sine crescat aratro.
Ne credas placare Deum, dum cœde litatur.

XXXIX.

Cede locum læsus fortunæ: cede potenti,
Lædere qui potuit: prædesse aliquando valebit.

XL.

Cum quid peccâris, castiga te ipse subinde:
Vulnera dum sanas, dolor est medicina doloris.

XLI.

Damnâris nunquam, post longum tempus, amicum,
Mutavit mores, sed pignora prima memento.

XLII.

Gratior officijs quo sis, magè carior esto:
Ne nomen subeas, quod dicitur officiperda.

XLIII.

Suspectus Caveas, ne sis miser omnibus horis,
Nam timidus & suspectis aptissima mors est.

XLIV.

Cum servos fueris proprios mercatus in usus,
Et famulos dicas, homines tamen esse memento.

XLV.

Quam primùm rapienda tibi est occasio prima.
Ne rursus quæras, quam jam neglexeris ante.

XLVI.

Morte repentina noli gaudere malorum,
Felices obeunt, quorum sine crimine vita est.

XLVII.

Cum tibi sit conjunx, nec res & fama laboret,
Vitandum ducas inimicum nomen amici.

XLVIII.

Cum tibi contigerit studio cognoscere multa,
Fac discas multum, vites nil velle doceri.

XLIX. Miraris verbis nudis me scribere versus?

Hos brevitatis sensus fecit conjungere binos. GRA-

GRAMMATICÆ
INSTITUTIO,
DE
GENERIBUS
NOMINUM.

Quotmodis cognoscuntur genera
Nominum?
TRIBUS.

I. Significatione: Per Regulas generales, quæ
sunt nomina Virorum, aut Mulierum, ut Ca-
to, Petrus, Anna, Susanna. Item: Quæ signi-
ficant officia ad solos Viros, aut Fœminas, natu-
ræ, vel officij pertinentia; ut Pater, Mater,
Nutrix. Item: Quæ similitudine quâdam refe-
runtur ad Viros, vel Fœminas; ut Danubius,
Iris.

II. Terminatione: per regulas speciales, ut:
Hæc Fenestra, tabula, generis Fœminini, &c:
quia a terminata, sunt Fœminini generis.

III. Authoritate: Hoc est, probatorum au-
ctorum scripto, & exemplo; ut Talpa cognosci-
tur

tur aliquando generis esse masculini. exemplo
Virgilij. Sic Bubo ejusdem exemplo esse generis
Fœminini.

DE GENERIBUS NOMINUM QUÆ
ex significatione cognoscuntur.

QUÆ maribus solùm tribuuntur, Mascula
sunt.

Omnia nomina, quæ soli masculino sexui tri-
buuntur, sunt generis Masculini, ut: Petrus,
Paulus, Thomas, Joannes, &c.

NOTA, Ad hanc Regulam referuntur no-
mina duplicia:

Propria, & Apellativa, quæ solis viris conve-
niunt.

Ventorum, ut: Petrus, Paulus.

Deorum, ut: Mars, Jupiter.

Angelorum, ut: Michaël, Gabriel.

Demonum, ut: Lucifer, Belzebub.

Brutorum, ut: Argus Eous.

Ratione naturæ, ut: Pater, Frater, Avus.

vel Ratione Officij, ut: Consul, Judex.

Illa etiam huc pertinent, quæ conveniunt ma-
ribus Brutorum masculini sexûs, ut: Aries, Ca-
per, Hircus, Vervex, &c.

Mascula censentur specie depicta virili.

Id est: Illa quoque nomina sunt generis mas-
culini, quæ olim ad formam Viri pingebantur,
qualia sunt:

Nomina.

Ventorum, ut: Boreas, Aquilo,
Fluviorum ut: Danubius, Albis,
Mensum, ut: Junius, October.

Et quibus appositum tantum tribuisse virile
 Credibile est veteres: Latro, seu Præsul, &
 Hospes.

Id est: Illa quoque generis sunt masculini, qui-
 bus antiqui adjectivum tantum masculini gene-
 ris tribuerunt; ut sunt: Latro, Præsul, Hospes.
 Item: Advena, Auriga, Scriba, Lanista, Scur-
 ra, Nauta. Et alia quam plurima, quæ dicun-
 tur Communia significatione tantum.

Fœmineum dices, quod fœmina sola reposcit.

Omnia nomina ad solas Fœminas pertinen-
 tia, sunt generis Fœminini, ut: Eustochium,
 Juno.

Ad hanc regulam referuntur nomina duplicia:
 Propria & Appellativa, solis Fœminis conve-
 nientia.

Mulierum, ut: Catharina.

Dearum, ut: Juno.

Nympharum, ut: Clio.

Parcarum, ut: Clotho.

Harpyarum, ut: Celeno.

Musarum, ut: Calliope.

Furiarum, ut: Aleto.

Sirenium, ut: Dromas.

Natura, ut: Mater.

Ratione officij, ut: Nutrix.

Fœminina sunt præterea: Brutorum nomina fœ-
 minini sexus, ut: Columba, mula, capella, &c.
 Jungito Fœmineis muliebri prædita formâ.

Id est: Illa etiam sunt generis Fœminini, quæ
 pinguntur ad formam mulieris, ut: Iris.

Quæquæ adjectivum tantum muliebri re-
 quirunt.

Illæ etiam nomina generis sunt Fœminini qui-
 bus solum adjectiva fœminini generis junguntur,
 ut: Proles, bestia bellua, avis, ovis, &c.

Item: Opera, vigilia, custodia, excubia, et-
 si communia sint significatione.

Quæ neutro appposito gaudent, neutralia
 sunt.

Id est: Quæcunque nomina tantummodo ad-
 jectiva neutri generis admittunt, sunt generis ne-
 utri: ut Animal, mancipium brutum, pecus.

Est commune duum, sexum quod claudit
 utrumque.

Articulo gemino; veluti bos, fortis, & hostis,
 Antistes, juvenis, vates, patruelis, & infans,
 Affinis, miles, cum cive, cliente, Sacerdos.
 Et comes, atque canis, sus, dux, auctorque
 parensque.

Municipi, conjunx, adolescens, augur adha-
 rent.

Nomina illa, quae sub una terminatione, duos admittunt Articulos, masculinum scilicet, & feminineum, generis sunt communis, qualia sunt superiora; & dicuntur verè communia, tam significatione, quam constructione simul.

Huc spectant omnia nomina Adjectiva, quae sunt unius terminationis, & duorum generum, ut Amabilis, dulcis, tenuis, &c.

Est commune trium, generi quod convenit omni.

Id est: Omnia nomina adjectiva cuiuscunque sunt partis, sive nominis, sive participij, quae sub una terminatione tria genera complectuntur, sunt generis omnis, ut: Hic, hæc, & hoc Felix audax, rapax, mordax, sapiens, prudens, amans, &c.

Pro maribus pugnant Menses, Fluvijque minaces.

Mensum & fluviorum nomina sunt generis Masculini, ut: September, October, Danubius, Tyberis.

Insula Fœminea, Urbs, Regio, cum Nave, Poësis.

Id est: Nomina Insularum, Urbium, Regionum, Navium, Poësum, sunt generis Fœminini, ut: Cyprus, Pathnos, Claudiopolis, Metropolis, Asa, Centaurus, Phaselus.

Fœminea est Arbor: folijs Oleaster amarus Mas est: Hoc acer, atque filer, cum subere robur.

Id est: Nomina arborum, sunt generis Fœminini, ut: pomus, pirus, prunus, pinus.

Excipitur, Oleaster, qui est masculini. Et Neutra, ut: Acer, filer, suber, robur.

Um Neutris junges, hominum si propria demas.

Id est: Nomina desinentia in um, sunt generis Neutrius, ut Scamnum, Templum, Speculum.

Excipiuntur Nomina propria Virorum, & Fœminarum, ut: Pegnium, Glycerium.

A plurale, genus Neutrum sibi postulat ubique.

Id est: Omnia nomina, quae exeunt in A solummodo Pluralis numeri, sunt generis neutri, ut: Arma, Castra, Mœnia. Et nomina Civitatum, ut: Baetra, Susa.

Æ plurale, genus tantum muliebre requirit.

Nomina desinentia in æ diphthongum, Pluralis solum numeri, sive sint propria, sive appellativa, sunt generis Fœminini, ut: Venetia, litteræ, nuptiæ, nugæ, infidiæ, scopæ, scalæ.

Nomen in I Maribus, si sit Plurale reserva.

Id est: Nomina desinentia in i pluralis tantum numeri tam propria, quam Appellativa, sunt generis masculini, ut: Puteoli, Liberi, Cani, Cancelli, Codicilli, &c.

Trade notas neutri, & vocem pro Nomine sumptam.

Et verbum quodvis nuda pro voce repostum.

Id est: *Nomina litterarum*, ut: A, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, &c.

Præterea Verba, & Adverbia locò nominis posita, ut: Scire tuum est: id est, Scientia tua, Clarum mane: id est: clara dies matutina.

Item: *Vox per se sumpta omni exclusâ significatione*, ut: Petrus est dyssyllabum. Muse est, monosyllabum, sunt generis Neutrius.

DE GENERIBUS NOMINUM.

Quæ ex terminatione cognoscuntur.

Fœmineum A, primæ est: veluti: Panthera Sagitta.

Adria mas esto, cui junge; cometa, planeta.

Hic Mammona petit. Pascha hoc, cui jungito manna.

Nomina in a desinentia primæ declinationis, sunt generis fœminini, ut: Tabula, mensa, fabula, vena, nostra, &c.

Excipiuntur: Adria, cometa, planeta mammona, quæ sunt generis masculini.

Præterea Neutra, ut: Pascha, sive per primam, sive per tertiam flectas declinationem, & Manna:

Nomen in A ternæ, Neutrum est: ceu stigma, toreuma.

No-

Nomina desinentia in A, si sint tertiæ declinationis sunt generis Neutrius, ut: Poëma, dogma, stigma, toreuma.

E Latiale, petit Neutrum, velut acre, monile. Fœmineum est aloë, Rhodopeque & cætera Græca.

Id est: *Latina nomina in E terminata, generis sunt Neutrius*, ut: Rete, mare, cubile.

Excipiuntur nomina Græca in E desinentia, quæ generis fœminini sunt, ut: Aloë, Rhodope, &c.

I Neutris tribue. O Maribus finita dabuntur.

Nomina in I desinentia, quæ sunt indeclinabilia, sunt generis Neutri, ut: Gumi, Sinapi.

Item, *Peregrina*, ut: Stimmi, moli.

Nomina verò in O non purum desinentia sunt generis Masculini, ut: Sermo, carbo.

Est Io, Fœmineum, fuerit si corporis expertus.

Cui caro jungatur, cœnatio, portio, quodque Desinit in Do, Go: Neutris adscribito Pondo. Harpago, cudo, ordo, Mas: udo, cardo, ligoq;

Id est: *Nomina desinentia in Io purum, quæ rem incorpoream significant, sunt generis Fœminini*, ut: Fictio- Reprehensio, &c.

His adduntur etiam illa quæ desinunt in do, & go, ut: Dulcedo, imago, &c.

Ab hac regula tamen excipiuntur nomina in io de.

io desinentia, quæ rem corpoream significant,
ut: Pugio, ternio, & sunt generis Masculini.
Item, Harpago, cudo, ordo, ligo, cardo, udo,
licet in do vel go exeant. Præterea unum Neu-
trum, Pondo.

U, C, D, da Neutris, velut, id, cum lacte ge-
luque.

Nomina in u, e, d, sunt generis Neutri, ut:
Cornu, lac, id, &c.

L, T, sit Neutrum. Hic mugil, sal, solque, re-
poscunt.

Id est: Nomina in l, & t, desinentia sunt ge-
neris Neutri, ut: Animal, mel, caput, tribu-
nal, &c.

Excipiuntur Masculina, ut: Sol, sal, mugil,
pugil.

An, in, on, Mas, hæc Sindon, & svavis aëdon.
Quæis adde Alcyonem: Neutris da cuncta se-
cundæ.

Nomina exeuntia in an, in in, in on, generis
sunt Masculini, ut: Titan, Delphin, Canon.
Fæmidina Sindon, aëdon.

Excipe neutra, secundæ Declinationis in on,
exeuntia, ut Enchridion, Evangelion, &c.

En dabitur Neutris: sed hymen, ren Mascula
sunt.

Et splen, atque lien, atagen, cum pectine, li-
chen.

Nomina desinentia in en, sunt generis Neu-
trius, ut: Numen, nomen, flumen.

Excipiuntur Masculina, ut: Hymen, ren,
splen, &c.

Postulat Ar Neutrum, ceu par, cum Nectare,
baccar.

Nomina desinentia in ar, Neutrius sunt generis
ut: Far, jubar, nectar, hepar.

ER Maribus dona, Laver hoc cum tubere po-
scit.

Uber, iter, spinter, laser, cicer, atque papaver,
Ver siter, atque piper, cum verberare necte ca-
daver.

In er desinentia sunt generis masculini, ut: Fa-
ber, crater, ater, teter, acer &c.

Excipiuntur Neutra, ut: Laver, tuber, uber &c.

Or Maribus servit. Muliebris demitur Arbor:
Accedunt Neutris, corador, cumque æquore
marmor.

Nomina in or desinentia sunt generis masculi-
ni, ut: Honor, color, textor, &c.

Excipe unum Fæmininum, ut: Arbor, Et ne-
utra, Cor, marmor, æquor, &c.

Exigit UR Neutrum: Hic Furfur, cum vultu-
re, turtur.

Id est: Nomina desinentia in ur, sunt generis
Neutrius, ut: Guttur, jecur, &c.

Excipe masculina, ut: Furfur, vultur, turtur.
Fœmineum AS, Neutrum, Vas, vasis, fasque,
nefasque.

Mascula sunt Elephas, adamas, as, atque tyaras.
 Cum reliquis cunctis, flectit quæ prima Pelas-
 gum.

Id est: *In as desinentia Fœminina sunt, ut:*
 Charitas, pietas, bonitas, castitas, unitas, &c.

Excipiuntur Neutra, ut: Vas, vasis, Fas,
Masculina, ut: Elephas, adamas, as, affis.

Item, *Quæ flectuntur per primam declinatio-*
nem Græcorum, ut: Tyaras, &c.

Esto nomen in ES muliebri; sed esto virile.

Limes, pes, fomes, termes, cum palmite,
 trames,

Et guiges, merges, poples, cum cespite vepres,
 Et paries, stipesque, meri nomenque diei.

His Græcum primæ, vel ternæ jungito nomen.
 Hippomanes neutris, panaces, cacoëthes ad-
 hærent.

Id est: *Nomina desinentia in es, sunt generis*
Fœminini, ut: Quies, merces, leges, &c.

Excipiuntur Latina, masculina, ut: Limes,
pes, &c.

Item: *Masculina Græca, quæ flectuntur per*
primam, vel etiam Latinorum declarationem,
ut: Bootes, aromatites, magnes, lebes, teges,

Pra-

Præterea Græca Neutra, ut: Hippomanes, Ca-
coëthes, &c.

Is dato Fœmineis. Maribus da piscis, aqualis,
 Angvis: tum fustis, tum callis, follis & ensis,
 Mensis, cum vesti, torris, glis, postis, & orbis.
 Et sangvis, cenchrus, collis, tum vomere cassis,
 Mugilis; atque lapis, vermis cum fasce canalis,
 Ungvis, tum cucumis; tum caulis, Pulvis, & axis.
 Nis quoque finitum, ceu panis, & asse creata.

Id est: *In is, desinentia Fœminina sunt, ut:*
 pestis, clavis, navis, securis, tussis, metamor-
 phosis, &c.

Excipiuntur, masculina enumerata, ut: Pilcis,
 aqualis, &c. Item *in nis desinentia ut: Panis,*
Præterea composita ex asse, ut: Octussis, centus-
sis, decussis, &c.

Mascula in os funto. Dos, cos, Muliebris, & arbor
 Da chaos, atq; melos Neutris: os, Argos, eposq;

Id est: *In os desinentia sunt masculina, ut:*
 Honos, flos, nepos, ros.

Excipiuntur Fœminina tria, ut: Dos, cos,
 arbor.

Neutra quinque, ut: Epos, chaos, melos, os,
 argos.

Nomen in Us Mas est, seu quartæ, sive secundæ.
 Porticus atq; tribus muliebris, acu, q; manusq;

O

Al-

Alvus, humus, vannus, colus, idus, carbasus addes.

Et domus, & ficus pomum: Mas morbus habetur.

Id est: Nomina in us desinentia, siue secunda, siue quarta declinationis sint, generis sunt masculini, ut: Dominus, sensus.

Excipiuntur Fœminina, ut: Porticus, tribus, acus, ficus quando significat morbum masculini, quando autem fructum, est generis Fœminini.

Plurima in Os Græca, Ausonij facere latina.

Quæ maribus partim: Ut prologus, Paradisus adherent;

Partim Fœmineis, veluti diphtongus, eremus,

Multa nomina in Us, secunda declinationis, qua apud Græcos in Os exeunt partim sunt masculina, ut: Prologus, Paradisus. Partim fœminina, ut: Diphtongus, eremus.

In Neutris numerata Virus, pelagusque profundum.

Neutra sunt illa duo: Virus indeclinabile, & pelagus declinabile.

Postulat Us Neutrum, quoties id tertia flectit.

Hic lepus, & mus, pus Græcum composita junges.

Sit tibi fœmineum Lagopus herba, volucris.

Est muliebri palus, subicus pulcherrima virtus.

At

Atque salus, pecudisque pecus, quibus additur incus.

Quæque sibi servus, juvenisque, senexque iugantur.

Nomina desinentia in us, si sint, tertia declinationis erunt generis neutri, ut: Corpus, velus, funus, olus, pecus, pecoris, &c.

Masculina, ut: Mus, Lepus

Composita ex Græco, pus, posos, ut: Tripus, Melampus.

Excipiuntur Fœminina, ut: Virtus, salus, &c. Et qua deducta sunt à nominibus: Senex, juvenis, servus, ut: Senectus, juvenitus, servitus.

Æs, tibi sit Neutrum. Laus, fraus, Muliebria sunt.

Æs, aris: Generis Neutri.

Fœminina sunt duo, ut: Laus & fraus.

S, dato Fœmineis: si consona ponitur ante.

Est virile: Rudens, fons, pons, seps let hifep angvis,

Mons, dens, arque chalybs, assis quibus addito partes.

Et polysyllaba P. S. Forceps dematur adunca.

Nomina desinentia in s, precedente consonante sunt generis Fœminini, ut: Frons, Mens, Hyems, &c.

Masculina Monosyllaba, ut: Mons, fons, dens, &c.

Excipiuntur item plurium syllabarum in ps, desinentia, ut: Hydrops, Merops.

Excepta Forcipe, qua est generis fœminini, X dato fœmineis; sed erix, grex, mascula sunt; Et spadix, bombix vermis, cum fornice Phœnix Atq; calix, coccyx, & orix, varixque, calixque, Præterea volvox, quincunx: septunxque, deunxque.

Nomina in X desinentia sunt generis fœminini, ut: Lodix, c. rivix, nix, pix, bombix pro materia.

Excipiuntur Masculina, ut: Erix, Grex, & Bombix pro verme &c.

AX EX, finitum polysyllabon esto Virile: Fœmineum Thomex, alex, cum trailace, fornax. Et forfex, vibex, carex adijunge supellex.

Nomina desinentia in ax, & ex, plurium syllabarum sunt generis masculini, ut: Abax, Thorax, obex, &c.

Excipiuntur Fœminina, ut: Thomex a' ex, &c. Mobile fit fixum, si fixum mente subaudis. Unde genus capit, ut. Sonipes, Oriensque, Tonansque.

Mobile fit Neutrum, nō fixum mente subaudis.

Nomina Adjectiva si Substantivo ponantur in oratione, genus ferè substantivi desiderant, ut.

Ori-

Oriens, quando subintelligitur Sol, est generis masculini, Sic mortalis, scilicet homo.

Cujus ergo erit Substantivum subintellectum, ejusdem generis erit & Adjectivum.

Quod si autem nullum substantivum subintellectum, Adjectivum erit Neutrum generis, ut: Antecedens, consequens, continens, &c.

Respicimus fines non significata frequenter: Zeugma, Reate ideo petit hoc, cum Tybure, Care. Hoc Præneste, Hispal: Su. mo hic uberrimus undis.

Martius, hic Narbo, brachatae gloria gentis: Hæc damnata diu Romanis Allia fastis.

Id est: Nonnunquam Oppidorum nomina ex terminatione potius, quam ex significatione cognoscuntur cujus sunt generis.

Hoc modo Zeugma, Reate, sunt generis Neutrius: Sulmo, & Narbo Masculini.

Allia verò est generis Fœminini, nomen fluvij. Respicit interdum Nomen generale Poëta, Unde sibi meritò genus inferiora capessunt: Sic volucrum sequitur Bubo, sic flumen Jader,

Poëta interdum nominis communioris, seu notioris habent rationem in attributione Generis, ut: aqua est magis commune nomen quam Allia, vel Albula, Unde Poëta Alliam dixerunt esse generis.

neris Fæminini, ratione Aqua. Bubonem etiam Fæminini, respectu Avis, vel volucris.

Similiter etiam Jader dixerunt Neutrius generis, quia habuerunt rationem Fluminis, quod est generis Neutrius.

DE NOMINIBUS INCERTI, SEU DUBIJ GENERIS.

Hæc modò Fæmineis, Maribus modò juncta videbis:

Grossus, adeps, atomus, limax, cum torque Phaselus,

Scrobs, serpens, finis cum corbe, diesque rubusque.

Postulat Hic, aut Hoc, meritò Nar, vulgus, & Anxur.

Dubij generis sunt ea nomina, quibus probati Authores variè usi sunt, hoc est, modò in masculino, modo in fæminino genere, ut: Grossus, &c.

Sic:

Nar, vulgus, & anxur: sunt masculini, ac Neutrius generis.

NO-

NOMINA MASCULINA.

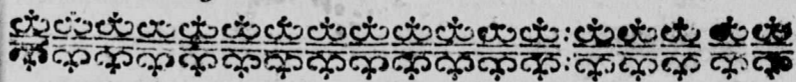
Apud Oratores, Quibus Poëtæ etiam in Fæminino utuntur.

Mascula: bubo, specus, cortex, cum pumice, Pulvis.

Et calx pars pedis, atque filex, cum margo, palumbes.

Proferet hæc cautè juvenis muliebria Vates.

Hæc nomina Bubo, Specus, masculina sunt apud Oratores: Poëtæ verò usurpant etiam in Fæminino, cavendum tamen est, ne temerè his utantur Poëtæstri.

NOMINA FERÈ FOEMININA.

apud Oratores, & interdum Masculina, præcipuè apud Poëtæ.

Est muliebre animans, volucris, cum stirpe, cupido;

Sardonichen, comitatur onix, grus, clunis, & ales,

Cum talpa 'inter, cum dama, 'inxque, penusq;

Hæc maribus tribues, cinget cum tempora laurus.

Ista nomina præcedentia, ferè fæminina sunt

O4

apud

apud Oratores: apud Poëtas verò masculina. Cuius pro cupiditate feminini, pro Deo masculini

His autem utantur iuvenes in masculino genere, cum fuerint Poëta Laureati.

Hunc iubarum, hunc frondem, hunc pinum nimiumque verusta,

Pacuvij proavis, atavisque utenda relinque.

Hac nomina, que olim in masculino genere fuerunt usurpata à Pacuvio, Poëta deservescant iuvenes imitari.

DE EPICOENO GENERE

Articulo sexum quæ complectuntur utrumque;

Uno: Epicœna vocant Graij, promiscua nostri.

Genus Epicœnum, (sive promiscuum) est, quod sub uno articulo duos sexus significat, ut: Pavo, Vulpes.

Hujus Regule, exempla sunt triplicia.

Bestiarum, ut: Vulpes, Talpa.

Piscium, ut: Lucius, Carpio.

Avium, ut: Passer, Aquila.

DE NOMINUM DECLINATIONE.

Nomina composita fere instar simplicium declinantur. In compositis rectus tantum casus declinatur, ut: *Tribunus plebis, Tribunus*

buni plebis, Tribunum plebis, &c. Huc spectant *Senatusconsultum, Jurisperitus, Paterfamilias,* atque alia ejusdem generis.

Si nomen ex duobus rectis copuletur, uterque declinabitur, ut: *Respublica, jusjurandum, Republica, Rempublicam, &c.*

Excipitur alteruter, cujus posterior tantum pars declinatur, excepto Genitivo singulari, qui utroque modo declinatur: *Alterutrius, & alterius utrius.*

Nomina neutra tres casus habent similes, Nominandi, Accusandi, & Vocandi: qui numero multitudinis a litterâ terminantur: præter *Ambo & duo.*

Vocativus singularis quartæ, & quintæ declinationis, similis est Nominativo, *Sensus, ô sensus, Dies, ô Dies.*

Nominativus, & Vocativus multitudinis, simile sunt *Musa, ô Musa, Virtutes, ô Virtutes.*

Dativus & Ablativus numeri Pluralis similes sunt, ut: *Musis, à musis Virtutibus, à virtutibus.*

PRIMA DECLINATIO.

PRIMÆ declinationis nomina in *a, as, & es,* exeunt: Quæ a litterâ terminantur, tum Græca, tum Latina sunt, ut: *Maja, Regina, Victoria, Familia.* O; Quæ

Quæ in *as*, & *es*, syllabas exeunt, Græca tantum sunt, ut *Æneas*, *Anchises*, & declinantur hoc modo.

Nominativo *Æneas*, Genitivo *Æneæ*, Dativo *Æneæ*, Accusativo *Ænean*, Vocativo *ô Æneæ*, Ablativo *ab Æneæ*.

Nominativo *Anchises*, Genitivo *Anchisæ*, Dativo *Anchisæ*, Accusativo *Anchisen*, Vocativo *ô Anchisæ*, Ablativo *ab Anchisæ*.

Numero multitudinis, omnino cum Latinis nominibus primi ordinis consentiunt.

Priscis temporibus Genitivus Singularis Latinus etiam in *as*, syllabam terminabatur: Unde etiam nunc dicitur: *Pater familias*: *Mater familias*: *Filius familias*. *Aulai*, *Pictai*, & his similes Interrogandi casus, interdum apud Poetas leguntur, *pro Aulæ*, *Pictæ*.

Virg. lib. 9. *Dives equum*, *dives pictai*, *vestis & auri*.

A Maja, *Ægina*, & alijs hujusmodi Græcis nominibus femininis, Accusativus per *An*, syllabam aliquando apud Poetas exit, ut: *Majan*, *Æginan*.

Vocativus similis est Nominativo, ut: *ô Musa*, *ô Maja*.

Græca S. litteram deponunt: *ô Æneæ*, *ô Anchisæ*.

Dativus multitudinis *Is* syllaba finitur, præter

ter duabus, *ambabus*, & *Deabus*: & nonnulla alia ejusdem exitus, quæ etiam à viris doctis, sexus discernendi gratiâ usurpantur.

Nomina E litterâ finitâ secunda declinationis Græcorum, sic declinantur.

Nominativo *Musice*, Genitivo *Musices*, Dativo *Musice*, Accusativo *Musicen*, Vocativo *ô Musice*, Ablativo *à Musice*. Numero plurali Latinam declinationem sequuntur.

Ad hunc modum declinantur: *Mastice*, *Grammaticæ*, *Dialecticæ*, *Arithmeticæ*, *Libicæ*, quorum ultima vocalis, si in A litteram mutetur, Latinè declinantur, ut: *Grammatica*, *Grammaticæ*, &c.

SECUNDA DECLINATIO.

Latina nomina, Secundæ declinationis in syllabas, *Er*, *Ir*, *Ur*, *Us*, *Um*, exeunt, ut. *Faber*, *vir*, *satur*, *populus premium*.

Græca in *Os*, *On*, *Eus*, ut: *Delos*, *Androgeos*, *Pelion*, *Tydeus*.

Genitivus fere æqualis est Nominativo, syllabarum numero, ut: *Populus*, *populi*, præter *Iber*.

Iber, iberi, Celtiber, celtiberi: armiger, armigeri, Signifer, signiferi: Liber, liberi, Trevir, treviri, Satur, saturi: & nonnulla alia.

Poeta aliquando alterum *I.* omittunt.

Virg. *Nec spes libertatis erat, nec cura peculii:* Eglog. 1.

Androgeos non solum Androgei, sed etiam Androgeo more Attico facit Genitivo.

Idem: *in foribus leihum Androgeo--Æneid. 6.*

Accusativus à Græcis in *Os* S. litteram mutat in *N.* ut: *Delos, Delon: Menelaos, Menelaon: Athos, Athon, vel Athon* more Attico.

Vocativus similis est Nominativo, ut: *ô Vir, ô Deus.*

EXCEPTIO I.

Cætera nomina *Us* syllabâ finita, mutant *Us* in *E*, ut: *Populus ô popule: fluvius, ô fluvie: tabellarius, ô tabellarie.*

Præter Filius, & nomina propria in *Ius*, quæ *US* Syllabam deponunt, ut: *ô Fili, ô Antoni, ô Pompei.*

Cicero ad Octavium: *Quantum te popule Romane de me fefellit opinio.*

EXCEPTIO II.

Græca quæ in *Eus, & Ous*, hoc est *Us* diphthongum exeunt, deponunt *S.* Vocativi, ut: *Tydeus & Tyden, Panthus, ô Panthu.*

AP-

APPENDIX I

Græca, *Eus*, syllabâ finita, etiam Genitivo faciunt *Eos*, & Accusativo *Ea*, maximè apud Poetas, sed tunc ad tertiam declinationem spectant ut: *Tydeus, Tydeos, Tydea, Tereus, Tereos, Terea.*

APPENDIX II.

Vocativus Græcorum nominum, quæ *OS* in *US* mutant: etiam in *E* litteram exit, ut: *Tymotheus, Pamphilus, ô Tymothee, Pamphile, Antheus, Tymbræus, Ptolomæus, ô Anthæe, Tymbræe, Ptolomæe.*

APPENDIX III.

Latini interdum, Euphoniæ causâ, vel Atticos imitantes, Vocativum faciunt similem Nominativo, *Populus, ô fluvius, ô meus.*

Livius ab Urbe: *Audi tu Populus Albanus.*

Virg. *Æneid. 6. Projice tela manu sanguis meus.*

Idem. *Corniger Hesperidum fluvius regnator aquarum, adsis ô tandem. Æneid. 8.*

Nominativus multitudinis, *I*, litterâ terminatur ut: *Captivi.*

Priscis temporibus, *ei* diphthongo terminabatur, ut: *Captivæ.*

Dativus pluralis; *Is*, syllabâ finitur, ut: *Captivæ, Deis: vel Dijs.*

TER.

TERTIA DECLINATIO.

Etsi tertiæ declinationis, quàm plurimæ sunt positiones, Genitivus tamen in *is* syllabam exit, qui Nominativo, modò est aqualis numero syllabarum, ut: *Navis, navis*: modo unâ syllabâ longior, ut: *Turbo, turbinis*: *Unedo, Unedonis*: modo duabus, ut: *Iter, itineris*: *Biceps, bicipitis*: *supellex, supellectilis*.

O.

Macedo, Macedonis: *Anio, Anienis*: *Nerie, Nerienis*.

N.

Babylon, Babylonis: *Palæmon, Palæmonis*: *Xenophon, Xenophontis*.

R.

Lar, Laris: *Hepar, Hepatis*: *Acer, Aceris* vel *Acris*: *Mulciber, Mulciberis*: *Jecur, Jecoris*, vel *Jecinoris*.

AS.

Calchas, Calchantis: *Hic Pallas, Pallantis*: *Hæc Pallas, Palladis*.

ES.

Chremes, Chremetis, vel Chremis: *Laches, Lachetis, vel Lachis*.

IS.

Simois, Simoëntis: *Pirois, Piroëntis*: *Charybdis, Charybdis*: *Paris, Paridis*.

OS.

Rhinoceros, Rhinocerotis: *Tros, Trois*: *Minos, Minois*: *Heros, Herois*.

US.

Melampus, Melampodis: *Opus, Opuntis*: *Amathus, Amathuntis*.

YS.

Capys, Capys: *Cothys, Cothys*: *Chlamys, Chlamydis*.

NS.

Lens, Lendis: *Lens, Lentis*: *Frons, Frondis*: *Frons, frontis*: *Aruns, aruntis*.

PS.

Anceps, Aucupis: *Anceps, Ancipitis*. *Strips, Strirpis*.

RS.

Lars, Lartis, Rex Vejentium: *Concors, concordis*.

X.

Astyanax, Astianaëtis: *Arx, arcis*: *Merx, mercis*: *Vervex, vervecis*: *Linx, Lincis*.

GENI:

GENITIVUS GRÆCUS IN OS.

Græco Genitivo, *Os* syllaba finito, interdum utuntur Latini, ut: *Metamorphosis, Metamorphoseos, Decapolis, Decapoleos: Tanis, Taneos: Tethys, Tethyos, Erimanthis, Erymanthidos.*

GRÆCUS GENITIVUS IN US.

Manto, Calisto, Alecto, Calypso, & Cætera id genus Græca, *us* faciunt genitivo, ut: *Mantus Calystus.*

ACCUSATIVUS.

Accusativus exit in *EM*, ut: *sermonem,*

EXCEPTIO I.

Buris, cucumis, pelvis, navis, securis, firis, tussis, vis, in *Im* exeunt.

EXCEPTIO II.

Febris, clavis, navis, puppis, restis, turris in *EM* vel *IM* terminantur.

ACCUSATIVUS GRÆCUS.

Græcus Accusativus in *A* exit: ut *Hæctora, Calchanta, æra, æthera.*

EXCEPTIO I.

Græca *O* lit *râ* finita, habent Accusativum similem Nominativo, ut: *Manto, Calypso, Alecto.*

EX-

EXCEPTIO II.

Græca *Is* syllabâ finita, quæ apud Latinos Genitivum habent similem Nominativo, hoc est: Quorum Genitivus apud Græcos in *Os* exit, nullâ præcedente consonante, Accusativo faciunt in Græcè, vel *Im* Latinè, ut: *Charybdis, Charybdin, vel Charybdim.*

Ys, finita frequentius in *Yn*, exeunt, ut: *Thetys, Thetyn: Cothys, Cothyn: Halys, Halyn, vel Halym.*

Quæ verò Genitivo crescunt, neque accentum habent in ultima, in *In* vel *Im*, vel *Em* exeunt ut: *Paris, Paridis, Parin, vel Parim, vel Paridem: Iris, Iridis, Irin, vel Irim, vel Iridem, Isis, Isidis, Isin, vel Isim, vel Isidem.* Quæ etiam in *A*, apud Græcos exeunt, ut: *Parida, &c.*

VOCATIVUS.

Vocativus similis est Nominativo, ut: *ô Sermo, hæc Pallas, ô Pallas: ô Socrates, ô Chremes; ô Achilles. ô Heros, ô Chlamys: ô Socrate, Creme, Achille, Ulysse, etiam in usu sunt.*

EXCEPTIO.

Græca quæ in *Is*, vel *Ys* exeunt, neque accentum habent in ultima, apud Græcos deponunt *S*. Nominativi, *ô Mæri, Iri, Pari, Thetys.* Et apud Poëtas Fœminina in *Is*, quorum Genitivus exit in *dis*, quamvis accentum habent in ultima: *ô Amarilly, Tyndari, Oebali.*

P

Item

Item: Propria in *as*, quorum genitivus exit in *antis*, apud Poetas deponunt S. *ô Palla ô Calcha.*

Præterea quæ ante S. habent diphthongum: ferè S. literam abjiciunt, ut: *Tydeus: Melampus: ô Tyden Melampu.*

Quæ omnia apud Atticos Vocativum habent similem Nominativo, *ô Paris, &c.*, quos interdum imitantur Latini.

ABLATIVUS.

Ablativus exit in E, à Teste, *duce, hospite, paupere, pubere, sospite*

EXCEPTIO I.

Nomina, quorum Accusativus exit in *In* vel *Im* Neutra in *AL, AR, E*, Nomina Mensium, Adjectivum cujus neutrum E litterâ terminatur, I postulant, ut: *Charybdi, sui, animal, calcari, monili, septembri, brevi.*

Quibus accedunt pluri, *strigili, canali, memori, Far, nectar, hepar, jubar*, E contenta sunt. Item. *Causape, Soracte, Præneste, Reate*, & cætera locorum propria, hujus positionis. si tamen hoc spectant, sunt enim pleraque declinationis expertia.

EXCEPTIO II.

I, vel E petunt cætera adjectiva, & Substantiva, quorum Accusativus in *Em*, vel *im* desinit, ut: *à Felice, vel Felici, ingente vel ingenti: nave, vel navi.* Quibus adde, *Amnis, ignis, imber, lupellex, vectis.*

AP.

APPENDIX I.

Substantiva Is syllabâ finitâ, quæ ex Adjectivis facta sunt, ferè in I exeunt, ut: *Familiaris, annalis, bipennis, triremis, affinis: à familiaris, annali.*

Volucris tamen, & rudis, volucre, rude faciunt.

Sin verò propria sint: E tantum postulant: ut: *Martialis Juvenalis: à Martiale Juvenale.*

Hæc imitantur & alia: ut, *Felix, Clemens, Melior.*

APPENDIX II.

Pleraque Adjectiva, quæ in litteras *Ns* exeunt ferè E contenta sunt, ut: *Prudens imprudens: à prudente, imprudente.*

Participia in E exeunt, ut: *Absente, præsentē, audiente.*

Cic. in Ver. *Illâ Deos, hominesque implorante, iste infanti pupilla fortunas patrias ademissit.* lib. 3.

Plin. *Batica à flumine eam mediam secante cognominata. cunctas provincias diviti cultu, & quodam quasi fertili, ac peculiari nitore præcedit.* lib. 3.

Interdum etiam in I, sed tunc ferè in nomina transeunt.

Comparativa nomina multò usitatius in E litteram, quàm in I, exeunt: *Superiore, feliciorē, uberiorē.*

P 2

CA 3

CASUS MULTITUDINIS.

Nominativus pluralis exit in *Es*, ut: *Sermones*, *Delphines*, *Troës*.

GENITIVUS PLURALIS.

Genitivus multitudinis in *um* syllabam exit, ut: *Juvenum*, *canum*, *vatum*, *majorum*, *minorum*, Eodem modo cætera comparativa.

EXCEPTIO.

In *ium*, exeunt, quæcunque litteris *Ns*, finiuntur: *serpentium*, *presentium*.

Item *S*. litera terminata; quæ Genitivo non crescunt: ut: *Collis*, *Collium*, *Clades*, *Cladium*; & quorum Ablativus in *I*, & *E*, vel *I*, tantum exit, ut: *Diocesium*, *syrtium*, *animalium*, *plurimum*, *navium*, *felicium*.

Quibus adde, *samnitium*, *lintrium*, *cohortium*, *utrium*, *ventrium*, *fornacium*.

Ad hæc Monosyllaba, quæ in duas consonantes exeunt, ut: *seps*, *trabs*, *pars*, *arx*, *merx*: *trabium*, *sepium*, *partium*, *arcium*, &c.

Quibus accedunt: *as*, *glis*, *lis*, *mus*, *nix*, *nox*, *os*, *offis*, *fauces*, *fancium*, & si quæ alia sunt à viris doctis usurpata.

Hinc rursus excipiuntur *Parens*, *degener*, *inops*, *memor*, *supplex*, *vetus*, *uber*, *linx*, & alia, quorum Genitivus exit in *um*: quæ progrediente tem-

te tempore, rerum omnium Magister usus, te sine fastidio docebit.

GENITIVUS GRÆCUS.

Genitivus Græcus exit in *is*, hoc est *On*, per *O*, magnum, ut: *Epigrammaton*, *harsæon*:

DATIVUS PLURALIS.

Dativus in *ibus* exit, ut: *Sermonibus*, *Bos* tamen *bobus*, aut *bubus* facit.

Græca à neutris in *A*, in *is* syllabam frequentius exeunt, ut: *Peripetasmatis*: *emblematis*: *Poëmatibus*, & *Poëmatibus*: *Diplomatis*, & *diplomatibus*.

ACCUSATIVUS PLURALIS.

Accusativus multitudinis in *Es* syllabam exit, ut, *Sermones*: exit & in *is*, vel *Eis*, cum Genitivus certorum nominum desinit in *ium*, ut: *Omnis*, *urbis*, vel *omneis*, *urbis*: uter alteri sit præferendus, judicabunt aures.

CASUS PLURALES.

Casus plurales nominandi, accusandi, & vocandi neutri generis, in *A*, desinunt, si Ablativus in *E* tantum exit, ut: *Tempora*: Sin verò in *I*, & *E*, vel *I* tantum terminetur, tunc in *IA*, desinunt, ut: *Vestigalia*, *ingentia*.

Præter comparativa. Item: *vetus*, plus, quæ in *A* exeunt, ut: *Majora*, *vetera*, *plura*. *Aplustre*, *aplustria*, & *aplustra* facit.

GRÆCUS ACCUSATIVUS.

Accusativus Græcus in *as* desinit, ut: *Delphinus*, *Troës*, *Craterus*.

Virg. *Orpheus in sylvis, inter delphinas Arion.*
Eclog. 8.

QUARTA DECLINATIO.

Genitivus singularis quartæ declinationis exit
in Usyllabam, ut: *Senatûs, anûs.*

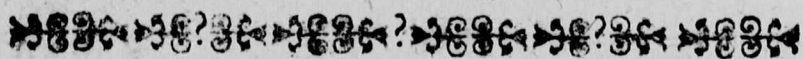
*Prisci Senatuis, anuis dicebant, apud quos
etiam l litterâ hic casus terminabatur, ut: Ornati,
tumulti, unde Terentius more prisco, eius annu-
is causâ dixit. Et nihil ornati. Nihil tumulti*

Dativus in ui exit, ut: *senatui anui: Prisci
sæculis etiam in U exibat: Unde Virg. parc
metu Cytherea.* Æneid. 1.

Dativus multitudinis in Ibus exit, ut: *Sensibus.*

EXCEPTIO.

Arcus, artus, lacus, partus, specus, tribus,
in ubus exeunt, ut: *Lacubus, specubus, tribu-
bus.* Partus, in ibus & ubus. Questibus à que-
ror, multò usitatus est, quam questibus.

QUINTA DECLINATIO.

Casus interrogandi singularis, quintæ de-
clinationis in Ei litteras divisas exit, ut:
Diei.

Apud antiquos in Es, sive E, exibat. Unde
Virg. *Libra dies, somnia, pares, ubi fecerit horas.*
Georg. 1.

Et

Et Ovid. *Prima fide, vocisque rata tentamina
sumpsit.* Meram. 2.

Exit & in duplex ij, ut: *Munera latitiamq;
Dij.* Æneid. 1.

Casus interrogandi, dandi, sextusque multi-
tudinis, præter Rerum, rebus, dierum diebus
in usitati sunt.

*Cicero non est ausus specierum. Speciebus dice-
re: non tamen negat posse Latine dici.*

SYNCOPE.

Omniùm fermè declinationum interrogan-
di casus multitudinis, interdum maximè à Poë-
tis imminuuntur, quam imminutionem Græci
Syncope vocant.

P R I M Æ.

Cœlicolûm, Æneadûm, Ausonidûm, Troju-
genûm &c. Pro Cœlicolarum, Æneadarum, &c.

S E C U N D Æ.

Liberûm, nummûm, sestertiûm, fabrûm, De-
ûm, &c. Pro liberorum, nummorum, &c.

T E R T I Æ.

Cladûm, cædûm, veprûm, cœlestûm, agre-
stûm, potentûm, furentûm, Macedûm: pro cla-
dium, cædium, veprum, cœlestium, agrestium,
potentium, furentium, Macedonum: quæ, &
alia ejusdem generis, non facile apud Orato-
res reperientur.

P 4

AP.

APPENDIX I.

Genitivus imminutus à nominibus substantivis, *as*, syllaba finitis, usitator est, quàm plenus: ut, *Civitatium*, quàm *Civitatum*.

APPENDIX II.

Quidam Genitivi tùm pleni, tùm imminuti sunt usitati, etiam apud Oratores, ut: *Apium*; & *apum*: *serpentium*, & *serpentum*: *Quiritium*, & *Quiritum*: *Optimum*, & *optimatum*: *Locupletium*, & *locupletum*.

QUARTÆ.

Curium, *Palium*, pro *Curium*, *passuum*.
ANOMALA sive *INEQUALIA*.

Anomala, sive inæqualia vocantur, quæ aut numero, aut genere, aut declinatione, aut casu, aut aliquo alio attributo deficiunt.

NUMERO INÆQUALIA.

Quædam singulari numero tantum declinantur, ut: *Nemo*, *pontus*, *lutum*, & pleraque eorum, quæ metimur, aut ponderamus, ut: *tritium*, *oleum*, *aurum*, *ferrum*.

Quædam plurali solum, ut: *Cani canorum*, *Penates*, *penatum*, *Castra*, *Calendæ*.

GENERE INÆQUALIA.

Quædam singulari numero sunt masculina plurali neutra, ut: *Sibilus*, *sibila*, *Balthena*, *balthæa*.

Quæ-

Quædam singulari fœminina, plurali neutra: ut, *Carbasus*, *Carbasa*.

Quædam singulari neutra, plurali masculina, ut: *Argos*, *argi*, *argorum*.

DECLINATIONE INÆQUALIA.

Vas, vasis, singulari numero est. tertiæ declinationis: Plurali secundæ, ut: *Vasa*; *vassorum*, *vassis*.

Jugerum, jugeri contra numero Singulari, secundi est ordinis, Plurali tertij: *Jugera*, *jugerum*, *jugeribus*.

Interdum & jugeris Genitivo singulari, & jugere, Ablativo legitur.

CASU INÆQUALIA.

Quædam non declinantur in casus, ut: *Fruigi*, *nihilipondo*, quod numerum pluralem tantum habet, cum libram significat. Item *Quatuor* - *quinque* &c. usque ad *centum*: quæ aptota, sive *monoptota* appellantur.

Quædam Vocativo carent, cujusmodi sunt interrogativa: ut: *Quis*, *qualis*. Relativa, ut: *Qui*, *quæ*, *quod*, Negativa, ut: *Nemo*, *nullus*, Primitiva pleraque, ut: *Quidam* *ullus* *alius*, Pronomina etiam præter *Tu*, *meus*, *nostras*, & *vestras*: fermè vocandi casu destituuntur.

Quædam nominandi, interrogandi, & accusandi casum tantum habent, ut: *Tantumdem*, *tantidem*.

P 5

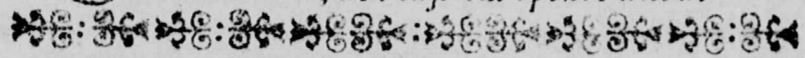
Quæ-

Quædam nominativum, & Vocativum, ut:
Jupiter, expers.

Quædam tres solùm obliquos, ut: *Opis, o-*
pem: ab ope.

Quædam duos; *Repetundarum, ab his repe-*
tundis.

Quædam unum, ut: *inficias sponte natu.*

DE VERBORUM PRÆTERITIS

ET SUPINIS.

Simplicium leges, ferè conjuncta sequuntur.
Hinc pauca excipiam, memori quæ ante
repones.

Id est: *Verba composita retinent regulam Ver-*
bi simplicis in præterito & supino, ut: Dico, præ-
dico, dixi, prædixi, dictum prædictum.

Pauca tamen excipiuntur.

Cùm geminat primam simplex, compôsta
priorem.

Præteriti amittunt: præter præcurro, repungo:
Quæque sibi gignunt sto, do, cum poscere, disco.

Id est: *Cùm Verbum simplex duplicat princi-*
pium Præteriti, Composita non duplicabunt, ut:
Tundo, tutudi: contundo, contudi.

Excipiuntur: Præcurro: repugno: præcu-
curri, repupugi.

Item: *Quæ componuntur ex verbis Sto, do,*
Posco, disco, ut: Consto, constiti: Condo, con-
didi, &c. Quæ repetunt primam præteriti. Præ-

Præteritis quæcunque carent, spoliato supinis.
Ut *glisco, vergo, ferio, cum polleo vado.*
Ambigo, cum satago, quæso, quibus hisco, fa-
tisco,

Et *furit, & mœret, tum Aveo, tum ringor, & ajo.*
Et *vescor, liquor, medeor, reminiscor adauge.*
Insuper à verbo, seu nomine nata; *Tepesco,*
Mitesco veluti, quorum de nomine lis est.

Aut certè capiunt à verbis, unde trahuntur.
Adde quibus nomen vehemens meditatio fecit:
Esurit excepto. Veterum monumenta revolve.

Id est: *Quæcunq; verba præterito perfecto ca-*
rent, carent etiam supino, ut: Glisco, &c. Item,
Derivata à nominibus, ut: Tepesco à Tepor.
Item *Verba meditativa, ut: cœnaturio: præter*
esurio: quod habet præteritum, & supinum: sci-
licet, esurivi esuriturum.

PRIMA CONJUGATIO.

Præteritum Primæ facit *avi, atumque supinum.*
Ut *Neco: nam necui, nectum sibi pignora ser-*
vant.

Præteritum perfectum prima Conjugationis de-
finiit in avi, supinum in atum, ut: Neco, necavi,
necatam.

Hinc excipiuntur composita à *Neco, quæ fa-*
ciunt præteritum in ui, supinum in ectum, ut:
eneco, enecui, enectum. At *Cu-*

At Cubui, domui, crepui, vetuique *ina*.
Dant in *ITUM*, ut Cubitum; hæc *onui*, *sonuique* sequuntur.

Cubo, domo, crepo, veto, *Præteritum habent in ui, supinum in itum, ut Cubitum crepitum; vetitum, tonitum, sonitum, Domui, crepui &c.*

M Cubo, cum recipit, tantum tibi tertia flectit. Ast, id Præteritis expungitur, atque supinis.

Verbum Cubo, quando in præteriti assumit litteram M, rejicit in præterito & Supino, ut: accubui, accubitum, & tunc flectitur per tertiam tantum Conjugationem.

Dimicat avi, atum, micui nihil amplius optat.

Dimico habet dimicavi, dimicatum: Mico, solum micui, caret supino.

A Fricui, frictum, à Secui deducito flectum.

Frico, fricui, frictum; Seco, secui, flectum. sic etiam horum verborum composita, ut: Confricui, dissecui &c.

A lavi, lotum, aut latum, nec sperne lavatum.

Ex lavo compositum: ceu diluo, tertia postulat.

Lavo, lavi, lotum, lautum, lavatum. Composita tertia sunt conjugationis, ut: Diluo, Eluo.

Potatum à potio, seu potum flectit. Juvio

A Juvio fit tantum, aut capies à prole Supinum.

Potio, potavi, potatum, vel potum. Juvio, juvi, absque supino. Composita tamen in utum, ut: adjuvo: adjuvi, adjutum, habent supinum.

Dat

Dat Plicui, plicitum, compositum postulat utrumque.

Verbum simplex plico, habet præteritum plicui, Supinum plicitum.

Composita formant præteritum utroque modo in ui & avi, ut: complicui, complicitum: & complicavi complicatum.

Supplicat avi, atum; genitumque; ex nomine solum.

Supplico, supplicavi; supplicatum. Sic etiam deducta à nomine simili, ut: Conduplico, avi, atum; triplico, &c.

Ex Do compositum variabit tertia, præter:

Quæ venum, circum, pessumque; satisque; creantur:

Verba composita à verbo Do, tertia sunt Conjugationis, ut: Addo, Subdo, Condo, Reddo.

Excipiuntur composita, quæ componuntur cum Venum, circum, pessum, & satis, ut: Venundo, dedi, datum. Circumdo, dedi, datum. Pessumdo, dedi, datum. Satisdo, dedi, datum: & sunt prima Conjugationis.

Do, dedit, atque datum: verum didit omne ditumque.

Exigit, ut: Vendo, trado: quod tertia flectit.

Verbum Do, facit præteritum dedi, supinum datum. Sed composita omnia, quæ sunt Conjugationis tertia, ex do, habent didi, & ditum: ut addo, addidi, additum; Sic Vendo, didi, ditum; Trado, didi, ditum.

A sto, flecte steti, statum; stetit inde profecta.

Atque

Atque stitum capiunt: multò sed crebriùs, atum
Sto, steti, statum habet; sed ab eo composita sti-
ti, stitum, sed sapiùs statum habent ut: asto, a-
stitum, & astatum, præsto, præstitum, præ-
statum.

SECUNDA CONJUGATIO.

Altera Præteritis dat ui, dat itumq; Supinis,
Ut moneo, taceo: gignit sed torreo tostum.

Verba secunde Conjugationis, præteritum fa-
ciunt in ui, supinum in itum, ut: Moneo, monui,
monitum.

Excipitur Torreo, ui: quod supinum habet
tostum.

Sorbeo cum socijs dat ui, tamen absque Supino.

Sorbeo, cum verbis ex se compositis habet qui-
dem præteritum, sed supino caret, ut: exsorbeo,
exorbui.

A doceo, doctum, à Teneo, deducito tentum.

Censeo fert censum, mistum tibi misceo donat.

Doceo, docui, doctum, Teneo, tenui tentum,

Censeo, censui, censum. Misceo, miscui, mistum,

Quod dat ui, neutrum: Timeoq; carento supinis.

Verba Neutra, que præteritum faciunt in ui,

ut: Langueo, madeo, egeo, indigeo, &c. ca-
rent supinis, & etiam timeo activum cum illis.

Poscit itum valeo, careo, placeoq; dolerque,

Et taceo, caleo, noceo, cum pareo junges.

Verbum Valeo, excipitur à superiori Regula,

una

una cum Reliquis: Quæ licet sint neutra: præte-
ritum tamen faciunt in ui, supinum in itum, ut:
Valeo, valui, valitum, Careo, carui, caritum, &c.
Dant, di, sum, Video, sedeo, cum prandeo: verum
S. geminat sessum. Stridi nîl postulat ultra.

Video, vidi, visum. Prandeo, prandi, pran-
sum: sed sedeo habet sedi, sessum, gemino S. strido,
præteritum facit stridi, supino caret.

Mordeo, Præterito geminato flecte momordi,
Morsum: Sic spondet, tondet, sic pendeo flectes.

Mordeo, momordi, morsum: spondeo spon-
di, sponsum: Tondeo, tondi, tonsum: Pendeo,
pendi, pensum.

Dat mansi, mansum: Minui sed præminet optat,
Prominet, immineo, simul eminent, absq; supino.

Maneo, mansi, mansum. Præmineo, præminui.
Eminco, eminuui. Imminco, imminui, &c. absque
supino.

Hæreo, dat si, sum: cum svadeo, mulcet, & ardet,
Turgeo, cum mulget, ridet, sed torqueo tortura.

Hæreo, hæsi, hæsum: svadeo, svasi, svasum:
mulceo, mulsi, mulsum: Ardeo, arsi, arsum: sic
& cetera: Torqueo tamen habet tortum. Sic &
composita.

S. iussi, iussum geminant. Indulgeo si, tum.

Urgeo, si tantum, cum fulget, turget, & alget.

Iubeo, iussi, iussum: Indulgeo, indulsi, indul-
tum: Urgeo tamen ursi, cum compositis, sed ca-
rent supinis.

Lugeo

Lugeo fert luxi; jam pridem quæro Supinum.
Luceo duntaxat luxi; sic Frigeo, frixi.

Lugeo, luxi: Frigeo, frixi, Luceo, luxi: supinis carent.

Augeo, Præterito facit auxi, auctumq; supino.
Augeo, auxi, auctum.

Evi, etum. Vico, flet, net, cum deleo complet.
Vico, vievi, vietum. Fleo, flevi, fletum. Deleo, delevi, deletum. Et quæ veniunt à verbo inusitato pleo, ut: Suppleo, habent evi, & etum, ut: supplevi, suppletum; &c.

Civi, sume citum. Quartæ, sed pignora redde.
Cieo, civi, citum. Composita ejus sunt Quartæ Conjugationis, ut: Accio; Concio, ivi, itum.

Nunc oleo dat ui, dat itum; sic pignora, Patris
Quæ servant sensum: Evi, etum, fert cætera
proles.

Oleo, olui, olitum. Et verba hinc profecta servato sensu, ut: Redoleo, redolui, redolitum.
Ast abolevit, itum dat; fert adolevit adultum.

Aboleo, abolevi, abolitum: Adoleo, adolevi, adultum.

Ex Veo fit vi, tum. Moveo, Foveoq; fatentur.

Verba desinentia in Veo, in Præterito habent vi, in supino tum, ut: Moveo, movi, motum: Foveo, fovi, fotum.

A Caveo, cautum: à faveo, deducito fautum.

Caveo, cavi, cautum. Faveo, favi, fautum.

Vi, neutrum tantum poscit, cæu flaveo, livet,
Et Pa-

Et Paveo, Fervet: Connivi hoc postulat & xi.

Verba neutra, ut: Flaveo, liveo, paveo, foveo Præteritum habent tantum in vi, ut: flavi, &c. Supino carent. Conniveo habet Præteritum duplex, connivi, & connixi.

Audeo, nunc ausus: gavisus Gaudeo poscit.

Et solitus soleo: solui tibi Crispe placebat.

Verba neutro-Passiva: qualia sunt: Audeo, Gaudeo, Soleo, habent Præteritum passivum Secundæ Conjugationis, ut: Ausus sum, Gavisus sum, Solitus sum. Crispus etiam olim solui, dixit.

TERTIA CONJUGATIO.

Postulat in Spicio, aut Licio, quod desinit, exi,
Etum: ut conspicio, allicio: tamen elicit optat
Elicui, elicatum: à Feci deducito factum.

Verba desinentia in Spicio, vel licio: Præteritum faciunt in exi: Supinum in ectum: ut aspicio, aspexi, aspectum: Allicio, allexi, allectum. Elicio tamen facit Elicui, elicatum: Facio, feci, factum.

A jeci, jactum; dat Fodi, S duplici foffum.

Jacio, jeci jactum, Fodio, fodi, foffum.

Vult fugi, fugitum. Sapui, sapijve, nec ultra
Progreditur Sapiro; Cupio, ivi gignit, & itum.

Fugio, fugi, fugitum. Sapiro habet sapui, & sapij. supino caret: cupio, cupivi, cupitum.

Dat Capiro, coepi, captum; sed Cæpio priscum.

Fert Cæpi, cæptum: à Rapui deducito raptum:

Q

Capio

Capio, cepi, Captum. Verbum antiquum Cœpio habet præteritum cœpi, supinum cœptum: Rapio, rapui, raptum. Composita à Rapio mutant a præteriti perfecti in i, ut Arripui, a verò supino in e, ut: Arreptum, sic cætera.

Dat. Peperi, partum, aut paritum: sint pignora Quartæ.

Pario habet in Præterito peperit, in supino partum, vel paritum.

Composita hujus verbi Pario, sunt Quartæ Conjugationis, ut: Comperio, aperio, reperio, &c.

Dant Cussi, cussum, cutio finita Parente: Uteris quassi, quassum, si legeris usquam.

Composita ab inusitato verbo Quatio habent cussi, cussum mutando a simplicis Quassi, quassum, in u, ut: Concutio, concussi, concussum. Sic cætera composita. Ipso autem verbo Quatio non uteris.

Rite Uo, poscit, ui, ac utum, sit Diluo testis.

Verba desinentia in uo, habent Præteritum in ui, supinum in utum, ut: diluo.

A ruo, dicit ruitum, sed utum dant Pignora tantum.

Verbum simplex Ruo, habet, rui, ruitum: sed composita formant supinum in utum, ut: diruo, eruo, erui, erutum: Obruo, obrui, obrutum.

Astruxi, structum, à fluxi, deducito fluxum:

Struo, habet struxi, structum, Fluo, fluxi, fluxum. Composita: Extruo, extruxi: extrustum,

atum, confluo, confluxi, confluxum, &c. Congruo nulla luo, metuoque, pluoque supina; Annuo cum socijs, batuo, ingruo, respuo gignunt.

Verba Congruo, luo, metuo, pluo, annuo cum compositis ex nullo, ut: Innuo, renuo, abnuo, & batuo, ingruo, respuo; Præteritum habent in ui, supinis carent.

Bo, dat bi, dat itum, Scabo, lambo carento Supinis.

A scripsi, scriptum: à Nupsi deducito nuptum.

Verba desinentia in bo, habent præteritum in bi, supinum in itum, ut: bibo, bibi, bibitum: Scabo, lambo, supinis carent.

Excipiuntur Nubo, seribo, nam habent, nupsi, nuptum: scripsi, scriptum.

Ici, fert ictum; à Duxi depromito ductum.

A parsi, parsum, geminat quoque parco peperci.

Icio, ici, ictum: duco, duxi, ductum: parco, parsi, vel peperci geminat præterito, supino parsum.

Vinco, cupit vici victum: à dixi exige dictum.

Vinco, vici, victum, dico, dixi, dictum.

Sco, vi, tumque petit cœu nosco, quiesco, suesco.

Desinentia in Sco, habent præteritum in vi supina in tum, ut: nosco, novi, notum, &c.

Dat gnitus agnosco, cognosco jungitur illi.

Agnosco, agnovi, agnitum. Cognosco, cognovi, cognitum.

Dat pasco pastum; Conquexi, linque vetustis.

Pasco, pavipastum: Conquinoxco, conquexi habuit.

Ut disco, didici tantum: sic posco poposci.

Disco, didici, & posco poposci carent supinis.

Dispesco dat ui, pariter compescere solum.

Dispesco, dispescui: compesco, compescui, sine supino.

Do, di, sum gignit: veluti defendere cudo.

N. tamen amittunt fundo, cum scindere findo.

S. geminat fissum, ac scissum, dat pandere pan-

sum.

Defendo, defendi, defensum: Fundo, fudi, fuisum &c. Deponit n, in præterito: Similiter faciunt scindo, findo, sed s, geminant in supino: ut: Scissum, fissum: Pando verò habet, pandi, pan-

sum.

Tundo petit turudi, tuisum, sed pignora tuisum.

Tundo, turudi, tuisum: Composita verò contundo, contudi, contuisum: Obtundo, obtudi, obtuisum.

Sume cado, cecidi, casum: Cape cædo, cæcidi,

Cæsum; dat tentum, vel tensum, Tendo, tetendi.

Cado, cecidi, casum: Cado cecidi, casum: Tendo, tetendi, tensum, vel tentum.

Pedo, pepedit habet: pensum fert pendo pependi

Pedo, pepedi, absque supino, pendo pendi pensum.

Tum rudo, tum Sido, tum strido, carento supinis.

Rudo.

Rudo, rudi: sido, sidi: strido, stridi, carent supinis.

Dant si, sum claudio, lædo, cum rodere trudo, Divido cum Plaudio, rado cum ludere: Vasi.

Ac Vasum, à vado capiunt sibi pignora tantum.

Lædo, læsi, læsum: Claudio, clausi, clausum.

Verba autem composita à vado, ut evado habent evasi, evasum. Sic invado, pervado, invasi, invasum.

Cedo, petit cessi, cessum facit inde supino,

Cedo, cessi, cessum. Excedo, excessi, excessum.

Dant xi, etum, go, vel guo, ut: plango, extinguo supinis.

N tamen abjiciunt Stringo, cum pingere, fingo.

Verba desinentia in go, vel guo, faciunt præteritum in xi, ut, planxi, supinum in etum, ut: planctum, extinguo, extinxi, extinctum.

Tria verba ad hanc Regulam pertinentia abjiciunt n, in supino, ut: strictum, pictum, fictum.

Tango, cupit tetigi tactum; egi ago poscit, & actum.

Tango, tetigi tactum. Ago, egi, actum - Attingo, attingi, attactum. Adigo, adegi adactum.

Sume pago, pepigi, pactum: cape Pangere panxi. Vel pegi pactum; gaudent composita secundo.

Verbum Pago id est: paciscor: habet pepigi, pactum.

Pango verò, id est: figo habet panxi, vel pegi, pactum.

Composita verò habent compegi, compactum, Dat, Legi, lectum; Fregi, dat frangere fractum. Lego, legi, lectum. Frango, fregi, fractum. Negligit exi, ectum, cum intelligo diligo poscit. Negligo, neglexi, neglectum. Intelligo, intellexi, intellectum. Diligo dilexi, dilectum. Prodigio, cum Degeo, Sugo, privato Supinis. Prodigio, degeo, sugo carent supinis. Præteritum autem habent prodegi: degi, suxi. Dat Pungo, pupugi, punctum: dant pignora ferre. Punxi: vulsi, sum, Spargo, cum mergere, tergo. Pungo, pupugi, punctum. Composita verò, ut: Expungo, habent expunxi, expunctum: Compungo, compunxi, compunctum: Spargo, habet sparsi, sparsum: mergo, merxi, mersum: Tergo, terxi, tersum. Dant xi, xum, Figo, Frigo: caret Ango supino. Figo, fixi, fictum: Frigo, frixi, frixum. Ango, Anxi, absque supino. Atraxi, tractum, à Vexi deducito vectum. Traho, traxi, tractum: Veho: vexi, vectum. Sic attraho, adveho, proveho composita. Mejo, facit minxi, minctum, nec plura require. Mejo, minxi habet præteritum, supinum minctum. Mingo autem est verbum inusitatum. Lo, luit, atque litum. Colo cultum, Consulo, gignit. Consultum. Occulit, occultum: ast Alo poscit & altum. Verba

Verba in Lo, desinentia faciunt, Præteritum in lui, supinum in litum, ut Molo, molui, molitum, sed colo, colui, cultum habet. Consulo, consului, consultum. Occulo, ocului, occultum. Alo, alui, alitum, & altum. Ante caret Cello, Præcello, Excello Supinis. Præcello: excello, antecello, habent in præterito præcellui, antecellui, &c. Supinis carent. Præteritum duplex, perculsi, perculit optat Percello, perculsum: haud plura require supina. Percello duplex habet præteritum, perculsi & perculsi: perculsum supino. Dat pello, pepuli, pulsum: Vult Fallo, fefelli, Falsum: à Velli, vel vulsi, deducito vullum. Pello, pepuli: pulsum: Fallo, fefelli, falsum: vello, velli, vel vulsi, vullum. Composita Evello, evulsi, evullum. Sublatum Tollo, nunc tantum, ac sustulit optat. Verbum simplex Tollo, nec præteritum, nec supinum habet; composita tamen ex tollo, habent utrumque, ut: Sustollo, sustuli, sublatum. Sic extollo, &c. Sallo, facit falsi, falsum, dat psallere, psalli. Sallo, falsi, falsum: Psallo, psalli, absq; supino. Malo, volo, nolo, cum psallo, carento supinis. Malo, malui: Volo, volui: Nolo, nolui: absque supinis. Mo, per ui, dat itum, tremo flectitur absque supino.

Desinentia in Mo, habent præteritum in ui, supinum in itum ut: Vomō, vomui, vomitum. Tremo, tremui, caret supino. Dant psi prum, Demo, promo, cum sumere Como.

Demo dempsi, demptum, sic promo Como, sumo. Emi, fert emptum. Premo, Pressi, S. duplici pressum.

Emo, emi emtum: premo, pressi, pressum. Dat posui, positum Genitum genuisse reposcit. Pono, posui, positum: Gigno habet genui, genitum.

Dat cecini, cantum; cinui, sed pignora centum. Cano, cecini cantum. Composita verò, ut: Concino, Accino, &c. habent Concinui, concentum Accinui, accentum.

A Sino, fit sivi, atque situm, dat sternerelstravi, Ac stratum: Sprevi, spretum, dat spernere: cerno Crevi: sed cretum, capiunt sibi pignora solum.

Sino, sivi, sium: sterno stravi, stratum, sperno, spreui spretum. Verbum simplex cerno, habet in præterito crevi: supino caret. Composita tamen formant supinum in cretum, ut: Decretum, concretum.

Dat Tempsi, temptum, temno, si legeris usquam Temno simplex rarum est, sed composita ejus, ut: Contemno, habent, contempsi, contemptum Lini, vel livi, lenivè, litumque trisulcum.

Fert Lino. Po, psi, prumque petit cœu scalpere, carpo,

Lino

Lino, lini, leni, vel livi, habet in præterito, & Supino litum. Desinentia in po, habet præteritum psi, supinum ptum, ut Scalpo, scalpsi, scalptum: Carpo, carpsi, carptum.

A strepui, strepitum: à Rupi deducito ruptum: Strepo, strepui, strepitum. Rumpo, rupi, ruptum.

Linquo sibi liqui; cupiunt sibi pignora licitum

Linquo habet præteritum liqui: supino caret. Composita verò, ut: Derelinquo, dereliqui, derelictum: delinquo, deliqui, delictum: relinquo, reliqui, relictum habent.

Dat Coxi, coctum; Tero, trivi poscit, & itum. Coquo, coxi, coctum. Tero trivi tritum.

A Gero fit gessi, gestum: dat Curro cucurri, Cursum. Quæsitum, quæro, quæsitum habeto.

Quæro, quæsi, quæsitum: Curro, cucurri, cursum: Gero, gessi, gestum.

Ferre tuli, latumque. Uro dabit ussit, & ustum.

Fero, tuli, latum. Uro, ussi, ustum. Sic & composita, ut: Comburo, &c.

Præteritum Verri à verro est, Versumque supinum.

Verro, verri, versum: dices in supino.

A Sero, fit sevi, atq; satum: vi rustica proles Fert & itum, dat ui, ertum aliena à rure propago.

Verbum Sero, id est: Semino, vel planto, præteritum habet sevi supinum satum.

Composita verò hujus verbi, qua ad rem rusticam

Qs

camo

cam spectant, & retinent significationem simplicis verbi præteritum faciunt in vi: supinum in itum, ut Assero, assevi, asstitum, id est, sero vel planto: Amisâ hâc significatione habent ui & ertum, ut: Consero, id est: Pugno, conserui confertum.

So, sivi, situmque petit: dat visere, visi, Ac visum; incesso, incessi, tamen absq; Supino.

Verba desinentia in So. præteritum faciunt in sivi, supinum in situm, ut Capesso, capessivi, capessitum. Sic Facesso, lacecco, viso facit visi, visum.

Incesso, incessi tantum, supino caret.

Pinfitus, ac pistus, pinfitusque à pinfit exit:

Pinso, pinsui, supinum pistum, pinsum & pinfitum facit.

Xi, xum: dant Plecto, cum flecto, neetere, pecto.

Dat quoque pecto xui, neetóque. Peto, ivit & itum.

Plecto, plexi, plexum. Flecto, flexi, flexum: peto, petivi, peticum.

Pecto, & neeto habent in præterito xi, & xui, ut: Pexi, pexui. Nexi, nexui.

Steruit à sterto tantum: Meto messuit optat Ac messum S. gemino, misi dat Mitto, supinum S. duplici Missum, à verti, deducito versum.

Sterto, sterui, absque supino. Meto, messui, messum. Mitto, misi, missum. Verto, verti, versum.

Sisto stiti, statum. Activum: neutrale sequetur Sto

Sto verbum: unde stiti, atque stitum, sibi pignota sumunt.

Sisto habet stiti, statum, id est stare facio, & est Activum. Neutrum verò sisto, à sto facit stiti, & stitum, ut: Existo, extiti, extitum. Sic Confisto, absisto; & cetera composita.

Avixi victum; à Volvi, desecete volutum.

Vivo, vixi, victum. Volvo, volvi, volutum.

Texui, amat Texo, ac textum. Solviq; solutum.

Texo: texui, textum. Solvo, solvi, solutum.

QUARTA CONJUGATIO.

Ivi itum, ut Polio, Fastidio, quarta requirit.

Præteritum Quarta Conjugationis est in ivi, supinum in itum, ut: Polio, polivi: politum Sic Fastidio, &c.

Fert veni, ventum venio; sepelire sepultum.

Venio habet veni, ventum: & sepelivi, sepultum.

Singultum, singultit amat: Dat amixit amictum.

Singultio, singultivi singultum: Amicio amixi amictum.

Ex pario natum, per ui flectatur; & ertum.

Verba Composita à Pario, præteritum habent in ui, supinum in ertum, ut: Adaperio, adaperui, adapertum.

Sic: Exaperio, exaperui, exapertum: Operio, operui, opertum &c. Comperio verò & reperio

rio, habent ri, ut: Comperi compertum: reperi, repertum.

Sancio, dat sanxi, sanctum simul oprat & itum.

Sancio, sanxi, sanctum, sancitum.

Sentio vult si, sum: sepsi dat sepio, septum.

Sentio sensi, sensum. Sepio, sepsi: septum.

Hausi fert haustum: dat vinxi vincio, vinctum.

Haurio: hausi, haustum. Vincio, vinxi, vinctum.

Farcio, dat farsii, fartum. Vult fulcio, fulsi, Ac fultum: Sarsi sarsum, dat sarcio verbum.

Farcio, farsii, fartum: Fulcio, fulsi fultum: Sarcio, sarsi, sarsum.

Væneo, fert vænum, quod ferme væniit oprat.

Verbum Væneo, id est vendor, præteritum habet væniit, supinum vænum.

Dat salui, saltum, proles sibi vendicat ultum.

Salio salui, saltum: Composita verò supinum ultum habent, ut: Exilio, exilui, vel exilij, exultum.

DE PRÆTERITIS, ET SUPINIS Verborum Deponentium.

EX or finitis, activam fingito vocem,

Ut Vereor, vereor, veritum fluet inde supinū

Præteritumque simul veritus sum: cætera fingi

Hâc ratione queunt; Pauca excipienda memento.

Cognitio Præteriti perfecti Verborum in or des-

desinentium, ex flexione vocis Activa pendet, ut:

Vereor: fingo mihi hanc vocem quasi activam vereor, præteritum verui, supinum, veritum: & ab hoc supino formabo præteritum perfectum passivum, in mutando in S, ut: Veritus sum.

Hinc tamen excipiuntur pauca verba.

A Reor esto ratus; Nanciscor, nactus habeto,

Ortus ab ordiri, deducitur usus ab uror.

Reor ratus sum, Uror, usus sum.

Vult fateor, fassus. Proficiscor sume profectus.

Fateor, fassus sum, Proficiscor, profectus sum.

Metiri mensus gignit. Pactusque paciscor.

Metior, mensus sum. Paciscor, pactus sum.

Com-que miniscor amat commentum: adipiscor adeptum.

Comminiscor, commentus sum: Adipiscor, adeptus sum.

Ultus, ab ulciscor venit: expergiscor habebit

Experrectus: at oblitum, obliviscor adopta

Ulciscor, ultus sum. Expergiscor, experrectus sum, Obliviscor, oblitus sum.

Dat labor, lapsus, misereri, funde miser

Labor, lapsus sum: Misereor, misereri.

Fert utus Loquor, atque sequor: Que accipe questus.

Dat nitor, nixus, nisusque: gradi accipere gressus.

Loquor, locutus sum: sequor secutus sum. Queror, questus sum.

Nitor, nixus, vel nisus sum: Nitor, gressus sum.

rio, habent ri, ut: Comperi compertum: repe-
ri, repertum.

Sancio, dat sanxi, sanctum simul optat & itum
Sancio, sanxi, sanctum, sancium.

Sentio vult si, sum: sepsi dat sepio, septum.

Sentio sensi, sensum. Sepio, sepsi: septum.

Hausi fert haustum: dat vinxi vincio, vinctum

Haurio: hausi, haustum. Vincio, vinxi, vinctum.

Farcio, dat farfi, fartum. Vult fulcio, fulsi,

Ac fultum: Sarfi sarsum, dat sarcio verbum.

Farcio, farfi, fartum: Fulcio, fulsi fultum:

Sarcio, sarfi, sartum.

Væneo, fert vænum, quod ferme væniit optat.

Verbum Væneo, id est vendor, præteritum
habet væniit, supinum vænum.

Dat salui, saltum, proles sibi vendicat ultum.

Salio salui, saltum: Composita verò supinum
ultum habent, ut: Exilio, exilui, vel exilij, e-
xultum.

DE PRÆTERITIS, ET SUPINIS
Verborum Deponentium.

EX or finitis, activam fingito vocem,

Ut Vereor, vereo, veritum fluet inde supinū

Præteritumque simul veritus sum: cætera fingi

Hæc ratione queunt; Pauca excipienda me-
mento.

Cognitio Præteriti perfecti Verborum in or
desi-

desinentium, ex flexione vocis Activa pendet, ut:

Vereor: fingo mihi hanc vocem quasi activam

vereo, præteritum verui, supinum, veritum: & ab

hoc supino formabo præteritum perfectum passi-

vum, in mutando in S, ut: Veritus sum.

Hinc tamen excipiuntur pauca verba.

AREOR esto ratus; Nanciscor, nactus habeto,

ORsus ab ordiri, deducitur usus ab uror.

Reor ratus sum, Utor, usus sum.

Vult fateor, fassus. Proficiscor sume profectus.

Fateor, fassus sum, Profidiscor, profectus sum.

Metiri mensus gignit. Pactusque paciscor.

Metior, mensus sum. Paciscor, pactus sum.

Com-que miniscoramant commentum: adipi-
scor adeptum.

Comminiscor, commentus sum: Adipiscor, a-
deptus sum.

ULTus, ab ulciscor venit: expergiscor habebit

Experrectus: at oblitum, obliviscor adopta:

Ulciscor, ultus sum. Expergiscor, experratus
sum, Obliviscor, oblitus sum.

Dat labor, lapsus, misereri, funde miserrus.

Labor, lapsus sum: Misereor, miserrus sum.

Fert utus Loquor, atque sequor: Queror acci-
pe questus.

Dat nitor, nixus, nisusque: gradi accipe gressus.

Loquor, locutus sum: sequor secutus sum. Que-
ror, questus sum.

Nitor, nixus, vel nisus sum: gradior, gressus
sum.

254

De Præteritis & Supinis.

Redde fruor, fruitus; morior, tibi mortuus hæret.

Nascor amat natus; tandem fert ortus Oriri.

Nascor, natus sum, Orior ortus sum.

In tribus extremis per Iturus flecte futurum.

Mortuus, natus, & ortus: faciunt supina periturus, ut: Moriturus, nasciturus, oriturus.

Dat patior, passam, invisum mortalibus ægris.

Patior habet passus sum.

F I N I S.

Handwritten notes in a cursive script, likely a library or collection stamp, including the name 'Bibliotheca' and other illegible text.